

Terorismus a měkké cíle

Bc. Pavel Rožek

Diplomová práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavel Rožek**
Osobní číslo: **L21322**
Studijní program: **N1032A020002 Bezpečnost společnosti**
Specializace: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Terorismus a měkké cíle**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši s důrazem na monografie, studie, stati a články, jakož i koncepční materiály orgánů státní správy.
2. Pojednejte o problematice ochrany obyvatelstva v souvislosti s bojem proti terorismu a ochranou měkkých cílů.
3. Využitím zvolených metod proveďte analýzu zabezpečení vybraného sportovního zařízení.
4. Navrhněte případná opatření k minimalizaci možnosti teroristických útoků na měkké cíle.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. FAGEL, Michael J, a Jennifer L. HESTERMAN, ed. *Soft Targets and Crisis Management: What Emergency Planners and Security Professionals Need to Know*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group, 2017. ISBN 978-1-4987-5632-7.
2. FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7.
3. SMOLÍK, Josef. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránek stávají vlci*. V Brně: Mendelova univerzita, 2020. ISBN 978-80-7509-723-1.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **28. dubna 2023**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 28.4.2021

Jméno a příjmení studenta: Bc. Pavel Rožek

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá posouzením problematik terorismu a měkkých cílů v kontextu s ochranou měkkých cílů před teroristickými a jinými násilnými útoky. V teoretické části je nejdříve proveden stručný rozbor literárních a odborných zdrojů týkající se daného tématu a poté jsou představeny teoretické základy terorismu jako současné hrozby pro společnost, stejně tak vzápětí nato navazujících měkkých cílů jako pro teroristy lehce zranitelných míst. Praktická část s podtitulkem teroristické útoky na sportovní události je nejprve věnována stručnému přehledu útoků na tento druh měkkého cíle a posléze charakteristice vybraného sportovního objektu jako měkkého cíle s možnostmi jeho ohrožení případnou teroristickou akcí. Závěr se zabývá náhledem na oblast ochrany obyvatelstva a měkkých cílů před terorismem. Prostřednictvím modelovacího softwaru jsou uskutečněny a vyhodnoceny dva simulované teroristické útoky na tento objekt a podle metodiky analýzy ohroženosti měkkého cíle je následně vypracováno detailní vyhodnocení jeho rizikovosti. Závěr práce obsahuje návrhy opatření k minimalizaci zjištěných rizik.

Klíčová slova: bezpečnost, hrozba, měkké cíle, riziko, sportovní událost, terorismus, teroristický útok, zabezpečení, zimní stadion

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the assessment of terrorism and soft targets in the context of the protection of soft targets against terrorist and other violent attacks. In the theoretical part, a brief analysis of literary and professional sources on the topic is first carried out, and then the theoretical foundations of terrorism as a current threat to society, as well as subsequent soft targets as vulnerable places for terrorists, are presented. The conclusion deals with an overview of the protection of the population and soft targets against terrorism. The practical part with the subtitle terrorist attacks on sports events is first devoted to a brief overview of attacks on this type of soft target and then the characteristics of the selected sports object as a soft target with the possibilities of its threat by a possible terrorist action. Thru modelling software, two simulated terrorist attacks on this object are carried out and evaluated, and according to the methodology of the soft target threat analysis, a detailed assessment of its risk level is subsequently developed. The conclusion of the thesis contains proposals for measures to minimize the identified risks.

Keywords: safety, threat, soft targets, risk, sporting event, terrorism, terrorist attack, security, ice arena

„Život je někdy velmi skoupý, uplynou dny, týdny, měsíce a roky, aniž člověk zažije něco nového. Ale pak se otevřou dveře a dovnitř se vřítí lavina. V jednu chvíli nemáte nic, a najednou máte víc, než dokážete přijmout“.

Paulo Coelho

Moje poděkování náleží panu doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc. za odborné vedení a cenné rady při zpracování diplomové práce a panu Janu Prčíkovi, vedoucímu zimního stadionu Václava Nedomanského v Hodoníně za jeho čas, ochotu a poskytnutí potřebných informací. Velké díky patří v neposlední řadě také mým nejbližším za jejich velkou podporu po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 POSOUZENÍ TERORISMU A MĚKKÝCH CÍLŮ V ODBORNÉ LITERATUŘE A DALŠÍCH PŘÍSLUŠNÝCH ZDROJÍCH	14
1.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	14
1.2 TERORISMUS A MĚKKÉ CÍLE V ODBORNÉ LITERATUŘE.....	16
1.3 TERORISMUS A MĚKKÉ CÍLE V ODBORNÝCH ČLÁNCÍCH A STUDIÍCH.....	17
1.4 TERORISMUS A MĚKKÉ CÍLE V PRÁVNÍCH A KONCEPČNÍCH MATERIÁLECH	18
2 TERORISMUS	21
2.1 VZNIK A VÝVOJ TERORISMU	22
2.2 TYPOLOGIE TERORISMU.....	23
2.2.1 Politický terorismus	24
2.2.2 Psychopatologický terorismus	25
2.2.3 Kriminální terorismus	25
2.3 FORMY A PODOBY TERORISMU	25
2.3.1 Letální formy terorismu	25
2.3.2 Neletální formy terorismu	26
2.3.3 Základní podoby terorismu	26
2.4 TERORISTICKÉ SKUPINY A ORGANIZACE	27
2.5 NEJZNÁMĚJŠÍ TERORISTICKÉ ÚTOKY PO ROCE 2001	29
3 MĚKKÉ CÍLE	33
3.1 DĚLENÍ MĚKKÝCH CÍLŮ	34
3.2 ZDROJE HROZEB PRO MĚKKÉ CÍLE	35
3.3 ZPŮSOBY A DŮVODY ÚTOKŮ NA MĚKKÉ CÍLE	36
3.4 NEJVÍCE OHROŽENÉ MĚKKÉ CÍLE A PŘÍPADY ÚTOKŮ	37
3.4.1 Školská zařízení	37
3.4.2 Obchodní centra	38
3.4.3 Zdravotnická zařízení	39
3.4.4 Ubytovací a restaurační zařízení	39
3.4.5 Dopravní síť a prostředky	40
3.4.6 Kulturní a sportovní akce	40
3.5 NEBEZPEČNÉ TYPY ÚTOČNÍKŮ NA MĚKKÉ CÍLE	41
4 OCHRANA OBYVATELSTVA A MĚKKÝCH CÍLŮ PŘED TERORISMEM	42
4.1 BOJ PROTI TERORISMU NA MEZINÁRODNÍ ÚROVNI	42
4.2 BOJ PROTI TERORISMU NA EVROPSKÉ ÚROVNI	43

4.3	BOJ PROTI TERORISMU NA ÚROVNI ČESKÉ REPUBLIKY	44
4.3.1	Základní principy v boji proti terorismu	46
4.3.2	Státní složky zapojené do boje proti terorismu	46
4.4	NOVÉ PRVKY TERORISMU V ČR.....	47
4.5	STRATEGIE OCHRANY MĚKKÝCH CÍLŮ V ČR.....	49
4.5.1	Principy přístupů k ochraně měkkých cílů.....	49
4.5.2	Pilíře systému ochrany měkkých cílů	49
4.5.3	Zabezpečení měkkých cílů	50
4.5.4	Současný stav ochrany měkkých cílů	52
5	DÍLČÍ ZÁVĚR	53
	II PRAKTICKÁ ČÁST	54
6	TERORISTICKÉ ÚTOKY NA SPORTOVNÍ AKCE	55
6.1	BOMBOVÝ ÚTOK JAKO NEJBĚŽNĚJŠÍ TYP TERORISTICKÉHO ÚTOKU NA SPORTOVNÍ AKCE.....	55
6.2	ZNÁMÉ SPORTOVNÍ UDÁLOSTI ZASAŽENÉ TERORISTICKÝM ÚTOKEM	56
7	ZIMNÍ STADION VÁCLAVA NEDOMANSKÉHO V HODONÍNĚ JAKO POTENCIÁLNÍ CÍL TERORISTICKÉHO ÚTOKU.....	59
7.1	CHARAKTERISTIKA ZIMNÍHO STADIONU V HODONÍNĚ.....	59
7.1.1	Základní informace o zimním stadionu.....	60
7.1.2	Poloha zimního stadionu	61
7.2	HISTORIE ZIMNÍHO STADIONU A LEDNÍHO HOKEJE V HODONÍNĚ	62
7.3	NÁVŠTĚVNOST ZIMNÍHO STADIONU	64
7.4	ZABEZPEČENÍ ZIMNÍHO STADIONU A JEHO BEZPEČNOST	67
8	SIMULACE TERORISTICKÉHO ÚTOKU NA ZIMNÍ STADION V HODONÍNĚ.....	71
8.1	CHARAKTERISTIKA SOFTWARE NÁSTROJE TEREX.....	71
8.2	SIMULACE TERORISTICKÉHO ÚTOKU ZA POUŽITÍ VÝBUŠNINY	71
8.2.1	Scénář události útoku výbušninou	71
8.2.2	Vyhodnocení události útoku výbušninou.....	73
8.3	SIMULACE TERORISTICKÉHO ÚTOKU ZA POUŽITÍ SARINU	75
8.3.1	Scénář události útoku sarinem	75
8.3.2	Vyhodnocení události útoku sarinem.....	76
8.4	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ SIMULOVANÝCH ÚTOKŮ NA ZIMNÍ STADION.....	79
9	VYHODNOCENÍ OHROŽENOSTI ZIMNÍHO STADIONU V HODONÍNĚ.....	80
9.1	NASTAVENÍ PRIORITY OHROŽENOSTI	80
9.2	ZPŮSOBY ÚTOKU NA ZIMNÍ STADION	80
9.3	URČENÍ PRAVDĚPODOBNOTI DANÉHO ZPŮSOBU ÚTOKU.....	81

9.3.1	Hodnocení dostupnosti prostředků útoku.....	81
9.3.2	Hodnocení výskytu daného způsobu útoku.....	82
9.3.3	Hodnocení složitosti provedení daného způsobu útoku.....	83
9.3.4	Celkové vyhodnocení pravděpodobnosti	83
9.4	URČENÍ DOPADU DANÉHO ZPŮSOBU ÚTOKU	86
9.4.1	Dopad na život a zdraví.....	86
9.4.2	Dopad na objekt	86
9.4.3	Dopad na finance.....	87
9.4.4	Dopad na fungování zasaženého společenství	88
9.4.5	Celkové vyhodnocení dopadu	88
9.5	VYHODNOCENÍ CELKOVÉ MÍRY OHROŽENOSTI	90
9.5.1	Vyhodnocení lokalizace daného způsobu útoku	92
9.5.2	Vyhodnocení načasování daného způsobu útoku	93
9.6	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ OHROŽENOSTI ZIMNÍHO STADIONU V HODONÍNĚ	95
10	NÁVRHY OPATŘENÍ KE SNÍŽENÍ RIZIK OHROŽENOSTI ZIMNÍHO STADIONU V HODONÍNĚ.....	96
10.1	ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY ZABEZPEČENÍ ZIMNÍHO STADIONU	96
10.2	NAVRHOVANÉ TECHNICKÉ PROSTŘEDKY KE ZLEPŠENÍ ZABEZPEČENÍ ZIMNÍHO STADIONU.....	99
10.3	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ	101
	ZÁVĚR	102
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	103
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	113
	SEZNAM OBRÁZKŮ	115
	SEZNAM TABULEK.....	116
	SEZNAM GRAFŮ	117
	SEZNAM PŘÍLOH.....	118

ÚVOD

Vliv terorismu ve světě po teroristických útocích na USA v roce 2001 neobvykle vzrostl a lidstvo se začalo obávat čím dál více o svoji bezpečnost. Bezpečnostní situace ve světě se nebývale zhoršila a odhalit plány teroristů, kde a kdy znovu zaútočí se pro bezpečnostní složky nebo zpravodajské služby stalo těžkým oříškem k rozlousknutí. Kdo by si před takovými 60 lety pomyslel, co za několik desítek let může následovat a jaký rozvoj fenomén terorismu nabude rozměrů? Kdo mohl tehdy tušit, že by mohly vzniknout silné teroristické organizace v muslimském světě jako Islámský stát nebo Al-Káida se svými buňkami rozestými po celém světě? Teroristická hrozba zachvátila doslova celý svět a hlavním cílem teroristů je kromě jiného zničit i to nejcennější co existuje, a to je lidský život.

Člověk chodí do zaměstnání, obchodu, k lékaři, vzdělává se ve školských institucích, navštěvuje restaurační zařízení, kulturní a sportovní akce a v těchto místech, odborně řečeno měkkých cílech, většinou nemá pocit, že by mu hrozilo nějaké nebezpečí. V podstatě se ani nemá důvod ničeho obávat, protože tato místa tvoří každodenní společenský kolorit již od nepaměti a jejich občasné narušení se převážně vysvětlí psychickými problémy útočníka či útočnicků. Avšak je třeba se zamyslet a pokusit se odpovědět na otázku „proč se tato místa stávají tak atraktivní pro útočníky?“

Diplomová práce se snaží na tuto otázku odpovědět a objasnit problematiku ochrany obyvatelstva v souvislosti s bojem proti terorismu a ochranou měkkých cílů. V České republice podle ministerstva vnitra teroristický útok přímo nehrozí, ale podle vyjádření bezpečnostních expertů je nutné být vždy připraven, neboť se v zemi nachází několik stovek velmi atraktivních měkkých cílů a všechny ochránit nelze. V práci je provedena analýza ohroženosti vybraného měkkého cíle, kterým je zimní stadion ve městě Hodonín. Tento měkký cíl byl vybrán jednak z důvodu častých návštěv hokejových zápasů autora práce na různých stadionech a také z důvodu nepříliš dokonalého zabezpečení zimních stadionů, kde je hodně věcí podceňováno, dokud se nestane nějaký pořádný průšvih. Český národ hokej miluje, hokejové zápasy rád a v hojném počtu navštěvuje a bezpochyby si přeje cítit na stadioně uvolněně a hlavně bezpečně.

CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Hlavním cílem diplomové práce je vypracování analýzy rizik pro zvolený měkký cíl, kterým je zimní stadion Václava Nedomanského v Hodoníně.

Za účelem naplnění hlavního cíle byly stanoveny dílčí cíle, kterými jsou:

- zpracování literární rešerše a právních předpisů týkajících se daného tématu,
- seznámení se s teoretickými základy terorismu a měkkých cílů,
- zhodnocení současného boje proti terorismu a ochrany měkkých cílů,
- posouzení sportovních událostí jako možného cíle teroristického útoku,
- charakteristika zimního stadionu v Hodoníně.

Po splnění dílčích cílů byly využity tyto vědecké metody k dosažení hlavního cíle práce:

- *popis* – představení zimního stadionu v Hodoníně se zaměřením na jeho zabezpečení a z toho vyplývající možnosti jeho ohrožení,
- *statistické vyhodnocení dat* – tabulkové vyhodnocení návštěvnosti hokejových zápasů týmu SHKM Baník Hodonín v základní části sezóny 2022/2023,
- *modelování* – simulace dvou rozdílných teroristických útoků na zimní stadion v Hodoníně během hokejového zápasu využitím softwarového programu TerEx,
- *analýza* – pomocí metodiky „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ provedení podrobné analýzy rizik zimního stadionu v Hodoníně a na základě výsledků navržení vhodných opatření, která mohou vést k minimalizaci zjištěných rizik.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POSOUZENÍ TERORISMU A MĚKKÝCH CÍLŮ V ODBORNÉ LITERATUŘE A DALŠÍCH PŘÍSLUŠNÝCH ZDROJÍCH

Téma terorismu a útoků na měkké cíle je jedno z nejdiskutovanějších témat 21. století a existuje celá řada literárních zdrojů, které o tomto celosvětovém problému pojednávají a věnují mu maximální pozornost. Úvodní kapitola diplomové práce obsahuje vybrané základní pojmy dané problematiky a nahlíží do několika tuzemských a zahraničních odborných zdrojů, stejně tak do právních předpisů, koncepčních dokumentů a norem.

1.1 Vymezení základních pojmů

Terorismus je pojem, který lze definovat mnoha způsoby, ale určit jeho význam se nejmýstižněji podařilo až Spojeným státům americkým v roce 1980 a to kvůli narůstajícím teroristickým akcím v zemi. Obecně se v podstatě dá říct, že se jedná o organizované použití násilí nebo jeho hrozby, jehož cílem je vyvolat strach do řad nezúčastněných osob a dosáhnout tím politických, náboženských nebo ideologických cílů. (MV ČR, 2016b)

Extremismus je pojem značně nejasný, ale ve své podstatě jsou jím vyjádřeny z ústavních a zákonných norem vybočující vymezené ideologické postoje s prvky netolerance, které prostřednictvím násilí nebo hrozby násilí útočí proti základním demokratickým ústavním principům. (MV ČR, 2010a)

Radikalizace je v obecné rovině vnímána jako proces, během něž jednotlivec přijímá na základě vlastního přesvědčení nebo ideologického či náboženského vyznání stanovené názory a postoje, které směřují k podpoře a realizaci násilí. (Vegrichtová, 2019)

Měkké cíle („soft targets“) nejdou úplně přesně definovat, ale označují se jimi obvykle objekty, prostory nebo kulturní, sportovní a jiné společenské akce, kde se nachází větší počet osob a současně není dostatečně zajištěno jejich zabezpečení proti násilným útokům. Jsou to tedy otevřená prostranství nebo uzavřené prostory s volným přístupem veřejnosti, které se mohou stát snadným cílem útočníků nebo teroristů. (MV ČR, 2017b)

Tvrdé cíle („hard targets“) jsou opakem měkkých cílů a patří k nim dobře chráněné a střežené určité státní, nestátní, vojenské a komerční objekty anebo objekty bezpečnostních složek, tedy místa, kam nemůže, lidově řečeno, proklouznout ani myš. (MV ČR, 2017b)

Bezpečnost lze definovat jako stav, kdy je systém schopen vzdorovat předvídatelným vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou celý systém nebo jeho část vážně ohrozit tak, aby zůstala zachována struktura, stabilita a spolehlivost systému. (MV ČR 2016b)

Riziko znamená pravděpodobnost, že dojde k nežádoucí události. Bývá vždy odvoditelné a odvozené od konkrétní hrozby a jeho míru je možno posoudit pomocí metod analýzy rizik. (MV ČR, 2016b)

Hrozba má nežádoucí vliv na bezpečnost a je to jakákoliv skutečnost, která má potenciální schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem. Může být přírodním nezávislým jevem nebo být zapříčiněna lidským faktorem, organizací, státem. (MV ČR, 2016b)

Nebezpečí bývá zdrojem rizika a označuje zdroj potenciálního poškození nebo vzniku neočekávaného negativního jevu, který by ohrožoval zdraví a životy lidí, způsoboval škodu na majetku nebo poškozoval životní prostředí. (MV ČR, 2016b)

Agrese znamená po psychologické stránce úmyslné chování jednotlivce vedené vůči druhé osobě s cílem ji poškodit, ublížit jí, způsobit jí utrpení a násilím jí bránit ve výkonu činností, které chce vykonávat (Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2018)

Aktivní střelec neboli šílený střelec je vysoce nebezpečný a agresivní pachatel, který v krátkém časovém období spáchá masovou vraždu, a to buď pomocí střelné zbraně nebo v kombinaci s nástražnými a výbušnými systémy. (Smolík, 2011)

Osamělý vlk je jednatel, který připravuje a páchá násilné útoky pouze ve své vlastní režii, tedy bez napojení na teroristické či jiné extremistické skupiny, ale bývá jimi ovlivněn a mnohdy aktivně podporován (MV ČR, 2013).

Mimořádná událost znamená podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému „*škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací*“. (Česko, 2000a)

Ochrana obyvatelstva je rovněž vymezena v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a znamená „*plnění úkolů civilní ochrany, a to zejména varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k ochraně života, zdraví a majetku obyvatelstva*“. (Česko, 2000a).

Kritická infrastruktura je definována v zákoně č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) a rozumí se jí „*prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení, jehož funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu*“. (Česko, 2000b)

1.2 Terorismus a měkké cíle v odborné literatuře

Monografie *Fenomén terorismus: česká perspektiva* (Filipec, O.) přináší hlubší pohled do problematiky terorismu v jeho rozmanitých dimenzích a tvoří tak multidisciplinární náhled na danou problematiku v českém kontextu. První část knihy se věnuje teoretickému pohledu na vymezení a psychologii terorismu a druhá část obsahuje rozhovory s uznávanými českými odborníky. (Filipec, 2017)

Publikace nesoucí název *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti* (Vegrichtová, B.) přibližuje čtenářům nové jevy a trendy v oblasti radikalizace, která souvisí se všemi formami terorismu, ale také příčiny rostoucího násilí, kterým jsou akutně ohroženy země Evropské unie. (Vegrichtová, 2019).

V monografii *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránek stávají vlci* (Smolík, J.) se autor speciálně zaměřil na přiblížení dvou úzce spjatých jevů, a to terorismu a procesu radikalizace, představil jednotlivé typy a subtypy terorismu a rovněž poukázal na taktické a strategické manévry, které využívají teroristické organizace. (Smolík, 2020)

Knihou *Jeden den v září* (Reeve, S.) velmi podmanivě líčí nejen průběh útoku palestinských teroristů na izraelské sportovce během konání letních olympijských her v Mnichově v roce 1972, ale rovněž popisuje zoufalé snažení nepřipravených německých policistů, všeobecný chaos, reakce vládních činitelů a v neposlední řadě se podrobně věnuje odvetným operacím, včetně případů, jak krutý dopad měl masakr na rodiny obětí i jejich katů. (Reeve, 2006).

Publikace *Ochrana měkkých cílů* (Apeltauer, T. a kol.) se zabývá možností uzákonění ochrany měkkých cílů a přináší různé pohledy na tuto problematiku. Rovněž představitelům samospráv, organizátorům hromadných akcí nebo osobám, které přicházejí s ochranou měkkých cílů do styku, podává touto formou metodickou podporu. (Apeltauer et al., 2019).

Knihou *Soft Targets Hardening: Protecting People from Attack* (Hesterman, J.) od bývalé plukovnice amerického letectva podává přehled o hrozbách a zranitelnostech obsažených v měkkých cílech a poskytuje náhled z mnoha různých teroristických skupin, které zaútočily nebo by mohly chtít zaútočit na měkké cíle. (Hesterman, 2015)

Další dílo, na kterém se spolupodílela někdejší americká pilotka nese titul *Soft Targets and Crisis Management: What Emergency Planners and Security Professionals Need To Know* (Fagel, M.J., Hesterman, J.) a zabývá se měkkými cíli a krizovým managementem. Je věnována expertům v oblasti bezpečnosti, krizovým manažerům, záchranářům, učitelům, ale

i těm, kteří se zajímají o problematiku měkkých cílů a hrozeb v oblasti vnitřní bezpečnosti a krizového řízení. (Fagel, Hesterman, 2017)

Monografie *Evropská bezpečnost 25 let po skončení studené války* (Eichler, J. a kol.) charakterizuje bezpečnostní a strategickou kulturu zemí EU, Ruska a USA, zaměřuje se na hlavní bezpečnostní hrozby a rizika, jimž Evropa od konce studené války čelí a provádí analýzu dvou významných současných globálních hrozeb – fenoménu Islámského státu a vojenské krize na Ukrajině datované od roku 2014. (Eichler et al., 2016).

Publikace *Hromadné společenské a kulturní akce a jejich ochrana* (Kotková, D. a kol.) se snaží poskytnout kompletní informace o jedné z nejvíce ohrožených kategorií měkkých cílů. Monografie v jednotlivých kapitolách definuje hromadné společenské a kulturní akce, popisuje současnou legislativu, trendy u násilných a teroristických útoků a ve finále posuzuje bezpečnost a možnosti zabezpečení těchto akcí. (Kotková et al., 2021)

Knih *Terror in France: The Rise of Jihad in the West* (Kepel, G.) se velmi podrobně věnuje teroristickým útokům v Paříži v roce 2015, počínaje lednovým atakem na redakci časopisu Charlie Hebdo a konče rozsáhlými listopadovými útoky v různých částech města. Autor kromě jiného podává detailní informace o nové účinné vlně džihádismu, jejíž cílem je rozdělit Evropu vyvoláním strachu, odporu a dosažením snu Islámského státu, kterým je oddělit rostoucí evropskou muslimskou komunitu od zbytku jejich občanů. (Kepel, 2017)

1.3 Terorismus a měkké cíle v odborných člancích a studiích

Disertační práce *Hodnotenie bezpečnosti mäkkých cieľov* popisuje návrh vlastní metodiky pro hodnocení objektů patřících do skupiny měkkých cílů. Cílem práce je vytvořit a prezentovat komplexní způsob hodnocení měkkých cílů, který je ale v souladu se současnými dostupnými a zveřejněnými metodikami a plně je respektuje. (Mrázková, 2019)

Vědecký článek *Posuzování nebezpečnosti „osamělých vlků“* analyzuje z pohledu forenzní psychologie útoky na měkké cíle a zaměřuje se na výzkumy radikalizace osamělých vlků a rizikové faktory projevující se v chování a osobnosti daného jedince. (Čírtková, 2019)

Studie *Bezpečnostní aspekty pořádání velkých sportovních akcí* se pokouší zmapovat závažné sportovní incidenty z nedávné minulosti, trendy v oblasti bezpečnostní organizace a řeší problematiku diváckého násilí a terorismu na sportovních akcích. Nechybí ani příklady zabezpečení vybraných olympijských her, mistrovství Evropy ve fotbale a rozhovory s odborníky na téma diváckého násilí. (Suchánek, 2015)

Článek *Globální terorismus jako vážná hrozba pro civilní obyvatelstvo* pojednává o jedné z největších hrozeb 21. století a jeho hlavním předmětem posouzení je nebezpečí masového zabíjení civilního obyvatelstva v členských zemích NATO. (Eichler, 2013)

Dne 8. června 2022 se konala v kongresovém centru hotelu Olšanka v Praze konference *Ochrana měkkých cílů 2022*, která se obsírně a z více pohledů zaměřila na aktuální trendy v oblasti ochrany obyvatelstva a měkkých cílů proti hybridním hrozbám. Za účasti zkušených odborníků měla konference rovněž za cíl zvážit zhoršující se bezpečnostní prostředí a na všech úrovních rozvinout odbornou diskusi. (Security magazín, 2022)

1.4 Terorismus a měkké cíle v právních a koncepčních materiálech

Problematiku terorismu a měkkých cílů právně vymezuje *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*, kde v části první je definován pojem teroristická skupina (§ 129a) a v části druhé jsou pak uvedeny sankce za trestné činy teroristický útok (§ 311), teror (§ 312), účast na teroristické skupině (§ 312a), financování terorismu (§ 312d), podpora a propagace terorismu (§ 312e) a vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f). (Česko, 2009)

Nelze opomenout *Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky*, který ve svém obsahu terorismus ani měkké cíle nezmiňuje, ale kromě pojetí základních povinností státu určuje, jaké orgány se podílí na zajišťování bezpečnosti ČR a specifikuje základní složky bezpečnostního systému ČR, jako ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. (Česko, 1998)

Nejdůležitějším dokumentem zabývajícím se bezpečnostní politikou ČR je *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*, jako základní koncepční dokument vlády ČR. Tato momentálně nejnovější verze aktualizuje předchozí dokument z roku 2011 a zohledňuje, resp. popisuje proměny bezpečnostního prostředí spolu s akutními klíčovými hrozbami v euroatlantickém prostoru. Bezpečnostní strategie ČR obsahuje čtyři podkapitoly, ve kterých pojednává o základech bezpečnostní politiky ČR, bezpečnostních zájmech ČR, bezpečnostním prostředím a strategii prosazování zájmů ČR. Podrobnějším zkoumáním si lze všimnout, že oproti předchozí verzi je v sekci bezpečnostních hrozeb terorismus uveden až na třetím místě. V dokumentu z roku 2011 vévodil na místě prvním. (MZV ČR, 2015)

Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013 vychází z předchozí Strategie koncipované pro léta 2010–2012 a je myšlenkově spjata s výše uvedenou Bezpečnostní strategií ČR. Dokument objasňuje základní principy boje proti terorismu v ČR, přibližuje

terorismem možné ohrožené oblasti, ale také v těchto oblastech nastiňuje aktuální slabiny bezpečnostního systému ČR. Dále řeší problematiku pěti základních oblastí v boji proti terorismu, kterými jsou spolupráce zainteresovaných subjektů, ochrana obyvatelstva, kritické infrastruktury a jiných potenciálních cílů, bezpečnostní výzkum, vzdělávání a komunikace s veřejností, prevence radikalizace a boj proti rekrutování do teroristických skupin, a nakonec otázky ohledně legislativního rámce boje proti terorismu. (MV ČR, 2013)

V prosinci roku 2016 byl usnesením vlády schválen *Audit národní bezpečnosti*, ve kterém se odborníci z bezpečnostní komunity věnovali deseti okruhům nejzávažnějších hrozeb pro vnitřní bezpečnost ČR, mezi které se řadí kromě jiných i terorismus a extremismus. Audit ukázal, že bezpečnostní systém ČR je na tzv. tradiční hrozby dobře připraven, nicméně potvrdil, že tzv. moderní hrozby (např. hybridní hrozby) vyžadují větší pozornost, než tomu bylo v minulosti. (MV ČR, 2016a)

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 je nejnovějším strategickým dokumentem, který určuje směr a vývoj ochrany obyvatelstva výhledově do roku 2030. Koncepce si dala za cíl realizovat plnění dvanácti základních úkolů ochrany obyvatelstva, které se týkají tří stanovených strategických cílů pro dané období. Těmito cíli jsou rozvoj podmínek ochrany obyvatelstva, podpora úkolů a opatření a zvyšování účinnosti organizace. (MV-GŘ HZS ČR, 2021)

Z evropského hlediska je důležitá *Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu*, schválená Evropskou radou v listopadu roku 2005. Dokument, který se řídí závazkem „celosvětově bojovat proti terorismu a současně dodržovat lidská práva, učinit Evropu bezpečnější, umožnit jejím občanům žít v prostoru svobody, bezpečnosti práva“, obsahuje čtyři oblasti činností, a to, jak předcházet uchylování se k terorismu, jak chránit občany a infrastrukturu před možnými útoky, jak pronásledovat přeshraničně teroristy a jak reagovat na následky teroristického útoku. (Rada Evropské unie, 2005)

Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017–2020 je dokument schválený vládou v dubnu roku 2017, který se zabývá problematikou měkkých cílů a snaží se zavést dobře fungující systém v ochraně měkkých cílů. Cílem Koncepce je tedy tento systém vytvořit a na jeho základě rychle a efektivně reagovat na jednotlivé hrozby útoků na měkké cíle. Dokument vytyčuje hlavní zásady a možnosti ochrany měkkých cílů, definuje měkké cíle a uvádí příklady útoků na ně, poukazuje na současný stav na poli ochrany měkkých cílů v ČR, zabývá se právním prostředím ochrany měkkých cílů, řeší přístup k jejich ochraně a stanovuje čtyři pilíře systému ochrany měkkých cílů v ČR. (MV ČR, 2017b)

Metodická příručka *Základy ochrany měkkých cílů* je ve své podstatě průkopníkem výše uvedené Koncepce ochrany měkkých cílů, a kromě ochrany před útoky na měkké cíle se obšírněji věnuje ochraně fyzických osob před násilnými útoky, zaměřuje se na prevenci útoků na měkké cíle a omezování jejich dopadů. Metodika rovněž prezentuje deset základních doporučení pro lepší zabezpečení měkkých cílů včetně toho, jak při tom postupovat a zajímavou součástí jsou přílohy, které obsahují příklady útoků na různé typy měkkých cílů a doporučené reakce na případné incidenty. (Kalvach et al., 2016)

Na výše uvedenou metodiku z roku 2016 navazuje další dokument, nesoucí název *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle* s podtitulem *aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí* a jeho účelem je v rámci zabezpečování pomocí vhodného systematického přístupu zodolnit měkké cíle v ČR. (Kalvach, Vangeli, 2018)

Ze zahraničních zdrojů je možné zmínit dokument *European Union Terrorism Situation and Trend Report 2022*, který podává přehled o terorismu v Evropě za rok 2021 a analyzuje situaci kolem džihádistického, pravicového, levicového a anarchistického terorismu včetně výhledu na jejich potenciální vývoj. Dokument kromě jiného uvádí, že v roce 2021 bylo v zemích EU zaznamenáno celkem 15 dokončených, neúspěšných a stejně tak zmařených teroristických útoků oproti 57 útokům v roce 2020. Pokles lze vysvětlit nízkým počtem útoků hlášených jako levicový terorismus. (Europol, 2022)

Zabezpečením a ochranou měkkých cílů s větší koncentrací lidí, resp. jejich zabezpečením při větších akcích se věnuje brožura *Bezpečnostní standardy pro pořadatele sportovních, kulturních a společenských akcí*, která obsahuje základní bezpečnostní doporučení pro pořadatele těchto akcí, jejich práva, povinnosti a také přehled o tom, co musí a mohou pořadatelé zabezpečit a co může pro pořádání těchto akcí vyžadovat obec. (MV ČR, 2017a)

Jako poslední z metodik k danému tématu lze uvést českou technickou normu *ČSN 73 4400 Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení* pocházející z prevence kriminality, která se specializuje na ochranu školských zařízení, vyjma budov vysokých škol, kde tato norma může fungovat jako metodický návrh pro prevenci kriminality. Účelem této normy je preventivní řízení bezpečnostních rizik a návrhů pro snižování rizika kriminality ve školách, a hlavně pak návrh a implementace bezpečnostních opatření dle řízení rizik ve školách. (MV ČR, 2016c)

2 TERORISMUS

Jak již bylo uvedeno v úvodní kapitole, pro terorismus existuje mnoho definic, údajně více než sto, ale všechny vedou k jednoznačnému záměru teroristů nebo teroristických skupin, a tím je dosáhnout jejich politických, náboženských nebo ideologických cílů. Přesné vyjádření pojmu terorismus je ovšem stále velice sporné, ale všichni bezpečnostní odborníci se shodují v tom, že se jedná o trestný čin násilného charakteru, jehož hlavním privilegiem a cílem je zastrašování společnosti a prosazování tím vlastních vytčených ideálů.

Společnými rysy terorismu jsou politicky motivovaná násilí s cílem každého útoku vynutit si změny v politice, dále slepé zabíjení, znamenající, že teroristé neznají a ani nechtějí znát totožnost lidí, na které útočí, pak bezohlednost, kdy teroristé neberou žádný ohled na to, že zabíjejí bezbranné a nevinné lidi a nakonec zabíjení, které se opakuje s cílem přilákat pozornost a neustále si vynucovat splnění požadavků teroristů. Celkově se dá tedy říct, že terorismus je „*politicky, ideologicky či nábožensky motivované, slepé, nerozlišené zabíjení bezbranného a nevinného civilního obyvatelstva*“. (Eichler, 2007)

Podle FBI je terorismus „*politicky nebo sociálně motivované, nepovolené a neoprávněné použití síly a násilí proti osobám nebo proti hmotným statkům, jehož cílem je zastrašovat veřejnou správu nebo populaci, nebo nutit ji k tomu, aby něco učinila*“. (Eichler, 2007)

Politologický slovník vidí terorismus jako „*termín, používaný v právu k označování trestné činnosti spočívající v tom, že pachatel nebo pachatelé násilně usmrtí nebo se o to pokusí nebo se zmocní rukojmí a hrozí, že ho usmrtí nebo že mu způsobí újmu na zdraví či jinou újmu, s cílem vynutit si splnění podmínek poškozujících ústavní zřízení republiky. Teroristické prostředky jsou nejčastěji používány k zastrašování politických odpůrců a k ovlivnění veřejného mínění. Cílem terorismu je obvykle vyvíjet extrémní psychický nátlak na jednotlivce nebo častěji na celé skupiny obyvatelstva*“. (Adamová, 2001)

Jistá podobnost terorismu se jeví s *guerillou*, což jsou partyzánské ozbrojené jednotky, založené ve Španělsku již v 18. století a mající podobnou ideologii jako terorismus. Zásadní rozdíl je ovšem v tom, že partyzáni se vyskytují mimo společnost, nejčastěji v horách nebo lesích, nosí převážně uniformy a na rozdíl od teroristů není jejich hlavním cílem útočit na měkké cíle a zabíjet bezbranné obyvatelstvo, ale atakovat především cíle tvrdé, tedy vojenské objekty a jiné maximálně zabezpečené stavby, muniční sklady apod. A navíc jejich údery nebývají tak nečekané a překvapivé jako údery od teroristů.

Terorismus není ani klasickou válkou, i když v 70. letech 20. století byl ustanoven jako nová forma války, pouze s jiným složením hlavních účastníků. To znamená, že v případě obvyklé války jsou jimi státy, jejich armády anebo i obyvatelstvo, kteří přijímají aktivní roli, ale v případě terorismu jsou hlavními aktéry teroristé a stát s obyvatelstvem jsou pasovány do pasivní role napadených a vydíraných. (Eichler, 2010)

2.1 Vznik a vývoj terorismu

Význam slova terorismus sahá údajně až do 18. století, přesněji do období Velké francouzské revoluce, konkrétně do let 1793–1794 v souvislosti s tvrdou jakobínskou diktaturou vůči obyvatelstvu. Francouzské slovo *terrorisme* vzniklo z latinského *terrere*, což znamená „zastrašit“ a od něho pak bylo odvozeno slovo *terror*. (Filipec, 2017)

Jestliže byl terorismus v době francouzské revoluce čistě nástrojem panství státu, na konci 19. století se jím již oháněli anarchisté a jiní sociální revolucionáři ke svým protistátním aktivitám včetně atentátů směřujícím na osoby z řad vládnoucí třídy. Na počátku 20. století se převážně na Balkáně terorismus začal projevovat jako nástroj nacionalistického hnutí. Příkladem může být atentát srbských nacionalistů na následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda v bosenském Sarajevu v červnu roku 1914, který zapříčinil vznik první světové války. V závěru války, krátce po ní a někdy i ve 20. a 30. letech byl terorismus charakteristický ve smyslu revolučního a kontrarevolučního násilí pro časté střety mezi ultrapravicovými a ultralevicovými přívrženci. Před vypuknutím druhé světové války se pojetí terorismu výrazně zvýšilo, neboť se týkalo metod utlačování společnosti v totalitních státech, ať už šlo o nacistické Německo, fašistickou Itálii, frankistické Španělsko nebo komunistický Sovětský svaz. (Mareš, 2005)

Revolučního rozměru opět dosáhl terorismus po skončení druhé světové války, kdy se v ekonomicky méně rozvinutých zemích prosazovalo tzv. národně-osvobozené a ultralevicové hnutí, které se přeneslo na přelomu 60. a 70. let i do západní Evropy a Severní Ameriky. V tomto období vzniká pojem etnicko-separatistický terorismus, tolik příznačný pro palestinské aktivity v boji proti Izraeli ve prospěch vzniku samostatného palestinského státu. V 80. letech vnímali někteří odborníci etnický a levicový terorismus jako určitý systém, který je namířen proti Západu a řízen ze Sovětského svazu a dalších východních zemí, dokud se jejich pozornost nezačala soustředit na státem podporovaný terorismus arabských zemí jako jsou Írán, Libye, Sýrie apod. Počátkem 90. let ohromila svět reálná hrozba islamistického terorismu a po bombovém útoku v Oklahoma City a chemickém

v tokijském metru v roce 1995 se začalo o terorismu intenzivně diskutovat ve spojitosti s náboženským fanatismem, islámským fundamentalismem a také se zbraněmi hromadného ničení, tzv. superterorismem. Tento význam ještě vzrostl po událostech z 11. září 2001, kdy se objevilo nové pojetí terorismu, militantní islamismus. (Mareš, 2005)

Po výše zmíněných útocích z 11. září nastává přelomový okamžik ve vývoji terorismu. Ten už není uskutečňován uvnitř hranic jednoho státu, když si chce násilím vynutit změny ve vnitřní politice, ani není přes státní hranice namířen proti cílům v jiném státě vynucující si změny v zahraniční politice, ale stává se celosvětovým fenoménem, kdy se snaží prosadit změny v mezinárodních vztazích na celosvětové úrovni a je charakterizován vysokým počtem obětí a výskytem teroristických sítí po celém světě. Dochází k celoplošnému boji proti terorismu a pro samotný terorismus vzniká pojem *globální*, který se stává nejdůležitější bezpečnostní hrozbou současného světa. (Eichler, 2010; Filipec, 2017)

2.2 Typologie terorismu

Stejně jak je obtížné vyjádřit přesnou definici terorismu, podobné to bude i s jeho členěním. Různých typologií bylo vypracováno obrovské množství, ale obecně lze tvrdit, že terorismus se dá rozlišovat podle motivace teroristů, podle rozsahu a způsobu provádění útoků, podle výběru a povahy cílů nebo podle původu či charakteru aktérů. Nejčastější typologií se jeví dělení dle ideologické (politické) orientace, resp. motivace.

Podle ideologického hlediska se terorismus člení na:

- ultralevicový terorismus,
- ultrapravicový terorismus,
- nacionalistický, etnický a teritoriální terorismus,
- náboženský (džihádistický) terorismus,
- ekologický (environmentální) terorismus,
- kriminální terorismus,
- psychopatologický terorismus (např. osamělí vlci),
- monotematický terorismus („single-issue“ - útoky proti potratům, za zájmy LGBT komunity, za feministické zájmy, za zájmy otců apod.),
- další varianty terorismu (např. demokratický). (Mareš, 2005; Smolík, 2020)

Terorismus lze dělit i podle dalších aspektů, např. podle vztahu k teritoriu státu se může jednat o terorismus domácí a terorismus mezinárodní, podle stanovení politického účelu se

dá hovořit o terorismu subversivnímu (útoky směřující na držitele moci ve státě) a terorismu represivnímu (útoky od držitelů státní moci) anebo podle charakteru aktéra se může pohlízet na terorismus státní a terorismus nestátní, případně terorismus individuální. (Mareš, 2005)

2.2.1 Politický terorismus

Politický terorismus pojmenoval uznávaný český politolog Maxmilián Strmiska jako *„politicky motivovanou a zdůvodňovanou metodu víceméně systematického používání násilí (nejčastěji ozbrojeného násilí, záměrně nerespektujícího válečné konvence), jejímž hlavním cílem je dosažení určitého zamýšleného psychického efektu svým dosahem výrazně překračujícího okruh přímých obětí či svědků útoku, efektu, vzhledem k jehož předpokládanému politickému významu je bezprostřední fyzický účinek násilné akce druhořadý. Organickou součástí tohoto efektu je moment zastrašování, terorizování cílového publika nebo alespoň určitého sektoru cílového publika, což ovšem neznamená, že se jedná o součást jedinou a nezbytně dominantní.“* (Strmiska, 1994)

Ultralevicový terorismus funguje na principech marxisticko-leninských zásad a cílem jeho přívrženců je formou násilí oslabovat imperialismus a kapitalismus ve svých zemích a nastolit sociální rovnost ve společnosti. K této ideologii se v posledních letech uchylují rovněž anarchisté. S koncem studené války došlo k zániku mnoha ultralevicových skupin, několik hnutí je ale možné zaznamenat v Jižní Americe. (Mareš, 2005; Krulík et al., 2008)

Ultrapravicový terorismus prosazuje především nadřazenost vlastní rasy nebo národnosti, která díky vzniklé nesnášenlivosti navazuje na nacismus. Útoky teroristů z těchto skupin jsou zaměřeny proti imigrantům, menšinám, opozici atd. (Krulík et al., 2008)

Nacionalistický, etnický, teritoriální terorismus vyjadřuje primární prosazování zájmů určitého etnika, resp. zájmů o statut určitého teritoria. (Mareš, 2005)

Náboženský terorismus představuje jednu z nejvážnějších hrozeb 21. století. Zasloužil se o to rychlý nárůst fundamentalistických teroristických skupin, které usilují o začlenění svých náboženství nebo ideologií do státních struktur. Mezi tento terorismus podle jednotlivých náboženství patří terorismus křesťanský, židovský, islámský, buddhistický atd. Islámský terorismus kvůli svým častým teroristickým akcím v současné době dominuje a je hojně medializován. (Filipec, 2017)

Ekologický terorismus se zaměřuje na ochranu životního prostředí a cílem jeho skupin jsou těžbařské společnosti narušující přírodu, jejich zaměstnanci a technika. (Filipec, 2017)

Monotematický terorismus neboli *jednopoložkový* („single-issue“) hájí zájmy společnosti, skupiny či jednotlivce a to jednoúčelově, tedy s jediným programem. Bývá často zaměřen proti klinikám, provádějící potraty nebo např. proti státním orgánům, které se na někom dopustili údajné sociální či jiné křivdy. (Krulík et al., 2008)

2.2.2 Psychopatologický terorismus

Akce psychopatologického terorismu nejsou prováděny z politických nebo ideologických pohnutek, ale jsou páčány převážně kvůli psychickému sebeuspokojení jedince či jedinců, dalo by se říct, že z nudy. Bývají to často akce tzv. osamělých vlků, tedy individuální, bez návaznosti na jakoukoliv teroristickou skupinu.

Je celkem obtížné určit, co k těmto činům pachatele konkrétně vede, přesto existuje možnost členit je podle jejich motivačních úmyslů. Může je motivovat uspokojení z pomsty vůči společnosti za účelem jeho zastrašení, dále vědomí slávy a uznání z vykonaného činu, anebo to může být radost z vlastní schopnosti šířit hrůzu spojenou s obdivem k sobě samému, a nakonec také psychická nemoc a pocit neutuchající vize, která ho nutí teroristické činy vykonávat. (Mareš, 2005)

2.2.3 Kriminální terorismus

Je obtížné určit, zda se kriminální terorismus může vůbec řadit mezi terorismus, protože u něj neexistují anebo nebyly objeveny žádné politické či náboženské motivy. Hlavním motivem tohoto terorismu je získání osobních materiálních výhod a tato forma se už v podstatě podobá organizovanému zločinu. Dalo by se tedy pochopit tak, že kriminální terorismus je vedlejší činností organizovaného zločinu a podílí se např. na výrobě a distribuci drog (tzv. narkoterorismus), obchodu se zbraněmi nebo vydírání. (Filipec, 2017)

2.3 Formy a podoby terorismu

Každý teroristický útok je prováděn určitým způsobem (podoby nebo metody) a určitými prostředky (formy). Podle toho, jakými prostředky teroristé útok provádí se formy terorismu dělí na letální a neletální.

2.3.1 Letální formy terorismu

Letální formy jsou nejpoužívanější formou terorismu na světě a k realizaci násilí využívají základních (donucovacích) prostředků. Člení se na dvě podskupiny:

- konvenční terorismus – využití sečných a bodných zbraní výbušných zbraní, střelných zbraní, hořlavých látek; ale také atentáty, únosy, braní rukojmích apod.,
- nekonvenční terorismus – zneužití zbraní hromadného ničení (ZHN) vedoucí k problematice CBRN, resp. superterorismu (chemický, biologický, radiologický, jaderný terorismus); využití termických zbraní.

I když některé mezinárodní teroristické organizace vydaly prohlášení, že mají snahu získat zbraně hromadného ničení a provádět nekonvenční formu terorismu, obecně stále platí, že jejich pozornost je nadále věnována klasickému konvenčnímu terorismu. Využití ZHN může být organizačně i finančně náročné a vyžaduje vysoce odbornou znalost, a to i v případě výroby tzv. špinavé bomby. Výjimku může tvořit snad jen použití improvizovaných chemických zbraní s využitím průmyslových toxických látek a s tím související útoky na jejich zásobníky a přepravu. Taková látka může být jakákoliv chemická látka a teroristé k nim díky nelegálním obchodům mohou získat potenciální přístup. (MV ČR, 2016a)

2.3.2 Neletální formy terorismu

Skupinu neletálních forem terorismu lze označit jako moderní či sofistikovaný terorismus, neboť se vyznačuje využíváním moderních nástrojů v kombinaci s letálními prostředky.

Neletální formy lze členit rovněž na dvě podskupiny:

- terorismus realizovaný běžnými prostředky („unarmed terrorism“) – použití běžných dopravních prostředků (automobily, letadla, vlaky, lodě); zneužití výpočetní techniky a internetu (tzv. kyberterorismus); mediální (psychologický) terorismus,
- nekonvenční terorismus – principy akustiky, optiky a elektromagnetického pulsu. (Foltin, Řehák, 2005)

V současnosti se stále více vyvíjejí neletální zbraně, které jsou založeny na principu dočasného oslnění či oslepení lidí využitím různých typů laserů. Tyto lasery mohou dále ničit např. optická zařízení, chemické prostředky pro znehybnění lidí, prostředky pro vyřazení motorů z činnosti atd. (Řehák et al., 2008)

2.3.3 Základní podoby terorismu

Na dotaz, jakým způsobem se provádí teroristický útok existuje celá řada odpovědí. Dalo by se říct, že mezi nejznámější metody provádění útoku patří demonstrativní, destruktivní a sebevražedný terorismus. (Eichler, 2010).

Demonstrativní terorismus si více zakládá na politické soupeření než na násilí a jeho cílem je snaha přitáhnout co největší pozornost veřejnosti k napravení problému, kterou teroristé považují za křivdu. Nejčastějšími metodami je braní rukojmích a únosy letadel anebo předem ohlášené výbuchy. (Eichler, 2010)

Destruktivní terorismus je už agresivnější činnost, při níž bývají zabíjeni představitelé nejvyšších politických špiček. (Eichler, 2010).

Sebevražedný terorismus patří k nejzákeřnějším metodám s největšími následky, protože při něm dochází k necílenému zabíjení co největšího počtu nevinných lidí. Tento způsob je dominantní současnému světu v podobě islámského extremismu. (Eichler, 2010).

Podle Ministerstva vnitra se metody terorismu dělí na klasické a moderní. Mezi *klasické metody* patří střelba, použití sečných a bodných zbraní, ubití, výbuchy pum samy o sobě, výbuchy vyvolávající další ničivou činnost (např. útoky na chemické nebo jaderné provozy), únosy, braní rukojmí, různé formy násilí páchané na turistech, dopisní bomby a další jako např. útoky na umělecké památky v galeriích, poškozování provozuschopnosti vozidel, ničení restaurací atd. Mezi *moderní metody* se řadí již v této práci zmiňované zneužití ZHN a kybernetický terorismus čili kyberterorismus. Některé ZHN se mohou stát nátlakovým prostředkem sloužícím k vydírání státních představitelů, institucí, skupin obyvatelstva nebo hospodářských koncernů, i kdyby k jejich přímému použití vůbec nedošlo. Teroristé jsou touto hrozbou přesvědčeni, že donutí svoji potenciální oběť k přijetí svých požadavků. Patří sem jaderné, biologické a chemické technologie a kvůli jejich využití pak dochází k nové teroristické hrozbě, která se nazývá CBRN. (MV ČR, 2009)

2.4 Teroristické skupiny a organizace

Teroristická skupina je základní a výkonnou jednotkou určenou k provádění teroristických akcí. Cílem skupiny je úspěšně spolupracovat na dosažení společného cíle. Skupina je tvořena minimálně dvěma jedinci, kteří navenek působí jako jeden celek s existující jistou formou členství a základní hierarchií „vůdce-členové“. Teroristická organizace je naproti tomu skupina jednotlivců, společně fungující a koordinovaným způsobem směřující k dosažení specifických cílů, ovšem již podle přesné a několikastupňové hierarchické struktury. Lze tedy konstatovat, že organizace je složena ze skupin a ty poté z jednotlivců. (Smetana, Škarek, 2010)

Na světě existuje celá řada teroristických skupin a organizací. Největší skutečnou hrozbou pro současný svět jsou skupiny nábožensky motivované převážně vyznávající islámské náboženství v muslimských zemích. Nejvíce medializovanou teroristickou organizací na světě je v dnešní době samozvaný a mezinárodně nikým neuznaný Islámský stát, který v roce 2014 vznikl na částech území Iráku a Sýrie.

Islámský stát (ISIS) představuje radikální teroristickou organizaci, která během občanské války v Sýrii v roce 2014 začala zabírat dobytá území a násilím zde začala prosazovat svůj přísný výklad islámského práva „šaría“. V roce 2017 byl ISIS územně poražen v Iráku a v roce 2019 v Sýrii. V obou zemích ovšem stále existují menší buňky, které nadále páchají teroristické útoky nejen na svých územích, ale i v dalších částech světa. (ČTK, 2022)

Al-Káida je islamistická teroristická organizace známá především díky útokům na USA dne 11. září 2001. Jádro celé organizace se nachází na Blízkém východě a v severní Africe a tvoří její lidé angažovaní v politickém životě dané oblasti s velmi dobrými znalostmi zákonů a často vysokoškolským vzděláním. Jedná se v podstatě o jakousi zastřešenou organizaci napojenou na lokální skupiny teroristů v různých zemích a tvořící tak celosvětovou teroristickou frontu. (Smetana, Škarek, 2010).

Hizballáh (v překladu „Strana Boží“) je libanonská šíitská organizace, jejíž základní filozofie spočívá v myšlence, že celý islám, potažmo celý svět se dle nejvyššího duchovního ajatolláha musí podrobit Alláhově vůli. Vyznavači Hizballáhu tímto předpokládají, že všechny dosavadní muslimské vlády jsou nelegitimní, protože nejsou postaveny na bezvýhradné podřízenosti Alláhovi. (Brzybohatý, 1999)

Hamad (v překladu „nadšení“) neboli „Hnutí islámského odporu“ je palestinská politická strana a rovněž radikálně islamistické hnutí prosazující vytvoření samostatného islámského palestinského státu na území dnešního Izraele. Militantní křídla Humusu operují tajně a jako prostředek k dosažení svých vytýčených cílů využívají násilí. Hnutí je známo svými častými sebevražednými útoky v Izraeli. (Brzybohatý, 1999)

Boko Ahrám je v současnosti patrně nejznámější teroristickou organizací v Africe, která si zakládá své učení na radikálním výkladu islámu. Organizace vznikla v Nigérii a její název se nejčastěji překládá jako „západní vzdělání je zakázané“, což bylo prokázáno několika útoky na školy. Cílem organizace je vymýtit v Nigérii západní vliv a založit v zemi chalífát (vládu muslimské obce). V posledních letech se sektě podařilo unášet mladé dívky určené buď k prodeji nebo k využití jako sebevražedných atentátnic. (Záhořík, 2018)

Tálibán (v paštštině „studenti“) je radikální islamistické hnutí působící v letech 1996–2001 u moci v Afghánistánu a podporující striktní výklad islámského práva „šaría“. Těsně po událostech 11. září 2001, které Tálibán výrazně podporoval, došlo v Afghánistánu ze strany USA k vojenské operaci a tvrdý režim se zhroutil. Navzdory porážce zůstal Tálibán v některých částech země stále velice silný a nebezpečný pro jakéhokoliv odpůrce. V roce 2021 převzalo hnutí po dlouhém vyjednávání a podpisu mírové dohody mezi ním a USA o rok dříve nad Afghánistánem opět moc do svých rukou. (Krupka, 2021)

ETA (Eskaudi Ta Askatasuna = Baskicko a jeho svoboda) byla baskická separatistická teroristická organizace, ve své době jedna z nejnásilnějších v Evropě, která usilovala o nezávislý stát Basků a tím odštěpení od Španělska. Organizace existovala v letech 1959–2018 a za jejího působení přišlo o život 829 lidí, převážně politiků soudců či příslušníků armády. Všeobecné příměří bylo podepsáno v roce 2011. (iRozhlas, 2018)

IRA (Irská republikánská armáda) byla irská republikánská vojenská organizace, která v letech 1919–1921 během irské války za nezávislost vedla tvrdý partyzánský boj proti britské nadvládě v Irsku. Po skončení války se irský ostrov rozdělil na samostatné Irsko a Severní Irsko, které se stalo součástí Velké Británie. IRA ukončila v roce 1923 činnost, ale v roce 1969 byla obnovena vytvořením dvou frakcí, z nichž jedna pojmenovaná jako Prozatímní irská republikánská armáda pokračovala dál v teroristických činech. Tato frakce usilovala o odtržení Severního Irsku od Velké Británie a vytvoření sjednocené Irské republiky. Organizace prováděla převážně bombové útoky, vraždy a vydírání. V roce 1997 bylo vyhlášeno poslední příměří, a i když IRA v roce 2005 konečně složila své zbraně, nadále existují její odnože, např. Pokračující IRA či Pravá IRA. (Šokující planeta, 2016)

Frakce Rudé armády (RAF) byla západoněmecká krajně levicová teroristická skupina působící v letech 1970–1998, která vznikla z německého studentského protestního hnutí na konci 60. let 20. století. Posláním skupiny bylo vést boj proti západoněmeckému režimu a prostřednictvím revoluce nastolit v zemi komunistický režim. Mladí teroristé se ve třech generačních etapách zaměřovali především na vydírání, přepadávání bank, únosy letadel a bombové útoky. (iRozhlas, 2020)

2.5 Nejznámější teroristické útoky po roce 2001

Jak už bylo zmíněno, od událostí z 11. září 2001 nastává nová etapa ve vývoji terorismu, mnohými odborníky nazvaná jako etapa globálního terorismu. Jen pro připomenutí, v ten den se islámští teroristé napojení na organizaci Al-Káida zmocnili ve Spojených státech

amerických čtyř civilních letadel a se sebevražedným úmyslem zničit hospodářský systém USA a zabít co nejvíce nevinných lidí narazili dvěma letouny do dvou budov Světového obchodního centra v New Yorku a jedním letadlem do budovy Pentagonu v hlavním americkém městě Washingtonu. Při útocích, které nemají v moderním světě obdoby, zahynulo na 3 000 lidí a Spojenými státy byla následně vyhlášena „válka proti terorismu“.

Na obrázku 1 jsou zobrazeny titulní stránky dvou největších denních periodik v Chicagu bezprostředně informující o největších teroristických útocích v dějinách lidstva.

Obrázek 1 Americký tisk o událostech z 11. září 2001 den poté (zdroj vlastní)

Od zmíněných událostí z roku 2001 začalo docházet k mnoha dalším teroristickým útokům, převážně na měkké cíle a nejčastěji páchanými organizacemi Al-Káida a Islámský stát.

12. října 2002 došlo k explozi tří nastražených bomb ve známém turistickém letovisku Kútá na indonéském ostrově Bali, konkrétně před nočními podniky plných zahraničních turistů. Zabito bylo 202 lidí a k útoku se přihlásila islámská náboženská organizace Džamá Islámíja, napojená na Al-Káidu. (Jemelka, 2012)

23. října 2002 bylo čečenskými teristy obsazeno moskevské divadlo Dubrovka, kde o tři dny později byl komandem Specnaz vypuštěn speciální plyn namířený k likvidaci teroristů, který ovšem zasáhl i rukojmí. Zemřelo celkem 169 lidí. (Aktuálně, 2020)

11. března 2004 explodovalo deset bomb umístěných ve čtyřech vlakových soupravách na nádraží Atocha a dalších dvou blízkých stanicích ve španělské metropoli Madridu. Zahynulo 191 lidí. Útok měla na starosti radikální skupina obchodníků s drogami napojená na Al-Káidu a k explozi využila mobilní telefony. (Aktuálně, 2020)

1. září 2004 se započal jeden z nejotřesnějších teroristických útoků na děti. Toho dne školu v severoosetském Beslanu na jihu Ruska obsadili čečenští separatisté a zabarikádovали se spolu s 1 200 rukojmími v tamní tělocvičně. Po třech dnech došlo k masakru způsobenému řadou explozí, při kterých zahynulo 366 osob, z toho 186 dětí. (Krulík et al., 2008)

7. července 2005 byla provedena v centru Londýna série sebevražedných bombových útoků, kdy tři bomby explodovaly v metru a jedna v autobuse. O život přišlo 56 lidí a k útokům se přihlásila skupina britských islámských radikálů napojených na Al-Káidu z důvodu účasti Velké Británie ve válce v Iráku. (Aktuálně, 2020).

14. srpna 2007 byly v severozápadní části Iráku spáchány doposud nejkrvavější útoky v zemi a po 11. září 2001 druhý nejhorší teroristický útok vůbec. Při čtyřech sebevražedných akcích islámských sunnitů proti náboženské komunitě jezídů v blízkosti města Sandžak přišlo podle Červeného kříže o život 796 lidí. (Lidovky, 2016)

26. listopadu 2008 došlo k teroristickým útokům na luxusní hotely v indické Bombaji. Pachatelé z řad pákistánské organizace Laškáre Tajjaba pomocí deseti bombových útoků připravili o život 174 lidí. (iDnes, 2012).

22. července 2011 odpálil norský pravicový extremističtí Anders Breivik u vládních budov v Oslu bombu v zaparkované dodávce a posléze převlečený za policistu vnikl na ostrov Utoya, kde zahájil palbu do převážně mladých lidí, kteří se na ostrově účastnili mládežnického kempu Dělnické strany. Při obou útocích zahynulo 77 lidí. (Aktuálně, 2020)

20. ledna 2012 provedla islámská organizace Boko Haram převlečena do policejních uniforem a jedoucí na motocyklech teroristický útok na město Kano v severní Nigérii. Při přestřelkách a explozích nastražených bomb bylo pozabíjeno 178 osob. (iDnes, 2012)

13. listopadu 2015 se ve svých základech otřásla celá Paříž. Na několika místech po celém městě byly provedeny čtyři sebevražedné bombové útoky a šest útoků střelnými zbraněmi. Akce si vyžádala 130 lidských životů, nejvíce (89) pak střelecký útok v koncertní síni Bataclan. K útokům se přihlásili teroristé napojeni na ISIS. (Aktuálně, 2020)

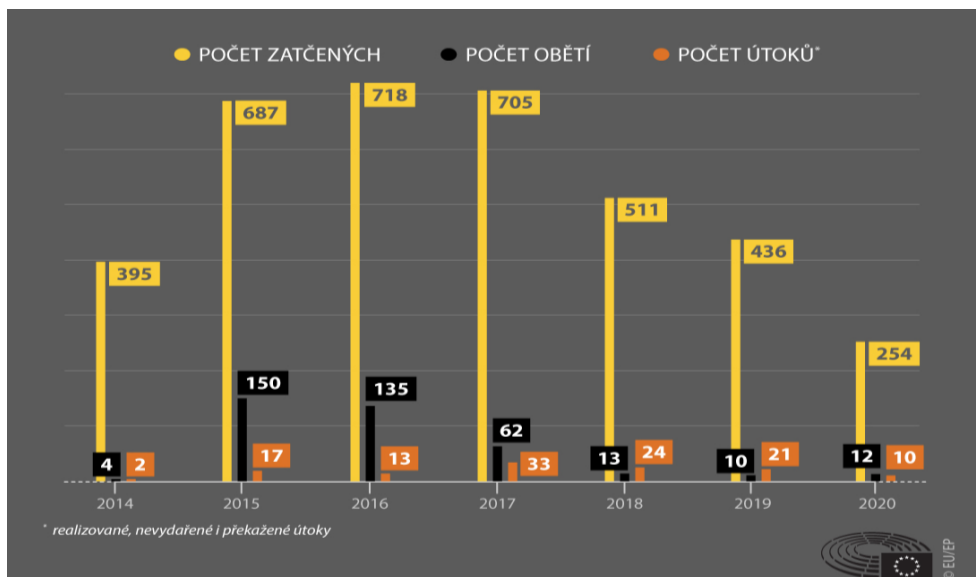
22. března 2016 provedly útočníci napojení na ISIS dvě sebevražedné exploze na letišti Zaventem v Bruselu a jednu v bruselském metru jako reakci na zadržení jednoho z pachatelů pařížských útoků z listopadu 2015. Atentáty si vyžádaly 34 obětí. (Aktuálně, 2020)

14. července 2016, v den oslav Velké francouzské revoluce, vjel ve večerních hodinách Tunisian Mohamed Bouhleh kamionem do davu lidí na promenádě ve francouzském letovisku Nice. Zemřelo 86 lidí a k činu se přihlásila organizace ISIS. (iRozhlas, 2017)

22. května 2017 došlo ve foyeru haly v severoanglickém Manchesteru v závěru koncertu americké zpěvačky Ariany Grande k bombovému útoku, který si vyžádal 22 lidských životů. Útočil Brit libyjského původu Salman Abedi, napojený na ISIS. (iRozhlas, 2017)

15. března 2019 zaútočil střelnými zbraněmi australský pravicový extrémista Brenton Tarrant na dvě mešity v muslimských centrech ve městě Christchurch na Novém Zélandu. Při útoku přišlo o život 51 osob. (iDnes, 2020)

21. dubna 2019 spáchali sebevražední atentáčníci z ISIS bombové útoky ve třech kostelech a třech luxusních hotelech v hlavním městě Srí Lanky Kolombu. Krvavá Velikonoční neděle připravila o život přes 250 lidí. Údajně šlo o odvetu za útok v Christchurch. (iDnes, 2019)

Obrázek 2 Nábožensky motivovaný/džihádistický terorismus v zemích EU v letech 2014–2020 (Evropský parlament, 2021)

Obrázek 2 vykazuje údaje o počtu nábožensky motivovaných útoků, obětí a zatčených osob v souvislosti s terorismem v zemích EU v zadaném období. Na nižší čísla z roku 2020 se v podstatné míře podepsala koronavirová pandemie covid-19.

3 MĚKKÉ CÍLE

Měkké cíle (soft targets) jsou obecně považovány za nejzranitelnější součást bezpečnostního systému. Lidově řečeno, měkký cíl je nechráněná osoba nebo věc, lehce zranitelná vůči teroristickému útoku. Stejně jako terorismus ani měkké cíle nemají vymezenou přesnou definici a nejsou součástí českého právního systému. Jejich problematikou se v prostředí ČR zabývají různé koncepce či metodiky (viz kapitola 1.4). Přesto lze konstatovat, že označení měkký cíl se používá pro potenciální cíle různých násilných útoků na uzavřená nebo otevřená prostranství, které jsou charakteristické velkým počtem osob a nízkou úrovní ochrany či zabezpečením před těmito útoky. Opakem jsou pak tvrdé cíle (hard targets), mezi které se řadí dobře chráněné a střežené objekty. S anglickým pojmem „soft targets“ rovněž úzce souvisí pojem „crowded places“, což se dá chápat jako přeplněná nebo přelidněná místa s vyšší koncentrací lidí s žádným anebo minimálním zabezpečením.

Koncepce ochrany měkkých cílů uvádí, že *„členění objektů na měkké cíle a tvrdé cíle je významné i z hlediska samotného přístupu k problematice zabezpečení. Vychází z optiky útočníků a jejich cíle, je zaměřené na pravděpodobnost útoku, nezkoumá jeho dopad a význam pro společnost. Tento přístup je tedy v mnohém přínosný, neboť se zabývá ochranou subjektů, které by z hlediska tradičního pojetí nebyly zahrnuty – komerční, komunitní, soukromé osoby apod.“* (MV ČR, 2017b)

Metodika Základy ochrany měkkých cílů uvádí, že označení „měkké cíle“ je *„bezpečnostní komunitou používáno pro označení míst s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům, která jsou pro tuto svou charakteristiku vybírány jako cíl takovýchto útoků, typicky útoků teroristických“*. (Kalvach et al., 2016)

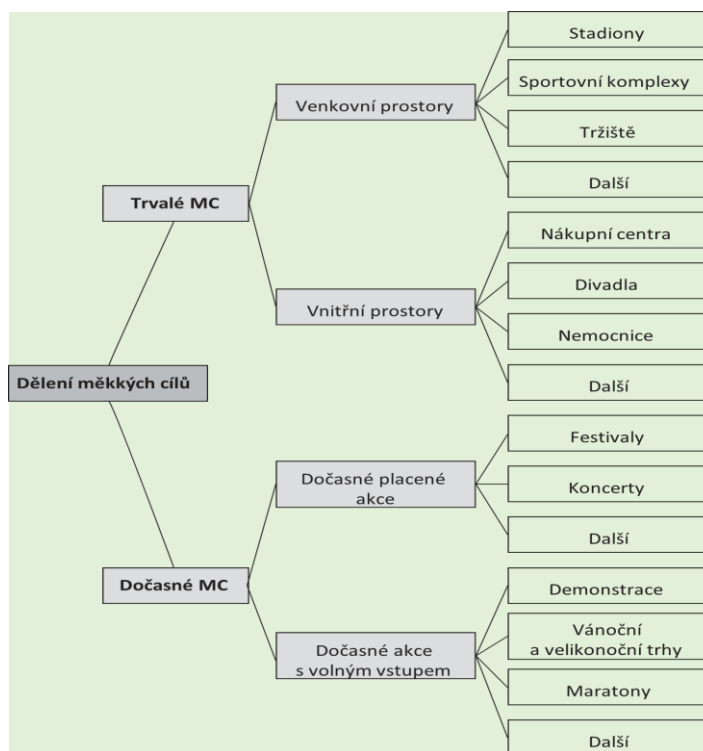
Jestliže by úspěšný zásah na vládní budovu, vojenskou základnu či jiný tvrdý cíl přinesl teroristické skupině důvěryhodnost, útok na měkký cíl by mohl znevážit schopnost vlády chránit své občany a poškodit národní psychiku. Použití chemických nebo biologických zbraní na místa jako nákupní, turistická, kulturní či rekreační centra by tento fakt ještě více podtrhlo. Lidé můžou v prostředí, ve kterém se cítí bezpečně, snadno sklouznout do falešného pochopení bezpečnosti. Bezpečnost není v těchto prostředích hlavní prioritou, neboť tyto nemají dostatek peněz na výkonnější zabezpečení a jsou označovány jako bez zbraňové zóny s minimální možností potkat aspoň nějakého člena bezpečnostní služby. Díky kombinaci těchto vlastností se školy, kostely, nemocnice nebo obchodní centra stávají snadnou kořistí teroristů nebo jiných vraždících maniaků. (Hesterman, 2015)

3.1 Dělení měkkých cílů

Měkkých cílů je celá řada a existuje několik kritérií, podle kterých je možno dělit. Mezi důležité měkké cíle se mohou řadit:

- bary, kluby, diskotéky, hotely, restaurace a další ubytovací či pohostinská zařízení,
- divadla, kina, koncertní haly, zábavní centra,
- tržišťe, nákupní centra, obchodní komplexy,
- školská zařízení, koleje, internáty, menzy, studentská centra, knihovny,
- nemocnice, polikliniky a další lékařská zařízení,
- kulturní, sportovní, náboženské a další společenské akce,
- kostely, chrámy, kaple, náboženské památky a další místa určená k uctívání,
- parky, náměstí, nábřeží, promenády,
- stadiony, sportovní haly, tělocvičny, posilovny,
- politická shromáždění, demonstrace, průvody, poutě, jarmarky,
- muzea, galerie, turistické památky a další zajímavosti,
- autobusová a vlaková nádraží, metro, letištní haly a samotné dopravní prostředky,
- veřejné instituce a další. (MV ČR, 2017b)

Měkké cíle je možno posuzovat podle faktoru trvalosti nebo dočasnosti (viz obrázek 3).

Obrázek 3 Dělení měkkých cílů z hlediska doby trvání (Apeltauer et al., 2019)

Neméně důležitým kritériem je atraktivita měkkých cílů, kterou pro útočníky mohou určovat tyto faktory:

- přístupnost pro veřejnost,
- množství a hromadění osob,
- přítomnost a kvalita personálu nebo zaměstnanců bezpečnostních služeb, ;
- přítomnost PČR nebo obecní (městské) policie,
- přítomnost televize, novinářů a dalších médií,
- symboličnost nebo výjimečnost cíle. (MV ČR, 2017b)

Posledním význačným dělením měkkých cílů je členění ohledně zdroje nebezpečí, které představuje hrozbu pro určitý cíl a je vypracováno na základě zkušeností a již provedených činů. Měkké cíle v tomto případě mohou být ohroženy osamoceným aktivním útočníkem bez jakékoliv motivace, ohroženy teroristickou skupinou anebo jinou specifickou skupinou, např. skupinou organizovaného zločinu. (MV ČR, 2017b)

3.2 Zdroje hrozeb pro měkké cíle

Kdo útočí na měkké cíle a co je hlavním cílem útočníků? Jsou to osoby, skupiny osob nebo organizace, kterým jde převážně o to, aby fyzicky nebo psychicky ublížili jiné osobě nebo osobám, poničili majetek nebo poškodili jeho (jejich) dobré jméno či dobré vztahy. Ochrana měkkých cílů nejčastěji znamená ochranu osob před násilnými útoky, tedy ochranu životů a zdraví. Mezi možné zdroje hrozeb pro měkké cíle spadají:

- násilníci v rámci klasické kriminální činnosti,
- psychicky nemocní jedinci bez ideologie,
- pomstychtiví zaměstnanci, klienti nebo pacienti,
- skupiny organizovaného zločinu,
- extremisté a nenávisť motivovaní útočníci,
- teroristé. (Kalvach, Vangeli, 2018)

Výše vypsané zdroje, pro daný měkký cíl mající důležitý význam, je doporučeno analyzovat a pokusit se co nejpřesněji určit specifické skupiny či konkrétní jednotlivce, kteří mají potenci na daný měkký cíl zaútočit. Pro tuto činnost je vhodné využít zpravodajské informace z otevřených zdrojů (OSINT), včetně např. sociálních sítí, které tyto osoby nebo skupiny pomohou odhalit. (Kalvach, Vangeli, 2018)

3.3 Způsoby a důvody útoků na měkké cíle

Způsob provedení útoku na měkký cíl není příliš odlišný od způsobu provedení útoku teroristického, ovšem je třeba zohlednit motiv a účel provedení útoku, takže častou výjimkou mezi útočníky nejsou běžní násilní kriminálníci, psychicky labilní osoby ani osoby usilující o něčí pomstu. Metody útoků mohou být:

- útok nastraženou výbušninou, sebevražedný útok výbušninou,
- výbušnina obsažená v poštovní zásilce, v zaparkovaném vozidle,
- nájezd sebevražedného útočníka vozidlem s výbušninou,
- útok nájezdem vozidla,
- útok žháře,
- braní rukojmí a následné zabarikádování se,
- útok střelnou zbraní (pistole, samopal), útok chladnou zbraní (nůž, mačeta),
- napadení davem lidí. (Kalvach et al., 2016)

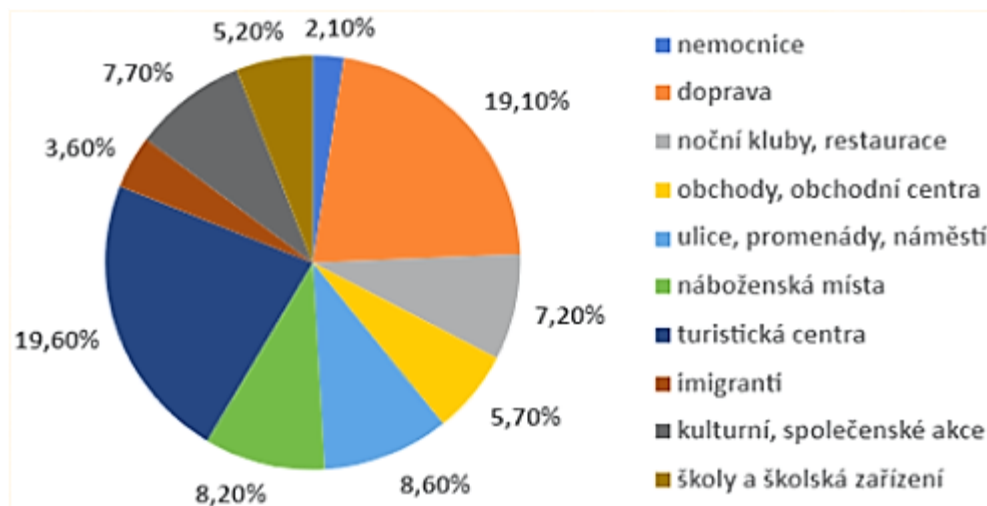
Důvody k útokům na měkké cíle se mohou lišit podle toho, zda k činům vedou skupinové nebo individuální motivy a co se tímto útokem dá získat. Nejčastější motivace mohou být:

- snadné, levné a krátkodobé plánování útoku,
- zvýšená jistota, že útok bude úspěšný (velká výhoda měkkých cílů),
- důvěryhodnost získaná úspěšně provedeným útokem,
- náborová hodnota vykreslující, že úspěch útoku znamená nábor sympatizantů,
- roztahování svalů pro uvádající teroristy, kteří chtějí ukázat, že ještě „na to mají“,
- náhrada za slabost pro skupiny, které nemají prostředky k zasažení tvrdého cíle,
- zahrnutí do rohu znamenající, že pokud je část skupiny uvězněna, budou nasazeny zbraně nejtěžšího kalibru (např. ZHN) a tím dojde k daleko většímu počtu obětí,
- testování nové strategie, taktiky nebo zbraně,
- získávání finančních prostředků, např. výkupným,
- rušení legitimity vlády tak, že úspěšný útok vrhá pochybnosti na její schopnosti,
- způsobení politické nestability správně načasovaným útokem při průběhu voleb,
- oslabení země na mezinárodním poli úspěšným útokem, kdy se země stane slabou a neschopnou zajistit bezpečnost svým občanům,
- dosažení celosvětového mediálního pokrytí ukazováním zkáz, které útok způsobil,
- psychologický strach u lidí zasažených úspěšným útokem,
- dělání z domácí záležitosti záležitostí mezinárodní. (Fagel, Hesterman, 2017)

Jakýkoliv útok je násilný a nenávistný čin proti danému objektu se záměrem zabít, zničit anebo vyvolat strach. Podle teorie černé labutě (black swan) má útok na měkký cíl tři charakteristické znaky: je nenadálý a překvapivý, má neblahý účinek na morálku veřejnosti a po útoku je realizovatelné objasnit jeho příčinu a způsob provedení. (Hesterman, 2015)

3.4 Nejvíce ohrožené měkké cíle a případy útoků

Jelikož měkkých cílů existuje velké množství, jsou silně omezené „praktické možnosti jejich zabezpečení pouze ze strany státu, resp. veřejné správy a zvyšuje význam bezpečnostních opatření přijímaných samotnými měkkými cíli. Řada měkkých cílů navíc dokáže svoji bezpečnost zajistit i lépe (např. má k tomu více prostředků – znalost prostředí, kontakt s ním, přítomnost lidí na místě, ale i finanční prostředky atd.), než stát“. (Kalvach et al., 2016)

Graf 1 Útoky na měkké cíle v zemích EU a Rusku v letech 2014–2019 (vlastní zpracování podle Šternová, Kotková, 2021)

V grafu 1 je znázorněn procentuální podíl teroristických a dalších násilných útoků na měkké cíle v členských státech EU a Ruska v období let 2014 až 2019.

3.4.1 Školská zařízení

Školy náleží k velmi častým místům násilných útoků a dá se říct, že jejich četnost neustále vzrůstá. Je to převážně díky psychicky nemocným nebo jinak vyšinutým jedincům, resp. bývalým žákům (studentům) toužícím po aktu určité pomsty. Důvodem atraktivnosti těchto lehce zranitelných cílů je nedostatečné bezpečnostní zabezpečení a naprostá bezbrannost potenciálních obětí. Výrazným faktorem jsou rovněž právní předpisy o držení střelných zbraní, protože v téhle oblasti neustále panují velké rozpory a často střílejí i děti.

Kromě již zmíněného teroristického útoku na školu v jihoruském Beslanu (viz kapitola 2.5), který patří k nejbrutálnějším útokům na děti vůbec, udála se na školská zařízení celá řada násilných útoků, v nichž neslavné prvenství drží americké školy. Nejvíce obětí si vyžádal útok duševně nemocného studenta korejského původu jménem Seung-Hui Cho, který 16. dubna 2007 ve městě Blacksburgh ve státě Virginia vniknul do areálu Virginského polytechnického institutu a ve dvou budovách dvěma poloautomatickýma pistolemi postřílel 32 lidí. Zřejmě mediálně nejproslulejším případem je čin dvou středoškolských studentů Erica Harrise a Dylana Klebolda, ke kterému došlo 20. dubna 1999 v Columbine High School na předměstí Littleton nedaleko Denveru ve státě Colorado. Pachatelé střelnými zbraněmi pozabíjeli 12 studentů a jednoho učitele. (ČT24, 2022)

Běsnění útočníků se nevyhýbají ani školy v Evropě. V posledních letech se několik násilných útoků stalo v Rusku, z nichž nejznámější je pravděpodobně dramatický průběh střelby na gymnáziu v Kazani v květnu 2021, při které rukou jednoho z absolventů školy zemřelo 9 lidí, z toho 7 studentů. (ČT24, 2021)

Na rozdíl od zahraničí jsou útoky na školská zařízení v ČR spíše výjimečnými případy. Asi mediálně nejznámějším činem se stal předem naplánovaný útok nožem psychicky nemocné Barbory Orlové proti studentům obchodní akademie ve Žďáru nad Sázavou ze 14. října 2014. Několik studentů bylo pobodáno a jeden z nich, bohužel, svému zranění podlehl, když tělem chránil svoji spolužačku. Poslední známý útok se stal 31. března 2022 na jednom pražském učilišti, kdy student školy Jaroslav Řehák zabil mačetou svého učitele, zřejmě kvůli osobním sporům a špatnému prospěchu. (Gáfríková, Nádvorníková, 2022)

3.4.2 Obchodní centra

Obchodní komplexy vzhledem k mimořádně vysoké koncentraci návštěvníků a obtížnému zabezpečení spadají mezi typické měkké cíle a v minulosti v nich došlo k řadě útokům především s použitím výbušnin, braní rukojmí apod. (Kalvach et al., 2016)

V ČR jsou útoky na nákupní centra velmi ojedinělé, zato ve světě patří k velmi atraktivním cílům útočníků. Jeden z nejhorších útoků na tento druh měkkých cílů odstartoval 21. září 2013 v obchodním centru Westgate v hlavním keňském městě Nairobi a trval čtyři dny, dokud se do komplexu nedostaly bezpečnostní složky. Teroristé ze somálského radikálního hnutí aš-Šabáb pronikli do budovy a zahájili palbu do nemuslimských nakupujících, což bylo jejich záměrem. Krveprolití si vyžádalo 67 obětí na lidských životech. (iDnes, 2015).

V Evropě došlo k jednomu z nejkrvavějších útoků 22. června 2016 v nákupním středisku Olympia v bavorském Mnichově. Pachatelem byl Andersem Breivikem inspirovaný mladý Němec íránského původu, jenž pistolí zastřelil 9 převážně mladých lidí. (Blesk, 2016)

3.4.3 Zdravotnická zařízení

Stejně jako ve školách, tak i v nemocnicích a jiných lékařských institucích se nachází značný počet lehce zranitelných osob, často plně závislých na péči a pomoci jiných. Nemocnice jsou veřejně přístupným místem, dostupným 24 hodin denně, a tedy ideálním místem k provedení útoku. U větších nemocnic se může jednat o komplexy budov a jiných prostorů včetně skladů s nebezpečnými látkami. (MV ČR, 2017b)

Nejvážnější útoky proti nemocnicím se v posledních 30 letech udály v Rusku a vůbec ten nejhorší se odehrál v jihoruském městě Buďonnovsk ve Stavropolské oblasti, kde početná skupina čečenských separatistů dne 14. června 1995 obsadila místní nemocnici a zajala přes 1 500 rukojmích. Během krvavého čtyřdenního běsnění bylo zabito přes 140 osob. Poslední známý případ se od 19. listopadu 2018 v nemocnici Mercy Hospital v americkém Chicagu, kde zaútočil bývalý pacient a zastřelil čtyři lidi a sám sebe. (Krupka, 2019)

I na území ČR bylo možné pocítit násilné útoky na zdravotnické instituce, z nichž ten nejděsivější se přihodil 10. prosince 2019 v čekárně oddělení traumatologie ve fakultní nemocnici v Ostravě. Údajně vážně nemocný a neustále ukřivděný Ctirad Vitásek vtrhl do čekárny a bezhlavě začal pálit do všeho, co mu stálo v cestě. O život přišlo 7 lidí, pachatel se zastřelil o chvíli později na útěku před policií. (Blesk, 2019)

V poledních několika letech se staly velmi populární kybernetické útoky na zdravotnická zařízení. Pro hackery jsou kromě vydírání zajímavé i krádeže osobních dat, jejichž hodnota je mnohonásobně vyšší než hodnota ukradených kreditních karet. (Juna, 2022)

3.4.4 Ubytovací a restaurační zařízení

Hotely a restaurace, stejně tak jako i různé zábavní podniky jsou oblíbeným cílem teroristů nebo vyšinutých jedinců především kvůli různorodé skladbě hostů a návštěvníků. Nejčastější důvody k útoku jsou náboženské, rasistické nebo znevažující postavení LGBT komunity. Ve světě dochází velmi často k útokům na tato zařízení. Teroristické útoky na hotely jsou doménou především v afrických a asijských muslimských zemích. Příčinou je převážně nenávisť ke křesťanské víře a západnímu způsobu života. V USA převládají především útoky na bary a kluby, a to nejčastěji z etnického důvodu anebo útoky speciálně mířené proti LGBT

komunitě, jako např. střelecký akt Američana afghánského původu v gay klubu v Orlandu na Floridě v červnu 2016 (50 mrtvých včetně útočnicka). V Evropě se zase rozmohly útoky islámských fanatiků (např. čtyři mrtví ve vídeňské restauraci v listopadu 2020).

V českém prostředí je možné zmínit útok v restauraci Sokol v Petřvaldu na Karvinsku, kde se 8. března 2009 stala vůbec první masová střelba (4 a více obětí) v moderní historii ČR. Makedonec Raif Kačar překvapil v restauraci při oslavě narozenin své přátele a známé a čtyři z nich na místě nelegálně drženou zbraní zastřelil. Vzápětí otočil zbraň proti sobě a později v nemocnici na následky zranění podlehl. Nejtragičtější případ v českých dějinách se odehrál 24. února 2015 v restauraci Družba v Uherském Brodě. Neustále nespokojený a psychicky labilní místní občan Zdeněk Kovář pronikl v poledne do restaurace, kde plně ozbrojený postřílel 8 osob a později i sám sebe. (Kropáček, 2015)

3.4.5 Dopravní síť a prostředky

Rovněž útoky na dopravní prostředky, nádraží a dopravní uzly mohou ohrozit velké množství lidí a také paralyzovat dopravní infrastrukturu. Tyto útoky bývají nejkritičtější, neboť pomocí časovaných bomb a podobných výbušných systémů dochází k zabití co nejvíce osob, protože se jich obvykle velké množství vyskytuje na relativně malém prostoru.

V kapitole 2.5 jsou zmíněny teroristické útoky na madridská nádraží, londýnské metro a bruselské letiště. Asi nebude na škodu uvést patrně nejznámější chemický útok v oblasti dopravy na světě, který se odehrál v tokijském metru 20. března 1995. Skupina japonských radikálů z náboženské sekty Óm šinrikjó vypustila v pěti stanicích na podlahu vagónů metra jedovatý plyn sarin a na následky otravy tím připravila o život 13 lidí. (ČT24, 2020)

Na území ČR se staly nejznámějším případem dva útoky na vlaky v létě roku 2017 na Mladoboleslavsku. V obou činech měl prsty důchodce Jaromír Balda, který z nenávisti vůči muslimským uprchlíkům pokácel stromy na koleje a po okolí rozházel letáky, které měly vyvolat dojem, že za akcí stojí islámští teroristé. V obou případech do stromů narazil vlak, ale naštěstí nevykolejil a události se obešly bez zranění. Balda byl odsouzen na 4 roky do vězení a stal se vůbec historicky prvním člověkem odsouzeným v ČR za teroristický čin. (Novinky, 2019)

3.4.6 Kulturní a sportovní akce

Při konání sportovních a kulturních událostí již existuje určité bezpečnostní zabezpečení, především na bázi základní pořadatelské služby. Akce s větším počtem návštěvníků nebo

mediálně atraktivní si již vzhledem k svému charakteru vyžadují důkladnější bezpečnostní přípravu. (Kalvach et al., 2016)

Pravděpodobně nejznámějším a nejdramatičtějším útokem na kulturní akci v posledních několika letech byl během teroristických útoků islamistického hnutí ISIS v Paříži v listopadu 2015 útok na hudební klub Bataclan v centru města. Večer 13. listopadu při koncertu americké rockové kapely Eagles of Death Metal pronikli do zcela zaplněné haly (cca 1 500 diváků) tři islámští radikálové vyzbrojení automatickými puškami a začali střílet do davu bavících se hostů. Při masakru bylo pozabíjeno 89 lidí a psychické trauma z řádění teroristů pociťuje mnoho tehdejších návštěvníků dodnes. (ČT24, 2017)

O útocích na sportovní události, resp. sportovní zařízení se bude zabývat praktická část diplomové práce, pro niž bude tento měkký cíl hlavním tématem.

3.5 Nebezpečné typy útočníků na měkké cíle

Zaútočit na měkký cíl může v podstatě úplně kdokoliv a níže jsou uvedeny dva nejčastější typy útočníků na měkké cíle.

Osamělí vlci („lone wolves“) jsou jedinci, nevázaní na žádnou teroristickou organizaci, jednající izolovaně, ovšem sami pociťující sympatie k nějaké ideologii a inspirující se teroristickými organizacemi. V posledních letech neustále přibývají a díky existenci tzv. Islámského státu tento trend bude pravděpodobně pokračovat i nadále, neboť úspěchy některých útočníků mohou být inspirací pro další napodobovatele. Čelit osamělým vlkům je velmi obtížné, ale možným způsobem řešení je držení útočníků v izolaci a soustředění pozornosti bezpečnostních složek na monitoring sociálních sítí, kde se často odehrává oslovování potenciálních sympatizantů a propaganda vůbec. (Český rozhlas, 2017)

Aktivní střelci neboli šílení střelci se oproti osamělým vlkům neinspirují žádnou teroristickou organizací a jejich jediným cílem je náhodně usmrtit na určitém místě v jednom okamžiku co nejvíce lidí. Jedná se o pachatele, kteří se i za cenu vlastního života nehodlají vzdát a často tak při jejich střetu se zasahující policií dochází k přestřelce a tím i k ohrožení životů policistů. Aktivní střelec je považován za masového vraha a často míří na nezabezpečené měkké cíle s vyšším počtem přítomných osob (např. již zmiňované případy aktivních střelců z ČR jako Kačar, Kovář, Vitásek). Bránit se těmto útokům lze těžce, ale na úrovni ČR se často konají taktická cvičení složek IZS s názvem *Amok – útok aktivního střelce*, která jsou jednou z jejich typových činností při společném zásahu. (Čihák, 2020)

4 OCHRANA OBYVATELSTVA A MĚKKÝCH CÍLŮ PŘED TERORISMEM

Ochranu před terorismem je možné charakterizovat jako *boj proti terorismu*, což lze vylíčit jako soubor opatření, který spočívá v předcházení teroristických útoků, řešení jejich dopadů, zajištění bezpečnosti obyvatel a také v ochraně měkkých cílů. Všeobecně boj proti terorismu může pracovat na třech úrovních, a to na národní (státní), evropské a mezinárodní (globální).

Boj proti terorismu, uznávaný zeměmi EU, je rovněž chápán jako dlouhotrvající proces s použitím nevojenských prostředků a ze značné míry politických, diplomatických a ekonomických nástrojů. Zaměřuje se na kořeny a příčiny terorismu, preventivní strategii a na odstraňování negativních jevů, které jsou důvodem k teroristickým útokům a pro teroristy k získávání čím dál větší podpory a sympatií. Pokud dojde k vyčerpání veškerých nevojenských možností a opatření pro tento boj, až tehdy se jako nejkrajnějším možným řešením stávají vojenské zásahy. (Eichler, 2007)

S pojmem boj proti terorismu se úzce váže pojem *válka proti terorismu*, kterou zavedly USA, konkrétně administrativa prezidenta Bushe po teroristických útocích z 11. září 2001. Hlavní důraz byl kladen na vojenské metody, díky kterým lze rychle a efektivně svrhnout režimy v diktátorských státech. Dávalo to smysl, neboť armáda USA je nejmodernější armádou na světě a je schopna zasáhnout i na velké vzdálenosti. (Eichler, 2007)

4.1 Boj proti terorismu na mezinárodní úrovni

Globální terorismus je v současnosti nejvážnější hrozbou pro lidstvo celého světa a je proto naprosto nezbytné, aby se v boji proti němu postavily všechny země světa a k jeho potírání učinily příslušná opatření.

Organizace spojených národů (OSN) je mezinárodní organizace sdružující většinu států celého světa a jejímž cílem je udržovat mír, bezpečnost a všeobecný rozvoj ve světě. V OSN a jejích přidružených organizacích vznikla spousta iniciativ, jak bojovat proti terorismu. Prvními úmluvami týkajícími se protiteroristických opatření byly úmluvy o bezpečnosti v letecké dopravě a později i v dopravě námořní, které se zabývaly potlačováním protiprávních činů násilí, jako např. útoků teroristů, únosů letadel a lodí nebo násilných útoků proti civilním letištím a přístavům. Z novějších iniciativ lze zmínit *Mezinárodní úmluvu o potlačování financování terorismu* (1999) nebo *Mezinárodní úmluvu o potlačování činů jaderného terorismu* (2005), které definují zločin financování terorismu, resp. akt

jaderného terorismu zahrnující držení radioaktivního materiálu nebo jaderné bomby. Zřejmě nejvýznamnějším dokumentem posledních let je *Globální protiteroristická strategie OSN* (2006), která je složena z usnesení a akčního plánu a je v podstatě prvním dokumentem v historii, ve kterém byl odsouhlasen všemi tehdy 192 členskými zeměmi společný strategický přístup k boji proti terorismu. (Filipec, 2017)

Velmi důležitými nástroji v boji proti terorismu jsou rezoluce Rady bezpečnosti OSN schválené v letech 1999–2004. Například na základě rezoluce 1373 vznikl *Protiteroristický výbor OSN* anebo rezolucí 1566 bylo zdůrazněno, že globální terorismus není jen jednou z nejvážnějších hrozeb pro světový mír a bezpečnost, ale výrazně ohrožuje také sociální a ekonomický vývoj všech zemí a světovou stabilitu a prosperitu. (Eichler, 2007)

Severoatlantická aliance (NATO) je politický a vojenský pakt, jehož cílem je zajištění vnější bezpečnosti všech jeho členských zemí politickými i vojenskými prostředky. Po událostech z 11. září došlo k zásadnímu zlomu v politice NATO, protože poprvé v jeho historii byl aktivován čl. 5 Washingtonské smlouvy o kolektivní obraně, který definuje, že útok proti jednomu nebo několika svým členům je brán jako útok proti všem. Dále byla Severoatlantickou radou schválena řada opatření na podporu USA obsahující různé bojové operace, jako např. poskytnutí letišť a přístavů členů NATO americkým jednotkám nebo rozmístění prvků vzdušného systému včasného varování. Na několika summitech byl později zdůrazněn význam ochrany proti terorismu a byl zpracován strategický koncept na potírání terorismu. (Filipec, 2017)

4.2 Boj proti terorismu na evropské úrovni

Evropská úroveň znázorňuje široký prostor pro protiteroristické aktivity evropských států, převážně členských zemí EU a jejich institucí. Celoevropské aktivity pak zastřešuje Rada Evropy, která není na EU nikterak závislá. (Filipec, 2017)

Evropská unie (EU), jejímž cílem je zlepšit spolupráci v Evropě, vyvíjí kvůli stále vzrůstající hrozbě terorismu (převážně džihádistického) v této oblasti rozsáhlou aktivitu. Výdaje EU na boj proti terorismu v průběhu posledních let vzrostly s dále porostou, aby bylo možné více podporovat bezpečnostní subjekty EU, zlepšovat spolupráci mezi vyšetřovacími orgány členských zemí a spolupracovat se zeměmi třetího světa. Ihned po útocích z 11. září 2001 přijala EU dokument *Akční plán boje proti terorismu* shrnující možné postupy organizace. Od roku 2014 bylo přijato mnoho nových opatření týkajících se sladění definic teroristických činů a jejich sankcí, boje proti financování terorismu, regulace palných zbraní,

sdílení informací a ochrany vnějších hranic. Za tímto účelem vytvořil Evropský parlament v roce 2018 zvláštní výbor pro terorismus, jehož činností je předcházet terorismu, bojovat s jeho hlavními příčinami, chránit občany EU a obětem pomáhat tím nejlepším možným způsobem. Dalšími činnostmi EU jsou řešení stálých i nových hrozeb, prevence radikalizace včetně šíření propagandy terorismu na internetu a posílení odolnosti kritické infrastruktury. (Evropský parlament, 2019)

Co se bezpečnostních organizací a na půdě EU týká, její počátky sahají už do 70. let 20. století, kdy se začaly setkávat policejní týmy států usilující o hlubší spolupráci v boji proti terorismu, které v roce 1994 vedly k založení policejního úřadu *Europol*. Úřad se začal zabývat všemi těžkými kriminalistickými formami včetně terorismu. Díky úsilí Europolu v oblasti vnitřní bezpečnosti vznikl v roce 2002 úřad pro justiční spolupráci *Eurojust*, který ulehčuje spolupráci v oblasti soudní spolupráce v trestních věcech. V roce 2005 byla přijata *Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu*, jejímž základem jsou čtyři pilíře, které by se daly pojmenovat jako prevence, ochrana, pronásledování a odpověď. Za zmínku rovněž stojí další strategie, jako např. strategie pro boj proti radikalizaci a náboru teroristů nebo strategie o financování terorismu. (Filipec, 2017)

Rada Evropy sdružuje drtivou většinu evropských států a také několik mimoevropských v roli pozorovatelů a formou diskusí se věnuje otázkám v ekonomických, sociálních, kulturních, vědeckých, administrativních a právních oblastech, stejně tak otázce ochrany lidských práv a svobod. Rada se snaží svým členským zemím pomáhat účinněji bojovat proti terorismu vylepšováním jejich národní legislativy a zkvalitněním mezinárodní spolupráce. Klíčovým orgánem v boji proti terorismu je *Výbor pro boj s terorismem Rady Evropy*, dříve nazývaný *Výbor expertů na terorismus*. Mezi hlavní cíle výboru patří úspěšná implementace právních nástrojů Rady a poskytování prostředků k analýze a reakci na vývoj v boji proti terorismu, a to skrze stanovování mezinárodních norem. (Council of Europe, 2023)

4.3 Boj proti terorismu na úrovni České republiky

Až do roku 2000 neexistoval v ČR žádný koncepční přístup vedený k boji proti terorismu. Tématu terorismu se víceméně věnovaly pouze zpravodajské služby a specializované policejní útvary, protože ačkoliv se na území ČR událo několik incidentů s náznakem terorismu, vždy bylo toto počínání klasifikováno jako obecné ohrožení a země nebyla s případy terorismu v podstatě vůbec srovnávána. To vše se změnilo až od již zmíněného roku 2000, kdy z podnětu Ministerstva vnitra byly zahájeny práce na speciálním dokumentu,

který by připravil občany ČR na řešení hrozby teroristického útoku. Tento dokument však nebyl nikdy dopracován, neboť jeho dokončení zmařily útoky z 11. září 2001. Po těchto událostech nabrala situace na obrátkách a v rámci MV byly zahájeny práce na úplně novém materiálu, který by zahrnoval opatření prováděná v rámci aktuální protiteroristické kampaně na tuzemské i mezinárodní úrovni. Tím vznikl *Národní akční plán boje proti terorismu*, který se stal prvním strategickým dokumentem v ČR shromažďující všechny základní úkoly, nutné pro to, aby jejich splněním byla zvýšena připravenost země k reakci na případný teroristický útok proti zájmům státu doma i ve světě. (Krulík et al., 2008)

Národní akční plán byl celkem pětikrát aktualizován a byl v činnosti v letech 2002–2009. Po této době vypracoval odbor bezpečnostní politiky MV nový dokument, značně se lišící od předchozích materiálů především v tom, že neobsahuje podrobný seznam konkrétních úkolů pro další období. Dokument dostal název *Strategie boje proti terorismu pro léta 2010–2012* a stal se předchůdcem aktuálního materiálu *Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013*. Dokument kromě jiného zdůrazňuje, že je „*deklarací postoje ČR k problematice terorismu pro naše zahraniční partnery nejen napříč Evropskou unií, ale také všem státům světa dodržujícím a hájícím principy svobodné a demokratické společnosti, které odmítají terorismus jako prostředek k prosazení jakýchkoliv zájmů organizovaných skupin či jednotlivců*“. (MV ČR, 2010b; MV ČR, 2013)

V lednu roku 2016 schválila vláda ČR na návrh MV zavedení *systému vyhlásování stupňů ohrožení terorismem*, který rozeznává čtyři základní stupně označené čísly 0–3. Stupeň 0 znamená běžnou situaci, kdy není známa žádná hrozba teroristického útoku. Stupeň 1 vyjadřuje stav bdělosti, kdy nejsou sice informace o konkrétní hrozbě, ale existuje možnost ohrožení, které vyplývá ze situace v sousední nebo jinak blízké zemi. Označuje se žlutým trojúhelníkem. Stupeň 2 je stavem zvýšené pravděpodobnosti ohrožení terorismem, kdy země čelí reálné hrozbě teroristického útoku a je pro něj symbolický oranžový trojúhelník. Stupeň 3 znamená již velmi vysokou pravděpodobnost ohrožení terorismem a země čelí konkrétní bezprostřední hrozbě teroristického útoku. Je označen červeným trojúhelníkem. (Ústav mezinárodních vztahů Praha, 2016).

Zajímavým počinem vlády bylo v roce 2016 zavedení tzv. *protiteroristického balíčku*, která tímto reagovala na pařížské útoky z listopadu roku 2015. Balíček, obsahující legislativní i nelegislativní podněty k potírání terorismu, měl za cíl zlepšit bezpečnost všech občanů ČR. (Český rozhlas, 2016)

4.3.1 Základní principy v boji proti terorismu

Podle nejnovější Strategie ČR pro boj proti terorismu mezi základní principy v boji proti této hrozbě náleží:

- shoda významu boje s terorismem s Bezpečnostní strategií ČR a dalšími dokumenty,
- dodržování zásad demokracie a ochrany lidských práv a svobod,
- kooperace a sdílení informací mezi zúčastněnými institucemi,
- zdokonalování zapojení ČR do mezinárodních aktivit,
- založení a zlepšování důvěry mezi zahraničními partnery se stejným názorem,
- prověřovací cvičení vedoucí ke schopnosti čelit hrozbě terorismu,
- vzdělávání,
- aktivní přístup k ochraně před možnými hrozbami,
- informování veřejnosti v dostatečném rozsahu,
- maximální pomoc, podpora a ochrana subjektům, které jsou schopny podat informace o připravovaných teroristických akcích. (MV ČR, 2013)

Respektování základních principů demokratického státu a demokratických hodnot patří k hlavním bezpečnostním zásadám ČR, která svoje kroky nejen v protiteroristické politice navrhuje tak, aby nedošlo k omezení základních občanských práv a svobod nad zákonný rámec a přiměřený danému stavu. (MV ČR, 2013)

4.3.2 Státní složky zapojené do boje proti terorismu

Na území ČR je do protiteroristické politiky zapojena celá řada státních složek a institucí, které jsou vzájemně propojeny a svorně se podílejí na návrzích opatření v boji proti terorismu až po jejich implementaci. Kromě vlády, která je vrcholným orgánem výkonné moci, jsou to vybraná ministerstva, zpravodajské a informační služby anebo složky IZS.

Ministerstvo vnitra jako ústřední orgán státní správy je hlavním činitelem v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku a zároveň důležitý gestor v boji proti terorismu. Experti MV se na nadnárodní úrovni účastní jednání pracovních skupin z oblasti terorismu. Ministr vnitra předkládá vládě návrh na vyhlášení stupně ohrožení terorismem. (MV ČR, 2016a)

Bezpečnostní rada státu (BRS) je stálý pracovní orgán vlády zaúkolovaný v problematice národní bezpečnosti a jejího zajišťování. Kromě šesti stálých pracovních výborů, mezi které patří výbory pro vnitřní bezpečnost, pro obranné plánování, pro civilní nouzové plánování, pro kybernetickou bezpečnost, pro zpravodajskou činnost a pro koordinaci zahraniční

bezpečnostní politiky, součástí BRS je rovněž Ústřední krizový štáb sloužící k řešení krizových situací.

Bezpečnostní informační služba (BIS) je vnitřní zpravodajskou službou, která chrání občany ČR před nejrůznějšími hrozbami včetně terorismu a špionáže ze zahraničí. Na základě kontrarozvědne činnosti také zajišťuje informace týkající se těchto hrozeb.

Vojenské zpravodajství je ozbrojená zpravodajská služba, která se v oblasti terorismu angažuje především v možnosti zachycení hrozby, tedy v získávání takových informací, podle kterých se dá určit, že se jedná o teroristickou hrozbu. (MV ČR, 2016a)

Policie ČR se kromě svých úkolů vyplývajících ze zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, prostřednictvím *Národní centrály proti organizovanému zločinu* rovněž zabývá oblastí boje proti terorismu a extremismu, kde má pravomoci šetřit, prověřovat a vyšetřovat trestné činnosti organizovaných zločineckých skupin, dále pak zločiny v oblasti terorismu a extremismu a financování terorismu. V rámci centrály funguje oddělení s názvem *Národní kontaktní bod pro terorismus*, které umožňuje neustálou spolupráci a výměnu určitých informací mezi zpravodajskými službami a PČR o možné přímé hrozbě teroristickým útokem nebo o podezřelých skupinách či jednotlivcích. Nedílnou součástí PČR jsou také různé zásahové jednotky, jak na úrovni krajů, tak i centrálně řízená jednotka *Útvar rychlého nasazení* (známá jako URNA), která je použitelná pro okamžitý zásah proti ozbrojeným teroristům a dalším těžkým zločincům. (MV ČR, 2016a)

Integrovaný záchranný systém se vyznačuje koordinovaným postupem jeho složek při provádění záchranných a likvidačních prací a při přípravě na mimořádné události. Během společného zásahu vycházejí složky IZS z plánu typových činností, který sice přímo neobsahuje pojem terorismus ani žádnou teroristickou hrozbu, ale téměř každou typovou činnost je možné s potenciálním teroristickým útokem spojit.

4.4 Nové prvky terorismu v ČR

Terorismus je jednou z 11 bezpečnostních hrozeb definovaných v poslední *Bezpečnostní strategii České republiky 2015*, ve které byla mj. provedena analýza bezpečnostního prostředí ČR. Strategie uvádí, že hrozba terorismu je trvale vysoká, a to ať už aktivitou osamělých vlků anebo existencí volně propojených skupin v rámci nadnárodních sítí, které volně sdílejí ideologii, cíle a plány k naplnění těchto hrozeb a jsou způsobilé ohrozit životy lidí, jejich zdraví, životní prostředí a také kritickou infrastrukturu. (MZV ČR, 2015)

Novodobé teroristické hrozby by se mohly datovat od roku 2016, kdy byl vládou schválen *Audit národní bezpečnosti*, který přišel kromě jiného s pojmem *hybridní hrozba*. Hybridní hrozby jsou fenoménem současnosti a obecně se může jednat o „*soubor různých nátlakových a podvrtných činností a konvenčních i nekonvenčních metod (např. diplomatických, vojenských, ekonomických a technologických), které mohou různí státní i nestátní aktéři koordinovaným způsobem využívat k tomu, aby dosáhli konkrétních cílů, aniž by formálně vyhlásili válku*“. Hromadné dezinformační kampaně a propaganda nebo radikalizace skrze sociální média mohou být v podstatě nástrojem těchto hrozeb. Účinný boj proti hybridním hrozbám by měl spočívat v řešení možných slabých míst nejdůležitějších infrastruktur, dodavatelských řetězců a společnosti. Od roku 2017 funguje na MV ČR nová organizační jednotka reagující v rámci boje proti terorismu na aktuální bezpečnostní situaci s názvem *Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám*, která se velké míře rovněž zabývá problematikou měkkých cílů. (MZ ČR, 2020; MV ČR, 2017b)

Zmíněný Audit dále informuje o hrozbě terorismu propojeného s novým prvkem, kterému se říká *radikalizace*, významově velmi blízkému k extremismu. Radikalizaci lze popsat jako změnu ideologických postojů člověka k postojům vyhraněným a netolerantním, které vybočují z ústavních norem a útočí proti základním principům demokracie. Z pohledu teroristické organizace znamená radikalizace strategii, kterou teroristické organizace využívají k mobilizaci jedinců a k podpoře svých cílů a taktických manévřů. Podstatou radikalizace je radikalizační proces, který ovšem ne vždy musí vést k terorismu. Je to spíše psychologický proces, kdy jedinec dobrovolně více akceptuje extremistické projevy a ideje. Preventivní opatření vedoucí k zastavení probíhajícího nebo zvrácení již ukončeného procesu radikalizace se nazývá *deradikalizace*. (Vegrichtová, 2019)

Významnou teroristickou hrozbou na území ČR je *kyberterorismus* neboli kybernetický terorismus, který zahrnuje teroristické aktivity cíleně útočící proti kyberprostoru, tedy virtuálnímu světu vytvořeným mezi počítači za použití internetu. Účelem těchto útoků jsou krádeže citlivých informací, zničení dat nebo úmyslné maření činností počítačových systémů pro jejich nedostupnost. Mezi typické příklady kyberterorismu patří napadání bankovních institucí nebo státní či vojenské infrastruktury. Do boje proti kyberterorismu jsou v ČR zapojeny především zpravodajské služby, např. BIS nebo Vojenské zpravodajství, a to převážně formou vzdělávání společnosti v sektoru kybernetické bezpečnosti, např. s programem „Jak se bránit možným útokům“. (Hrubá, 2022; Správa sítě, 2022)

4.5 Strategie ochrany měkkých cílů v ČR

Ochraně měkkých cílů se v ČR věnuje několik dokumentů určených pro různé oblasti měkkých cílů, za všeobecné a stěžejní lze ovšem považovat dokumenty dva, oba vydané resortem MV ČR. Chronologicky vzato, první dokument, resp. metodika je z roku 2016 a nese název *Základy ochrany měkkých cílů*. Metodiku zpracoval tým Soft Targets Protection Institute, z.ú. pod vedením Ing. Kalvacha a zabývá se hlavně zabezpečením měkkých cílů a doporučením pro jejich z odolnění. V roce 2017 vyšla *Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017–2020*, která popisuje způsoby ohrožení měkkých cílů a věnuje se jejich ochraně a návrhům na opatření.

Ochranu měkkých cílů lze definovat jako souhrn bezpečnostních opatření a činností k prevenci před teroristickými či jinými násilnými útoky, které by mohly ohrozit místa s vyšší koncentrací lidí a způsobit tak nedozírné následky. (Kalvach et al. 2016)

4.5.1 Principy přístupů k ochraně měkkých cílů

Podle výše zmíněné Koncepce existují čtyři principy přístupů k ochraně měkkých cílů. První princip spočívá v tom, že bezpečnost měkkých cílů není věcí jen samotného státu, ale především věcí všech dotčených subjektů a na jejich ochraně se musí podílet nejen státní složky, ale také majitelé či provozovatelé měkkých cílů. Druhý princip znamená proaktivní přístup k ochraně měkkých cílů ze strany státu i ze strany samotných měkkých cílů a podstatou je nečekat na to, až násilné útoky přijdou, ale připravovat se na ně dlouhodobě a systematicky. Třetí princip vyjadřuje spolupráci mezi měkkým cílem včetně jeho pracovníků a příslušnými bezpečnostními složkami a také subjekty v blízkém okolí z důvodu, že násilné útoky se obvykle dějí v krátkém časovém horizontu a spolupráce je v tomto případě nezbytná. Čtvrtý princip jen utvrzuje starou pravdu, že ke zvýšení odolnosti měkkého cíle je důležitější komunikace, organizace a koordinace činnosti personálu daného měkkého cíle než drahá technika a investice do materiálního vybavení. (MV ČR 2017b)

4.5.2 Pilíře systému ochrany měkkých cílů

Aktuální koncepční dokument uvádí, že systém ochrany měkkých cílů v ČR stojí na čtyřech základních opěrných bodech.

Metodické vedení a vzdělávání tvoří jedno z několika doporučení, jak zvýšit bezpečnost po narůstajících nábožensky motivovaných útocích v Evropě a jaká bezpečnostní opatření jsou vhodná pro měkké cíle. Cílem tohoto pilíře, určeného pro představitele měkkých cílů

i širokou veřejnost, je pomocí vzdělávacích kurzů prováděného proškolenými pracovníky šířit základní znalosti o měkkých cílech a způsobech jejich ochrany. (Apeltauer et al., 2019)

Dotační podpora je dalším pilířem a znamená financování měkkých cílů pomocí dotačních programů, jejichž smyslem je motivovat vlastníky a provozovatele měkkých cílů k jejich lepšímu zabezpečení. Vytvořením materiálu s návrhy k vytvoření dotačních programů byly vládou pověřeny Ministerstvo vnitra, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury, Ministerstvo obrany, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo zdravotnictví. (MV ČR, 2017b).

Komunikace, spolupráce, výměna informací a sdílení dobré praxe znamená nastavení pravidelné komunikace subjektů, kterých se dotýká problematika ochrany měkkých cílů. Proto vznikl poradní výbor MV ČR pro ochranu měkkých cílů složený ze stálých členů a dobrovolníků z řad veřejnosti, jehož smyslem je výměna informací, sdílení dobré praxe v daném oboru a pravidelné konzultace na odborné úrovni. (Apeltauer et al. 2019)

Aktivní přístup Policie České republiky k ochraně měkkých cílů je poslední pilíř a vyzdvihuje význam PČR v souvislosti s ochranou měkkých cílů, speciálně v zásahu proti násilnému útoku. Policie hraje významnou roli rovněž v přípravné fázi na útok, zejména ve spolupráci s měkkými cíli v oblasti přípravy opatření na možný útok nebo při konzultacích ohledně plánovaných či přijatých bezpečnostních opatřeních. (Apeltauer et al., 2019)

4.5.3 Zabezpečení měkkých cílů

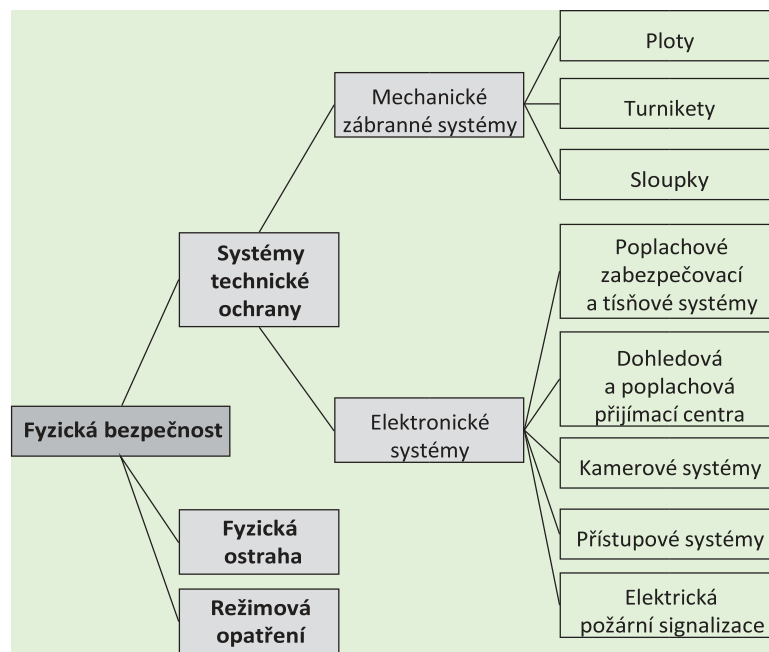
Při správném zabezpečení měkkého cíle před možným útokem je třeba stanovit postupné kroky, které povedou k nastavení úspěšného bezpečnostního systému. Těmito kroky jsou:

- co chci chránit,
- proti komu (čemu) se chránit,
- jakým způsobem se utočí,
- analýza hrozeb a rizik,
- vysvětlení strategie a metody zabezpečení,
- formulace a aplikace bezpečnostního opatření,
- tým (objekt) management. (Kalvach et al., 2016)

Se všemi útoky nebo násilnými incidenty je důležité pracovat ve třech časových fázích útoku. Fáze před útokem znamená preventivní opatření vedoucí k snížení možnosti útoku a nástroje odstrašení vedoucí k tomu, že si útočníci nezvolí daný cíl. Fáze během útoku

vyznačuje rychlé odhalení nežádoucí činnosti nebo narušení chráněných zón ještě před útokem a okamžitou reakci bezpečnostních pracovníků nebo jiných vyškolených osob podle daného plánu. Třetí fáze útoku je nastavena už po útoku a slouží k zmírnění dopadů včasnou obnovou činnosti organizace a určuje postup managementu podle předem daného plánu pro každou fázi po útoku zvlášť. V průběhu každé fáze je doporučeno využít metodu tzv. OORZ (Odstrašit – Odhalit – Reagovat – Zmírnit dopad), která ověřuje funkčnost bezpečnostních opatření a řešení hrozeb ke snížení jejich dopadu. (Kalvach et al., 2016)

Fyzická bezpečnost je základním bezpečnostním prvkem při zabezpečení měkkého cíle a je využitelná zejména ve fázi před útokem. Může se dělit na tři hlavní kategorie (fyzická ostraha, systémy technické ochrany, režimová opatření) a její podrobné členění je znázorněno na obrázku 4. (Apeltauer et al., 2019)

Obrázek 4 Dělení fyzické bezpečnosti (Apeltauer et al., 2019)

Fyzická ostraha tvoří základní článek fyzické bezpečnosti a tvoří ji bezpečnostní pracovníci a ostatní neodborný personál. Bezpečnostní pracovníci by měli být kvalitně vyškoleni a vybaveni a jejich využití je převážně pro kontrolu vstupu, pochůzkovou činnost anebo obsluhu velínu včetně technologií v něm umístěných. Mezi neodborný personál se řadí například pořadatelé akcí, pedagogický dozor, uvaděči nebo uklízeči či údržbáři a nepřímo se podílejí na bezpečnostním systému organizace často z důvodu, že si některé měkké cíle nemůžou z finančních důvodů zaměstnávat bezpečnostní ostrahu. (Brendlová, 2017)

Systémy technické ochrany jsou tvořeny mechanickými a elektronickými prvky. Mechanické zábranné systémy mají narušitele především zbrzdít, protože jsou konstruovány tak aby do jisté míry odolávaly napadení, ale samy o sobě objekt důkladně nezabezpečí ani neochrání. Patří sem bezpečnostní dveře a zámky, bezpečnostní okna a rolety, ploty, turnikety, propouštěcí branky, sloupky, bloky nebo rampy. Elektronické systémy se vyznačují především kamerovým systémem sloužícím k monitorování dění vně i uvnitř objektu a poplachovými zabezpečovacími a tísňovými systémy, jejichž hlavní funkcí je detekce násilného narušení obvodu objektu nebo vstupu do něj. Dalšími elektronickými prvky mohou být přístupové a docházkové systémy, rentgeny a detektory kovů, vnitřní rozhlas nebo různá osvětlení a fotočidla. (Brendlová, 2017)

Režimová opatření znamenají postupy a pravidla pro vstup do objektu nebo na pořádanou akci a jejich cílem je zamezit vstupu nepřislušným osobám a zabránit vnášení nechtěných a nevyhovujících věcí nebo materiálu. (Apeltauer et al., 2019)

4.5.4 Současný stav ochrany měkkých cílů

V roce 2022 provedl Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) prověrku na ministerstvech vnitra, kultury a zdravotnictví z důvodu rozdělování státních peněz na systém ochrany měkkých cílů mezi lety 2016–2021 a jak se jednotlivým resortům dařilo plnit zadané cíle nebo vyhodnocovat dopady rozdělených financí. Bylo zjištěno, že resorty stále nezačaly s investováním do ochrany měkkých cílů a resortu MV ČR se dosud nepodařil plánovaný systém komplexní ochrany měkkých cílů vytvořit. Dále bylo NKÚ zjištěno, že ministerstva nepřiměřeným způsobem rozdělovala dotace a nevhodně vybírala konkrétní projekty. Resort vnitra na svoji obhajobu prohlásil, že kontrola nebyla zaměřena na celý systém ochrany měkkých cílů, ale pouze na podporu zvýšení jejich odolnosti a resort kultury uvedl, že postupoval v souladu s pokyny MV ČR. (NKÚ, 2022; iDnes, 2022)

V úvodní kapitole byla zmíněna pražská konference *Ochrana měkkých cílů 2022*, kde vystoupili známí bezpečnostní experti působící v různých sférách a diskutovali o současném stavu v oblasti ochrany měkkých cílů. Odborníci se zabývali tématy jako ochrana měkkých cílů a možnosti synergie státních a nestátních bezpečnostních složek a institucí, hrozby v kyberprostoru a aktuální bezpečnostní výzvy, nové trendy v ochraně obyvatelstva a měkkých cílů nebo bezpečnostní otázky v rámci předsednictví EU a možnosti mezinárodní spolupráce. Konference znamenala významný pokrok v dané problematice a podpořila boj proti stále se vyvíjejícím a nebezpečnějším hrozbám. (Security magazín, 2022)

5 DÍLČÍ ZÁVĚR

Terorismus a násilné útoky na měkké cíle se staly nechtěným fenoménem 21. století počínaje teroristickými útoky na USA z 11. září 2001. Vznikem tzv. Islámského státu v roce 2014 tento fenomén mocně zesílil a hrozba útoků na bezbranné lidstvo dostala ještě větší možnosti eskalace. Někdo může namítat, že po dvouletém těžkém období pandemie covid-19 teroristické útoky ve světě poněkud ochably, ale zcela jistě je toto tvrzení pouhá mýlka. Stále se může najít vyšinutý jedinec nebo skupina jedinců svým chováním, ať už z politických, náboženských či jiných důvodů, můžou společnosti způsobit nepředstavitelnou újmu.

Teoretická část diplomové práce se věnovala terorismu a měkkým cílům v obecné rovině a každé z obou problematik byla věnována speciální kapitola. Byly popsány základy terorismu a měkkých cílů a rovněž uvedeny známé teroristické organizace a příklady teroristických a jiných násilných útoků z posledních let. Poslední kapitola přinesla pohled na ochranu obyvatelstva a měkkých cílů před terorismem s důrazem na boj proti terorismu a ochranu měkkých cílů na území České republiky.

V praktické části, která se bude věnovat teroristickým útokům na sportovní událost bude provedena simulace útoku na jeden vybraný sportovní objekt, stejně tak vyhodnocení ohroženosti tohoto objektu. Z teoretické části bude možné využít především podkapitulu věnující se zabezpečení měkkého cíle spolu s bezpečnostními prvky, protože zrovna ty v podstatné míře budou rozhodovat o tom, zda útok bude pro teroristy úspěšný či nikoliv.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 TERORISTICKÉ ÚTOKY NA SPORTOVNÍ AKCE

Sportovní události nepatřily v minulosti k příliš atraktivním cílům teroristů a jako ideální místo pro uskutečňování svých útoků byly odhaleny relativně pozdě. Zlomem v tomto ohledu byl teroristický útok na izraelské sportovce při letních olympijských hrách v Mnichově v roce 1972. Teroristé pochopili, že velkým sportovním akcím jako jsou olympijské hry nebo různá mistrovství světa přihlíží obrovská část populace, jsou značně medializovány a bezpečnostní opatření ještě nejsou na takové úrovni jako v současné době.

Mezi léty 1972 až 2004 bylo provedeno 168 teroristických útoků souvisejících se sportem. Velké sportovní akce, především olympijské hry, jsou pro velký počet lidí a velký mediální zájem ideálním cílem teroristů, neboť kvůli proudícím davům diváků například ztěžují fyzickou identifikaci pachatelů, kteří mají navíc přes snadnou dostupnost hromadných dopravních prostředků dokonalé možnosti k úniku. Velmi citlivým objektem možného útoku je také infrastruktura, která je v době konání velkých sportovních akcí značně vyčerpána a zranitelná. Po událostech z roku 2001 byla oblast řízení rizik zvýšenou hrozbou terorismu přenesena do popředí plánování velkých sportovních událostí, a to se projevilo v řadě přísnějších bezpečnostních opatření jak pro diváky, tak i organizátory. (Suchánek, 2015)

6.1 Bombový útok jako nejběžnější typ teroristického útoku na sportovní akce

Sportovní akce jakéhokoli významu se považuje za měkký cíl a ten je stejně jako ostatní měkké cíle lehce zranitelný a snadno podléhající teroristickým či jiným násilným útokům. Teroristé mohou v podstatě využít jakýkoliv způsob útoku na sportovní událost (viz kapitola 3.3), ale co do počtu mrtvých a zraněných k nejoblíbenějším a také nejběžnějším typům teroristických akcí patří útok výbušninou.

Mezi nejznámější výbušná zařízení spadají nástražné výbušné systémy (NVS), velmi oblíbené mezi teroristy a další pachatele trestných činů. Jedná se o velmi nebezpečné nekonvenční zařízení, kterým lze snadno kvůli ceně a dostupnosti podomácku vyrobit. NVS je systém, který je tvořen výbušnou nebo zápalnou látkou nebo pyrotechnickým prostředkem a iniciačním prvkem a je schopen za určitých podmínek vyvolat výbuch nebo požár. Bývá obvykle ukryt v obalu anebo má takovou vnější formu, která úmyslně kamufluje jeho účel, tedy zabít, zranit nebo způsobit škody na majetku. Nejčastěji bývá pro uložení NVS používán automobil, balíček nebo také dopis. (Policista, 2008)

K nejúčinnějším výbušninám patří také tzv. špinavá bomba, což je radiologická zbraň obsahující klasickou konvenční trhavinu (např. trinitrotoluen nebo dynamit) a radioaktivní materiál (např. izotopy plutonia, kobaltu nebo cesia), jejímž účinkem dochází k explozi, rozmetání radioaktivní látky a zamoření určitého území v okruhu několika stovek metrů. Účinky špinavé bomby jsou závislé především na druhu, době a intenzitě záření, na množství použitého materiálu, na hustotě obyvatelstva v zasažené oblasti anebo na povětrnostních podmínkách v době výbuchu. Špinavá bomba není jaderná zbraň a má hlavně psychologický vliv, ale jejím působením může dojít k onemocnění osob anebo jejich smrti. (Kanta, 2022)

V rámci přípravy na bombový útok vybírají teroristé nejvíce zranitelné cíle, u nichž hrozí minimální riziko. Zároveň provádějí průzkum, aby zjistili stav zabezpečení plánovaného cíle a vytipovali jeho nejslabší články. Pokud mají v plánu zaútočit například na fotbalový nebo hokejový stadion v době konání zápasu s velkým počtem návštěvníků a zjistí kvalitní zabezpečení stadionu, jejich cíl útoku se přesune do prostor sloužících ke vstupu na stadion, k místům prodeje vstupenek, příp. stánkům se suvenýry či občerstvením. A pokud i v těchto místech jsou prováděny bezpečnostní kontroly, musí zvolit prostory mimo stadion, např. parkoviště nebo přístupové cesty. Jestliže neuspějí se svým plánem ani zde, nezbude jim nic jiného než zvolit minometný či raketový útok na dlouhou vzdálenost z vybraného nechráněného místa anebo úplně jinou variantu. (Krainer, 2008)

6.2 Známé sportovní události zasažené teroristickým útokem

Mnichovská masakra je považován za nejkrvavější tragédii, která se kdy v průběhu velké sportovní akce udála. Byl to teroristický útok palestinské skupiny Černé září na sportovce a další členy izraelské výpravy během XX. letních olympijských her v bavorském Mnichově konaných na přelomu srpna a září roku 1972. Celá plánovaná teroristická akce měla být odpovědí za to, že Mezinárodní olympijský výbor nepovolil vyslat do Mnichova vlastní palestinský olympijský tým, ale byl v tom rovněž významný politický podtext.

V časných ranních hodinách dne 5. září 1972 vnikla přes plot do olympijské vesnice skupina osmi mužů oděných ve sportovním oblečení a se sportovními taškami plnými pušek, pistolí a granátů si to zamířila k budově, kde byla ubytována izraelská výprava. Organizátoři her nezajistili žádná speciální bezpečnostní opatření, celý komplex olympijské vesnice chránil pouze dvoumetrový ohradní plot s několika branami, které sice byly zamčeny, ovšem nikým nehlídány. Teroristé měli místo velmi dobře obhlédnuté, dva z nich pracovali jako dobrovolníci před zahájením her. Sami sportovci plot často přelézali, když se vraceli do

areálu ze společenských akcí ve městě. Do budovy se teroristé dostali prostřednictvím klíčů od zmíněných dobrovolníků. Po vtrnutí do apartmánů izraelské výpravy zahájili teroristé střelbu, a i přes značný fyzický odpor byli zabiti trenér zápasu Weinberg a vzpěrač Romano. Někteří Izraelci stačili utéct, ale i tak se podařilo teroristům zajmout a spoutat 9 lidí. Začalo dlouhé vyjednávání. Arabové požadovali po Izraeli propuštění 230 palestinských vězňů, jinak všechny rukojmí pozabíjí. Izraelská vláda odmítla propustit palestinské vězně, ale tři západoněmečtí představitelé byli ochotni si vyměnit místa s rukojmími. Teroristé tohle odmítli, ale německá strana přišla s návrhem, že obstará letadlo, které dopraví teroristy i s rukojmími do egyptské Káhiry, kde by již čekali propuštění palestinství vězni. Ve večerních hodinách bylo skutečně 8 teroristů a 9 rukojmích dvěma vrtulníky transportováno na vojenské letiště ve Fürstenfeldbrucku poblíž Mnichova (viz obrázek 5), kde se ovšem nacházela pouze atrapa plánovaného letadla obsazeného policisty. Němci měli k zásahu připraveno policejní protiteroristické komando, které využilo situace, kdy teroristé přestali na chvíli rukojmí hlídat a zahájili ostrou palbu. Během noční přestřelky a explozi jednoho vrtulníku bylo zabito všech 9 izraelských rukojmích, 5 palestinských teroristů a jeden německý policista. Tři přeživší únosci byli zadrženi a dva z nich později dostihla a zabila izraelská tajná služba Mossad v rámci odvetné operace nazvané Boží hněv. (Reeve, 2006)

Obrázek 5 Pohled na letiště ve Fürstenfeldbrucku za úsvitu po boji (Reeve, 2006)

Bezpečnostní selhání z olympijských her v Mnichově, ať už z hlediska bezpečnosti sportovců nebo zpackaného policejního zákroku proti únoscům dokázali Němci napravit o dva roky později, v roce 1974, při pořádání mistrovství světa ve fotbale. Bezpečnostní

opatření byla již na značně vysoké úrovni a v rámci boje proti terorismu byla vytvořena speciální policejní zásahová jednotka, známá v dnešní době jako GSG 9. (Krainer, 2008)

V roce 1996 se konaly v americké Atlantě XXVI. letní olympijské hry, které se měly stát nejvelkolepější sportovní událostí všech dob. Bohužel se tak nestalo a olympiáda se po Mnichovu stala druhou nejkrvavější ve své dlouhé historii. Během rockového koncertu v Olympijském parku dne 27. července 1996 explodovaly tři trubkové bomby posázené hřebíky a umístěné v batohu pod zvukařskou věží, které následkem výbuchu připravily o život dva lidi. Bomby z politických důvodů nastražil bývalý americký voják Eric Rudolph, který byl dopaden až o sedm let později. (Gáfriková, 2021)

Za nejznámější a nejvíce medializovaný teroristický útok na sportovní akci za posledních několik let lze považovat bombový útok na tradiční *Bostonský maraton* z 15. dubna 2013. Útok provedli čečenští bratři a vyznavači islámu Tamerlan a Džochar Carnajevovi, legálně žijící již delší dobu v USA údajně jako pomstu za americkou invazi do Afghánistánu a Iráku. Bratři vyrobili z tlakových hrnců dvě bomby, které naplnili hřebíky a kuličkami z ložisek a umístili je v batozích mezi diváky poblíž cíle závodu. Při explozích, které od sebe dělilo 13 sekund, zahynuli tři lidé a více než 260 utrpělo zranění. Starší z bratrů Tamerlan byl o tři dny později při přestřelce zabit policisty, mladší Džochar byl dopaden následující den. (Massachusetts Emergency Management Agency et al., 2014)

Během teroristických útoků v Paříži dne 13. listopadu 2015 byl zaznamenán rovněž pokus o útok na zcela zaplněný fotbalový stadion Stade de France během přátelského utkání mezi Francií a Německem. Poté co se islámským teroristům nepodařilo dostat přes bezpečnostní ochranku dovnitř mezi diváky, provedli v okolí stadionu postupně během prvního poločasu fotbalového zápasu tři sebevražedné bombové útoky.

V České republice k žádným teroristickým útokům na sportovní události doposud nedošlo. Je třeba ovšem zmínit anonymní hrozby bombovými útoky, kterými vyhrožují neznámí oznamovatelé v ČR nejen ve školách, hypermarketech, restauracích, náměstích apod., ale našly se i případy vyhrožování bombou na fotbalových nebo hokejových zápasech. Velmi aktuální je divácké násilí na stadionech, kdy mezi diváky dochází často k výtržnostem a rvačkám, které bývají však i díky včasným zásahům bezpečnostních složek a kamerovým záznamům velmi rychle vyřešeny, resp. odhaleny.

7 ZIMNÍ STADION VÁCLAVA NEDOMANSKÉHO V HODONÍNĚ JAKO POTENCIÁLNÍ CÍL TERORISTICKÉHO ÚTOKU

Zimní stadiony jsou místa a jedním z měkkých cílů, které slouží k provozování různých zimních sportů, převážně ledního hokeje. Mnohé stadiony fungují jako víceúčelové a dají se v nich provozovat i různé kulturní nebo jiné společenské akce. Na území ČR se v současné době nachází přibližně 170 zimních stadionů, které odpovídají parametrům ke konání oficiálních hokejových zápasů. Kvůli obrovské popularitě ledního hokeje v ČR bývají hokejové zápasy na všech ligových úrovních hojně navštěvovány a zimní stadion se může lehce stát místem potenciálního teroristického útoku.

7.1 Charakteristika zimního stadionu v Hodoníně

Pro simulaci teroristického útoku na hokejový zápas byl vybrán zimní stadion (ZS) ve městě Hodonín (viz obrázek 6), který nese jméno po místním rodáku a bývalém vynikajícím československém hokejistovi Václavu Nedomanském. Hodonín je město se statusem okresního města nacházející se v jihovýchodní části Jihomoravského kraje poblíž hranic se Slovenskou republikou a v jeho východní části jím protéká řeka Morava. Žije zde přibližně 24 000 obyvatel a je známé jako rodiště prvního československého prezidenta T. G. Masaryka. Ničivé tornádo, které se prohnalo jihovýchodní Moravou v červnu 2021 zasáhlo a poškodilo i samotný Hodonín, a to především v západní a částečně severní části města. Hodonín bývalo významné průmyslové a hornické město, v současnosti se pyšní spíše městem lázeňským s řadou kulturních památek a nádhernou okolní přírodou.

Obrázek 6 Letecký pohled na zimní stadion Václava Nedomanského v Hodoníně (TEZA Hodonín, 2018)

Kromě zimního stadionu se ve městě nachází rovněž stadion U Červených domků sloužící atletice a fotbalu a moderní víceúčelová sportovní hala. Na obou jmenovaných sportovištích se značně podepsalo již zmíněné tornádo z roku 2021 a náklady na nezbytné opravy se vyšplhaly do několika desítek milionů korun.

7.1.1 Základní informace o zimním stadionu

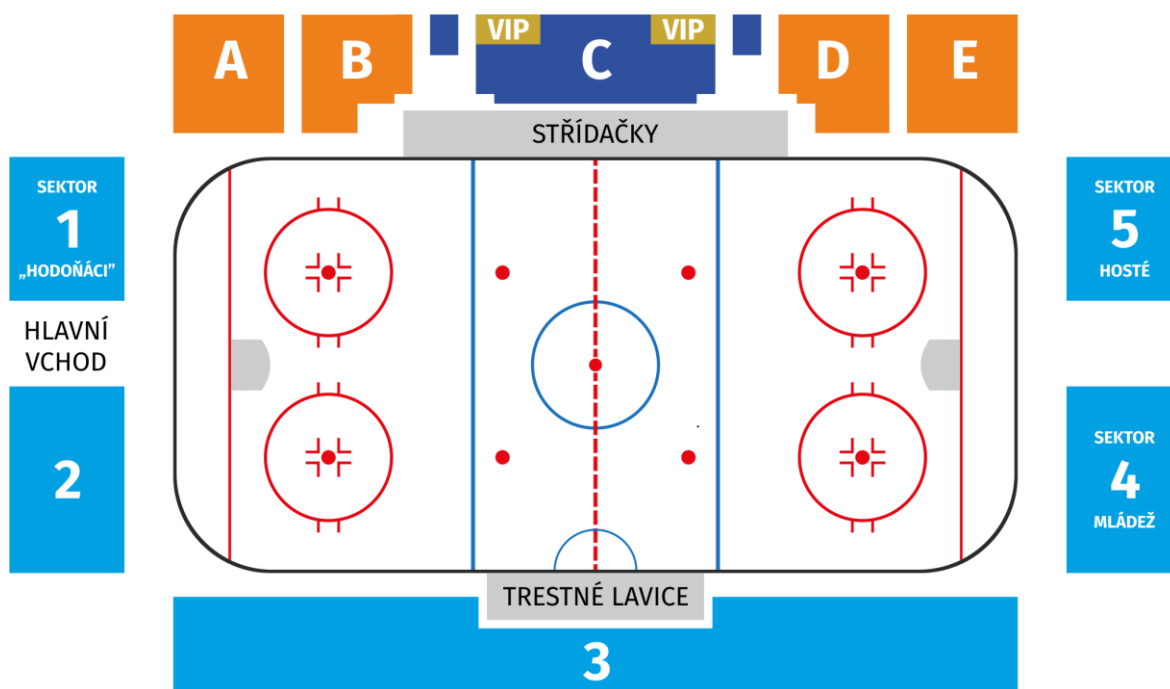
Provozovatelem zimního stadionu v Hodoníně je společnost TEZA Hodonín, příspěvková organizace, která umožňuje občanům Hodonína a blízkého okolí vykonávat sportovní aktivity v tělovýchovných zřízeních města. TEZA Hodonín vedle zimního stadionu sdružuje rovněž již zmiňované atletický a fotbalový stadion a víceúčelovou sportovní halu, dále skatepark a dvě venkovní hřiště. Podrobné informace o ZS jsou uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1 Základní informace o zimním stadionu (SHKM Hodonín, 2023c)

Název	Zimní stadion Václava Nedomanského
Vlastník	Město Hodonín
Provozovatel	TEZA Hodonín, příspěvková organizace
Adresa stadionu	Tyršova 3588/10, Hodonín 695 01
GPS	48.8526917N, 17.1242847E
E-mail	zs@teza-hodonin.cz
WWW	www.teza-hodonin.cz
Telefon	+420 518 352 293
Vedoucí zimního stadionu	Jan Prčík
Rozměry kluziště	58 x 28 (v metrech)
Kapacita stadionu	3 500 diváků, z toho 780 k sezení a 2 720 k stání
Počet zaměstnanců stadionu	16 (8 strojníků, 3 THP pracovníci, 3 vrátní, 2 uklízečky)

Zimní stadion v Hodoníně bývá v provozu zpravidla od srpna do dubna, kdy se rozpouští led a stadion pak může sloužit k jiným účelům. Během provozního období funguje na stadioně ve strojovně nepřetržitá 24hodinová služba chlazení ledové plochy, které pracuje na principu nepřímého chlazení, tedy dvouokruhového, kdy chladivo (amoniak) cirkuluje v primárním okruhu a bezglykolové teplotnosné médium v okruhu sekundárním.

Na obrázku 7 je vyobrazen plán stadionu s označenými tribunami, kde modrá barva určuje sektory k stání (1, 2, 3, 4, 5) a oranžová s fialovou sektory k sezení (A, B, C, D, E). Podrobné schéma stadionu je znázorněno v příloze I na konci této práce v sekci Přílohy.

Obrázek 7 Plánek zimního stadionu v Hodoníně (SHKM Hodonín, 2023a)

Na zimním stadionu trénuje a své zápasy odehrává hokejový tým SHKM Baník Hodonín, který je složen z „A“ a „B“ týmu kategorie mužů a devíti mládežnických kategorií. První A-tým SHKM (Sportovní hokejový klub mládeže) hraje v současné době (sezóna 2022/2023) prvním rokem třetí nejvyšší hokejovou soutěž v ČR, což je II. hokejová liga skupina Východ a B-tým zápolí o ligu níž, v Krajské lize mužů Jižní Moravy a Zlína.

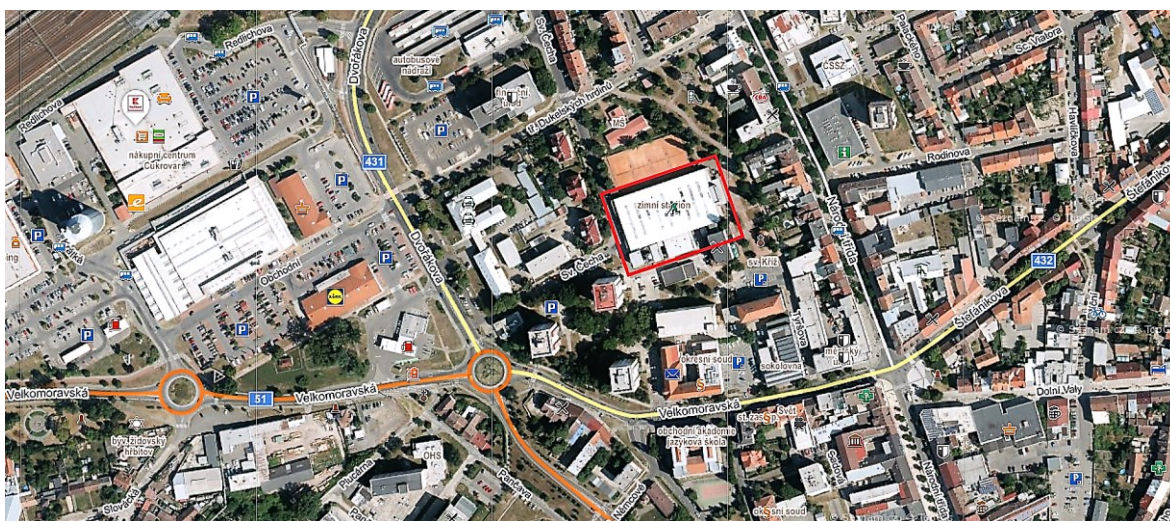
7.1.2 Poloha zimního stadionu

Zimní stadion se nachází přímo v centru Hodonína (viz obrázek 8), konkrétně v parku mezi autobusovým nádražím a hlavní třídou. Okolí stadionu je hustě osídleno a nachází se zde celá řada obchodů, kaváren, restaurací, škol, bank a dalších úřadů. Všechny tyto měkké cíle by případným teroristickým útokem na ZS byly značně zasaženy a ohroženy by byly životy a zdraví mnoha lidí.

Mezi nejohroženější objekty v těsné blízkosti stadionu patří:

- Mateřská škola, Vrchlického 16 - 100 m vzdušnou čarou od ZS,
- Obchodní akademie, Velkomoravská 13 - 200 m vzdušnou čarou od ZS,
- Autobusové nádraží Hodonín, Svatopluka Čecha 9 - 250 m vzdušnou čarou od ZS,
- Nákupní centrum Cukrovar, Dvořákova 6 - 350 m vzdušnou čarou od ZS,
- Supermarket LIDL, Dvořákova 10 - 250 m vzdušnou čarou od ZS
- Okresní soud Hodonín, Velkomoravská 4 - 150 m vzdušnou čarou od ZS,

- Česká pošta, Velkomoravská 6 - 150 m vzdušnou čarou od ZS,
- Kino Svět, Velkomoravská 9 - 200 m vzdušnou čarou od ZS,
- Čerpací stanice ÖMV, Velkomoravská 32 - 250 m vzdušnou čarou od ZS,
- Poliklinika Hodonín, Národní třída 90 - 300 m vzdušnou čarou od ZS,
- Okresní správa sociálního zabezpečení Hodonín, Národní třída 38 - 200 m vzdušnou čarou od ZS,
- Městský úřad Hodonín, Národní třída 25 - 200 m vzdušnou čarou od ZS,
- Policie ČR Hodonín, Velkomoravská 16 - 150 m vzdušnou čarou od ZS.

Obrázek 8 Poloha zimního stadionu v Hodoníně (Mapy.cz, 2023)

Hlavní vchod do objektu zimního stadionu je situován ze severovýchodní strany, ihned vedle směrem na jih se nachází restaurace Burgr's, Fresh Burger Bistro, za kterou k jižní straně stadionu přiléhá strojovna. Po severní straně jsou umístěny dva tenisové kurty a z jihozápadní strany vede obydlená ulice Svatopluka Čecha.

7.2 Historie zimního stadionu a ledního hokeje v Hodoníně

Zastřešený zimní stadion v Hodoníně byl dostavěn a zprovozněn v roce 1958 a své zápasy zde odehrával tým TJ Baník Hodonín (od r. 1994 HC Hodonín) až do svého zániku v roce 1995. Vyjma let 1972-1990 působil Hodonín ve druhé nejvyšší československé, později české hokejové soutěži a dvakrát dokázal dobýt páté místo. Ve své poslední účasti ve druhé nejvyšší lize v letech 1990-1995 patřil hodonínský ZS k vůbec nejnavštěvovanějším a nejbouřlivějším stadionům na této ligové úrovni a vysoké návštěvy přes 3 000 diváků na zápas mohly závidět mnohé prvoligové kluby hrající v té době. Mezi časté soupeře Hodonína patřily např. dnešní Kometa Brno, Třinec, Hradec Králové nebo Mladá Boleslav, které dnes

patří k nejlepším týmům v ČR a v té době byly často více než rovnocenným soupeřem hodonínských. V roce 1995 dopadla na klub díky zdražení energií finanční krize, kterou ještě prohloubily soudní tahanice o tom, kdo bude provozovat stadion a kdo hokejovou soutěž a klub HC Hodonín byl donucen ukončit svoji činnost a ligovou licenci prodat do Kralup nad Vltavou. Ze zimního stadionu se na dlouhých šest let stala neobvyklá rarita – vietnamská tržnice, první svého druhu v republice. Díky krokům nového vedení města a úsilí veřejnosti se v roce 2001 podařilo obnovit činnost stadionu, který definitivně začal patřit městu Hodonínu. Byla provedena nákladná rekonstrukce, převážně tribun, ledové plochy, strojovny, střechy, obvodových zdí a šaten a díky nespornému úsilí všech, kteří se na přestavbě ZS podíleli, se již na podzim 2001 mohla opět hrát hokejová soutěž. Kompletní rekonstrukce stadionu byla dokončena v roce 2006, kdy byl stadion slavnostně otevřen již pod názvem Zimní stadion Václava Nedomanského (viz obrázek 9) s moderním průčelním vchodem. Celkové náklady na rekonstrukci překročily 140 milionů korun. Při příležitosti obnovy činnosti ZS vznikl v roce 2001 rovněž nový hokejový klub s názvem SHK Hodonín (od r. 2019 SHK Drtiči Hodonín), který i během postupné rekonstrukce stadionu hrál přes první roky v krajské lize a od roku 2004 až do svého konce v roce 2022 druhou ligu, tzn. třetí nejvyšší hokejovou soutěž v ČR. Zároveň byl v témže roce (2001) založen mládežnický SHKM jako samostatný subjekt. (SHKM Hodonín, 2023b; TEZA Hodonín, 2018)

Obrázek 9 Čelní pohled na zimní stadion v Hodoníně (zdroj vlastní)

V roce 2018 došlo v rámci SHKM ke vzniku „A“ týmu a Hodonín měl najednou dva zcela na sobě nezávislé hokejové kluby v soutěži dospělých, SHK Drtiče a SHKM Baník hrajících

na jednom a téměř stadionu. SHKM Baník Hodonín se již v prvním roce své existence v roce 2018 přihlásil do krajské ligy mužů, kterou v roce 2022 vyhrál a postoupil do II. hokejové ligy skupiny Východ, tedy třetí nejvyšší soutěže v ČR, kde hraje i nyní. Tým se již nemusí dělit o ledovou plochu s místním konkurentem SHK Drtiči, neboť po rozkolu ve vedení SHK a nepřenesení přes srdce, že by Drtiči hráli s Baníkem stejnou soutěž a nepřijetí návrhu, že by se oba kluby spojili v jeden, ukončil v roce 2022 klub SHK Drtiči Hodonín svoji činnost a licenci prodal do Vyškova, kam odešla i většina hráčů Drtičů.

7.3 Návštěvnost zimního stadionu

Jak již bylo uvedeno, provoz ledové plochy na stadioně je v činnosti každoročně od srpna do dubna a po celou tuto dobu bývá ledová plocha hojně využívána. Kromě tréninků a mistrovských zápasů devíti mládežnických týmů a dvou týmů mužů SHKM Baník Hodonín využívá ZS k tréninku také místní krasobruslařský oddíl a k vlastnímu využití pak několik hodonínských a okolních mateřských a základních škol stejně tak několik soukromých firem. O víkendech bývá v dopoledních a odpoledních časových intervalech umožněno bruslení pro veřejnost. První uživatelé ledové plochy vyjíždějí na led většinou již v 6 hodin ráno a poslední jej opouštějí často až ve 23 hodin. Tribuny při těchto výše uvedených akcích bývají prázdné nebo velmi prořídlé s návštěvou jen několika příbuzných, přátel či známých hráčů nebo dětí a z pohledu útoku by se jednalo o nedostatečný počet potenciálních obětí. Tím pádem by teroristická akce neměla pro pachatele takový výsledný efekt jako při zaplněném stadionu během ligových zápasů.

První tým SHKM Baník Hodonín odehrává na domácím ledě svoje ligové zápasy sezóny 2022/2023 ve středu od 18 hodin a v sobotu od 17 hodin. Záleží vždy na rozpisu zápasů II. hokejové ligy, kdy hrají doma a kdy venku. V době psaní diplomové práce zrovna vrcholila základní část 2. ligy a Baník v sobotu 4. března 2023 odehrál proti Opavě poslední zápas na domácím ledě v základní části, kterých v domácím stánku bylo celkově dvacet. Autor práce zmíněný zápas osobně navštívil a poznatky z něj v práci využil. Po konci základní části čekají Baník zápasy play-off, tedy vyřazovací části ligy. Návštěvnost domácích zápasů v základní části se pohybovala zhruba kolem 800 diváků a pro diváky nejatraktivnějším soupeřem byli HC Aptec Orli Znojmo. Tento tým je v lize dominantní a bude rovněž vybrán jako soupeř Baníku při provedení teroristického útoku na stadion, protože lze očekávat velmi slušně zaplněný zimní stadion. Celková návštěvnost všech domácích zápasů hodonínských hokejistů v základní části II. ligy je znázorněna v tabulce 2.

Tabulka 2 Návštěvnost domácích zápasů SHKM Baník Hodonín v sezóně 2022/2023 v základní části II. české hokejové ligy skupiny Východ (vlastní zpracování)

Zápas číslo	Soupeř	Hráno dne	Počet diváků
1	SKLH Žďár nad Sázavou	28. 09. 2022 středa	896
2	HC Bobří Valašské Meziříčí	01. 10. 2022 sobota	741
3	HHK Velké Meziříčí	12. 10. 2022 středa	725
4	HC ISSM Kopřivnice	15. 10. 2022 sobota	644
5	HC Aptec Orli Znojmo	26. 10. 2022 středa	1 090
6	AZ Havířov	29. 10. 2022 sobota	891
7	BK Havlíčkův Brod	09. 11. 2022 středa	777
8	HK Nový Jičín	19. 11. 2022 sobota	1 145
9	Hokej Vyškov	23. 11. 2022 středa	786
10	HC Slezan Opava	03. 12. 2022 sobota	789
11	SKLH Žďár nad Sázavou	14. 12. 2022 středa	623
12	HC Bobří Valašské Meziříčí	17. 12. 2022 sobota	651
13	HHK Velké Meziříčí	11. 01. 2023 středa	750
14	HC ISSM Kopřivnice	14. 01. 2023 sobota	875
15	HC Aptec Orli Znojmo	25. 01. 2023 středa	1 564
16	AZ Havířov	28. 01. 2023 sobota	1 126
17	BK Havlíčkův Brod	08. 02. 2023 středa	846
18	HK Nový Jičín	18. 02. 2023 sobota	809
19	Hokej Vyškov	22. 02. 2023 středa	879
20	HC Slezan Opava	04. 03. 2023 sobota	909

Z tabulky lze vydedukovat, že celková návštěvnost na domácí hokejové zápasy Baníku v základní části ligy činila 17 516 diváků, což je průměr 876 diváků na jeden zápas. Středeční zápasy navštívilo celkem 8 936 lidí, průměr 894 diváků na zápas a sobotní zápasy 8 580 lidí, průměr 858 diváků na jeden zápas. Středeční zápasy začínající v 18 hodin navštívilo tedy o něco málo více diváků než víkendové sobotní startující v 17 hodin. Jednoznačně největší vliv na toto zjištění měl středeční zápas Baníku se znojemskými Orly z 25. ledna 2023, který navštívilo v sezóně rekordních 1 564 diváků. V době psaní této části práce ještě nebyl znám soupeř hokejistů Hodonína pro první kolo play-off, ale vzhledem k tomu, že se dají očekávat vyšší návštěvy než v základní části, průměr na zápas za kompletní sezónu by se mohl ještě o něco navýšit.

Návštěvníci zimního stadionu v Hodoníně musí dodržovat a respektovat základní pravidla chování, která jsou obsažena v Návštěvní řádu (viz obrázek 10), který je vyvěšen uvnitř stadionu poblíž hlavního vchodu, v blízkosti vstupu diváků na tribuny. Kompletní Provozní řád ZS je zobrazen v sekci Přílohy jako příloha P II.

Obrázek 10 Návštěvní řád zimního stadionu v Hodoníně (zdroj vlastní)

Na obrázku 11 je vidět pohled na ledovou plochu během bruslení jedné z hodonínských základních škol. Vpravo v horní části snímku se nachází hlavní vchod na stadion.

Obrázek 11 Ledová plocha zimního stadionu v Hodoníně během bruslení (zdroj vlastní)

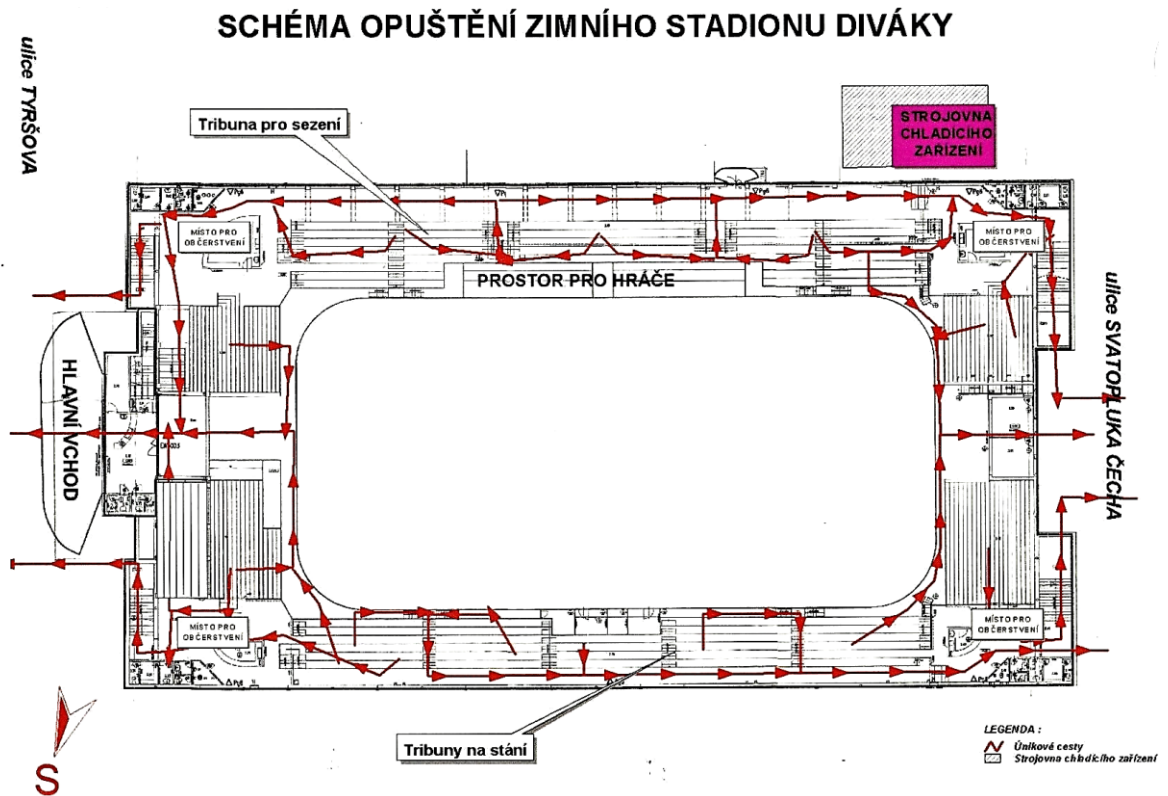
Za porušení Návštěvního řádu je návštěvník bezpečnostní nebo pořadatelskou službou okamžitě vyveden ven ze stadionu a v případě agresivního jednání je přivolána hlídka PČR.

7.4 Zabezpečení zimního stadionu a jeho bezpečnost

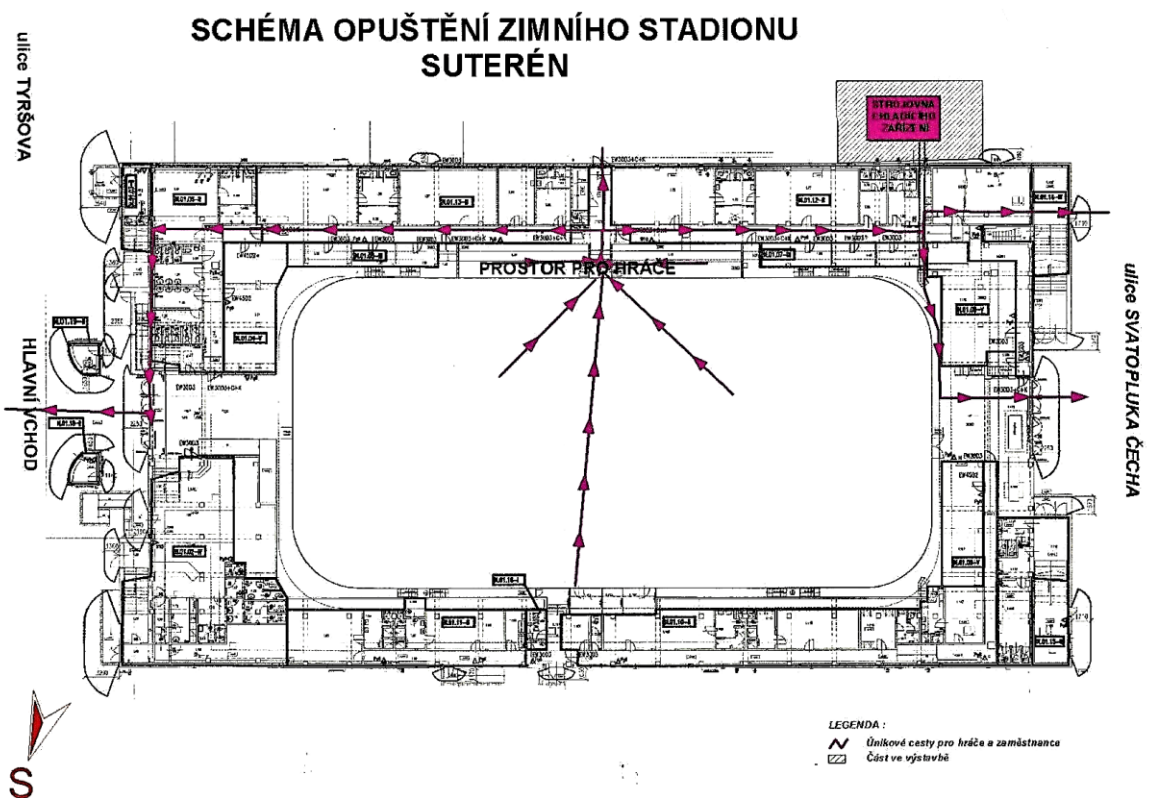
Zimní stadion v Hodoníně nesplňuje licenční podmínky pro konání hokejových zápasů nejvyšší české hokejové soutěže (extraligy). Nejvyšší ligová soutěž se v Hodoníně nikdy nehrála a z finančních či ekonomických důvodů se zatím pravděpodobně hrát ani nebude, i kdyby si tým SHKM Baník Hodonín v blízké budoucnosti právo účasti vybojoval. Zimní stadion splňuje licenční podmínky pro konání zápasů II. hokejové ligy a rovněž vyhovuje podmínkám soutěže o stupeň vyšší, tedy I. hokejové ligy.

Zabezpečení zimního stadionu odpovídá finančním možnostem vlastníka ZS, kterým je Město Hodonín. Podle vyjádření vedoucího ZS jsou nedostatky jak v technickém, tak i bezpečnostním vybavení stadionu. Po technické stránce bude třeba vyrobit novou ledovou plochu a vylepšit ozvučení stadionu. Ohledně zabezpečení jsou nedokonalosti v kamerovém systému. V současné době jsou v provozu čtyři kamery, dvě otočné a dvě stacionární. Jedna stacionární kamera snímá chodbu pod tribunami na sezení se sektory A až E (viz obrázek 7 v podkapitole 7.1.1.) sloužící k průchodu diváků a druhá je namířena na hlavní vchod z vnitřní strany stadionu, kde se nachází vrátnice, restaurace, automaty na občerstvení nebo obchůdek se suvenýry. Jedna otočná kamera je nainstalována v prostoru míst na stání a zabírá ledovou plochu a tribuny a druhá je zvenku před hlavním vchodem. Venkovní kamera je monitorována městskou policií. Podle slov vedoucího ZS by mělo být uvnitř stadionu umístěno více kamer, protože například nejsou vůbec pokryta místa pro občerstvení nacházející se na úrovni tribun v rozích stadionu. Na všech uvedených problémech by se mělo údajně v nejbližší době zapracovat a město je s tím seznámeno. Kromě kamerového systému je stadion napojen na elektrickou požární signalizaci.

Z mechanických zábranných systémů využívá stadion pouze turnikety k příchodu platících diváků na stadion. Před hlavním vchodem jsou umístěny čtyři automatické turnikety (tzv. tripod) s nainstalovanou čtečkou čárových kódů, které slouží ke kontrole vstupenek před vstupem na stadion. Je to jediné místo, kudy se návštěvníci mohou dostat dovnitř stadionu. Únikové východy mají rovněž turnikety, které se ale během hokejových zápasů nevyužívají a únikové cesty slouží pouze k evakuaci diváků ze stadionu v případě mimořádné události anebo k opuštění ZS po skončení hokejového utkání nebo během přestávek. Únikové východy (viz obrázky 12 a 13) se nacházejí na označených místech v blízkosti tribun.

Obrázek 12 Schéma opuštění zimního stadionu diváky (zdroj vlastní)

Obrázek 13 Schéma opuštění zimního stadionu ze suterénu (zdroj vlastní)

Na snímcích jsou znázorněny únikové cesty jak pro diváky, tak i pro soupeřící týmy na ledě a zaměstnance ZS. Z čelní strany ZS jsou tři východy vedoucí přes park směrem do centra města. Zadní část ZS disponuje technickým vchodem a dalšími třemi únikovými východy vedoucí přímo do obydlené ul. Svatopluka Čecha. Bočním východem ze suterénu od šaten hráčů se lze dostat na parkoviště poblíž strojovny. Kompletní opatření a pokyny pro diváky, jak postupovat v případě vzniku mimořádné události na stadioně, jsou obsaženy v požárním evakuačním plánu, který je vyvěšen na několika místech v blízkosti tribun. V příloze P III jsou přiložena schémata evakuačního plánu pro celý objekt stadionu, který kromě ledové plochy, tribun, hráčských šaten a dalšího technického zázemí včetně strojovny zahrnuje také kanceláře, VIP prostory nebo ubytovnu.

Nejdůležitější článkem ochrany na ZS je fyzická ostraha. O bezpečnost návštěvníků a dodržování pořádku na stadionu se stará během zápasů bezpečnostní agentura, kterou si najímá na každý mistrovský zápas pořadatel, tedy klub SHKM Baník Hodonín. K dispozici je vždy osm vyškolených bezpečnostních pracovníků, kteří před každým zápasem přetrhnou návštěvníkům po projití turnikety vstupenku a pustí je hlavním vchodem dovnitř (viz obrázek 14). Návštěvník si vstupenku zakoupí v jedné ze dvou pokladen (k stání nebo k sezení), které s nacházejí po stranách hlavního vchodu.

Obrázek 14 Bezpečnostní služba u vstupu na zimní stadion v Hodoníně (zdroj vlastní)

Bezpečnostní služba není vybavena žádným detektorem kovů, bezpečnostními rámy ani jinými zařízeními, kontroly návštěvníků jsou pouze vizuální a nepodléhají žádné osobní kontrole. Je velice pravděpodobné, že v případě většího zavazadla nebo batohu by se

kontrola těchto věcí provedla. Pro teroristy by tedy vstoupit na zimní stadion neměl být žádný problém a výbušninu nebo jakoukoliv jinou zbraň by mohli mít připevněnou na těle anebo schovanou pod bundou či kabátem. Během zápasu se pracovníci bezpečnostní služby nacházejí u vstupů na tribunu a o přestávkách dohlížejí na východy k opuštění stadionu. Mezi nejčastější incidenty během hokejových zápasů patří rvačky a různé konflikty mezi návštěvníky, agresivita při nadměrném používání alkoholu nebo kouření ve vnitřních prostorách. Bezpečnostní služba dbá na to, aby k těmto incidentům nedocházelo a pokud k nim přece jen dojde, měla by být schopna i s možným použitím fyzického násilí a případné pomoci přivolaných ozbrojených bezpečnostních složek tyto výtržnosti potlačit.

Obrázek 15 Poslední domácí zápas v základní části v Hodoníně v sezóně 2022/2023 mezi týmy SHKM Baník Hodonín a HC Slezan Opava (zdroj vlastní)

Možnost provedení teroristického útoku na zimní stadion v Hodoníně je velká. ZS není nijak speciálně zabezpečen a bezpečnost diváků je v tomto případě velmi ohrožena. Zápasy sleduje na stadioně v průměru téměř tisícovka diváků (viz obrázek 15) a to je více než počet lidí obvykle postávajících na nádražích nebo sledujících představení v kině či divadle. V případě odpálení nastražené výbuštiny nebo útoku střelnou či chladnou zbraní může dojít k velkému počtu obětí. Při explozi trhaviny může hrozit rovněž nebezpečí požáru, zřícení tribun, střechy nebo únik amoniaku z chladicího systému ve strojovně. Všechny uvedené aspekty řadí zimní stadiony mezi velmi ohrožené měkké cíle a ideální možnost pro teroristy splnit si svůj cíl.

8 SIMULACE TERORISTICKÉHO ÚTOKU NA ZIMNÍ STADION V HODONÍNĚ

Existuje několik způsobů, jak lze spáchat teroristický útok na zimní stadion. V diplomové práci budou představeny dva scénáře teroristického útoku. V prvním případě se bude jednat o simulaci útoku prostřednictvím nástražného výbušného systému a druhý případ bude simulovat útok chemickou látkou zvanou sarin. V obou případech půjde čistě o modelovou situaci a snahou autora práce je dosáhnout co nejpřesvědčivější pohled na situace, které za určitých okolností mohou nastat, i když třeba spousta věcí tomu nemusí nasvědčovat. K simulaci teroristického útoku bude využit počítačový software TerEx.

8.1 Charakteristika softwarového nástroje TerEx

Software TerEx neboli Teroristický expert, je programový nástroj společnosti T-SOFT určený k modelování a simulaci průmyslových havárií, úniků nebezpečných látek nebo teroristických a vojenských útoků. Slouží k rychlému odhadu následků těchto mimořádných událostí a má rozsáhlé využití především ve složkách IZS. Výsledky výpočtů jsou zobrazeny v grafech a mapách. TerEx ke svému účelu využívá devět základních modelů mimořádných událostí, odvíjejících se od typu havárie nebo teroristického útoku a seznam nebezpečných látek, k těmto událostem připadajících. (Barta, Ludík, 2012)

V případě teroristického útoku výbušninou bude použit model EXPLOSIVE, určený pro odhad následku exploze nástražného výbušného systému a v případě útoku sarinem model PLUME, který určuje odhad následku pomalého odparu kapaliny z louže do oblaku.

8.2 Simulace teroristického útoku za použití výbušniny

Útok s použitím NVS lze považovat za populární variantu teroristů, kdy mohou v co největší míře ohrozit zdraví a životy návštěvníků zimního stadionu během hokejového utkání.

8.2.1 Scénář události útoku výbušninou

Na zimním stadioně Václava Nedomanského v Hodoníně se hrál důležitý hokejový zápas II. hokejové ligy mezi domácím týmem SHKM Baník Hodonín a hostujícím HC Aptec Orli Znojmo. Rivalita obou soupeřů je velká a stadion velmi často praská ve švech i díky skupině fanoušků znojemských Orli. V příjemný a téměř jarní sobotní podvečer si na hodonínský ZS našlo cestu celkem rekordních 2 230 diváků, což vzhledem ke kapacitě 3 500 diváků tvoří skvělých 64 % z celkové kapacity stadionu. O bezpečnost návštěvníků se starala

bezpečnostní služba, která kvůli vyšší návštěvě a většímu riziku násilí a výtržnictví byla z původních osmi členů navýšena na dvanáct. Vzhledem k tomu, že se při vstupu na stadion neprovádějí osobní kontroly, zcela bez výrazného povšimnutí pronikli davem návštěvníků dva muži s platnými vstupenkami v ruce a příručními taškami přes rameno obsahující dvě amatérsky vyrobené výbušniny. Jednalo se plastické trhaviny semtex, každá o hmotnosti 2,5 kg. Cílem teroristů bylo rozmístit trhaviny po stadioně tak, aby útok přinesl co nejvíce obětí a paniku mezi diváky a aby k explozi obou trhavin došlo ve stejnou dobu, nejlépe v půli zápasu, tedy během 2. třetiny zhruba kolem její 10. minuty. Plán teroristů se naplnil. Obě trhaviny byly umístěny do odpadkových košů v blízkosti tribun na sezení, resp. občerstvovacího pultu. Jedna trhavina byla v koši u občerstvení mezi sektory k stání 2 a 3 (viz obrázek 7 v podkapitole 7.1.1) a druhá v koši na chodbě pod tribunami k sezení na protilehlé straně, konkrétně u schodiště mezi tribunami C a D, jak lze vidět na obrázku 16.

Obrázek 16 Odpadkový koš na chodbě pod tribunami, kam byla umístěna jedna z trhavin (zdroj vlastní)

K oběma explozím výbušného systému došlo přesně v okamžik, který si oba útočníci naplánovali, tedy zhruba v polovině zápasu. Nastala obrovská panika a nezranění nebo lehce zranění diváci se snažili ze všech sil nouzovými východy houfně opustit zimní stadion. Podobná situace nastala i u zaměstnanců, hráčů, rozhodčích, trenérů a všech osob nacházejících se na ledové ploše a střídačkách. Nikdo v tu chvíli nemohl tušit, jaká katastrofa by ještě mohla následovat. Na místo neštěstí se do pár minut dostavily všechny složky IZS a spolu s pyrotechnickým týmem se pustily do průzkumných a záchranářských prací.

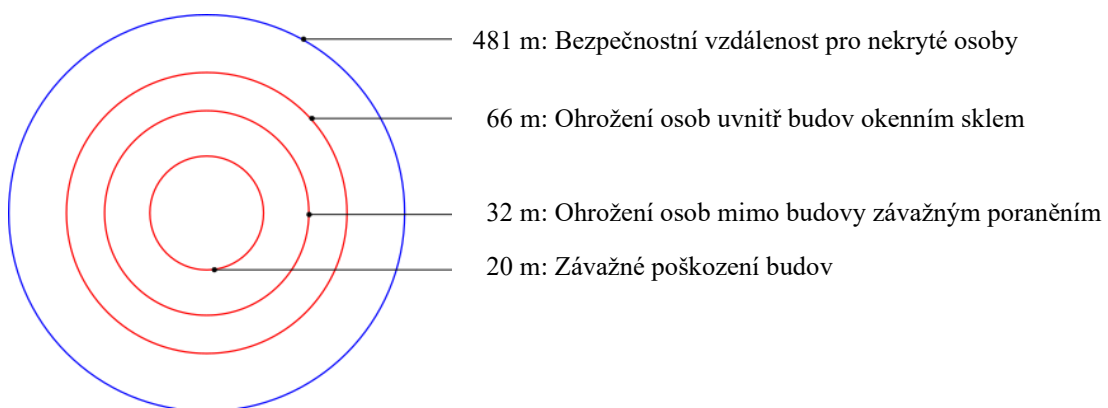
8.2.2 Vyhodnocení události útoku výbušninou

Do programu TerEx byla zadána vstupní data, tzn. volba havarijního modelu (EXPLOSIVE) a parametry havarijního modelu, přesněji řečeno, o jaký typ výbušniny v náloži šlo (semtex) a jakou hmotnost nálož měla (tašky s náloží - 2×2,5 kg). Poté došlo k výpočtu události a jeho vyhodnocení, které je znázorněno v tabulce 3.

Tabulka 3 Vstupní parametry a výpis výsledků (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)

Model	EXPLOSIVE – Nástražný výbušný systém
Hmotnost nálož	Dvě tašky - 2×2,5 kg (11,0 lb)
Typ nálož	Semtex
Bezpečnostní vzdálenost pro nekryté osoby	Doporučený odsun nebo ukrytí osob mimo dosah střepin - 481 m (1 578 ft.)
Ohrožení osob uvnitř budov okenním sklem	Doporučená evakuace osob z budov do vzdálenosti - 66 m (217 ft.)
Ohrožení osob mimo budovy závažným poraněním	Nutný odsun osob - 32 m (105 ft.)
Závažné poškození budov	Nezbytná evakuace osob - 20 m (66 ft.)

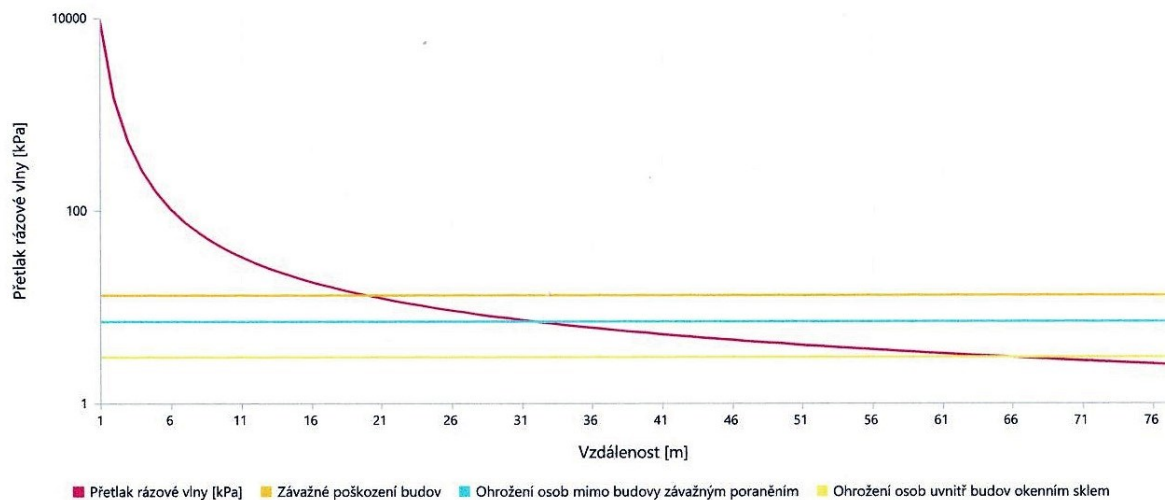
Na obrázku 17 jsou zobrazeny vzdálenosti ohrožení výbuchem a jeho následky vycházející z tabulky 3 s doporučenou vzdáleností k evakuaci osob.

EVAKUACE DO VZDÁLENOSTI 481 m

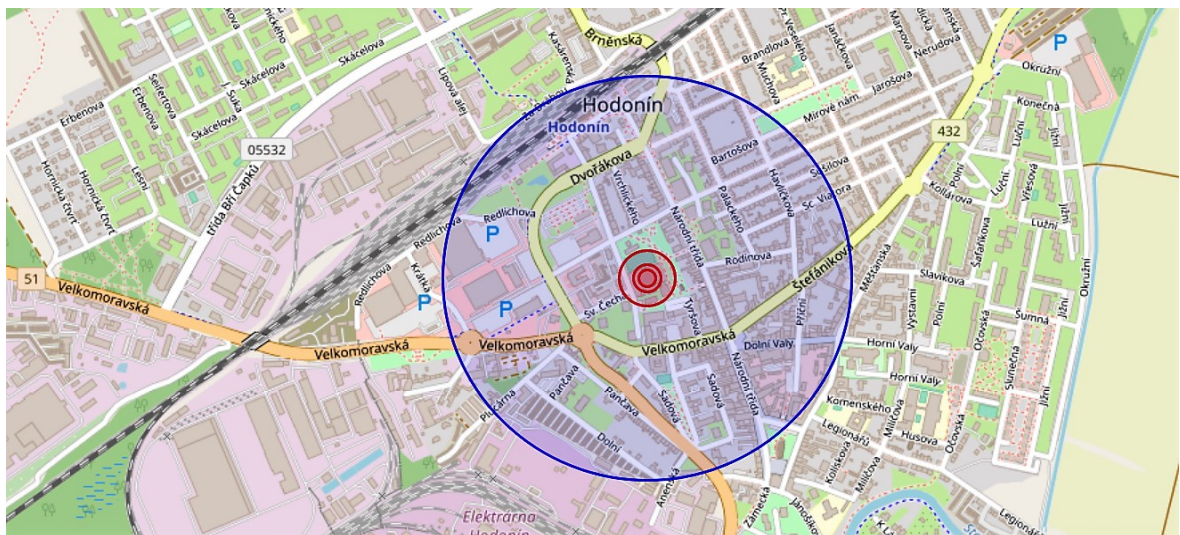
Obrázek 17 Zóny dopadu exploze NVS (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)

Na snímku 18 je znázorněno vyhodnocení události pomocí grafu znamenající závislost přetlaku rázové vlny (fialová křivka) na vzdálenosti od epicentra výbuchu, tedy míst na zimním stadionu, kde explodovaly obě trhaviny. Fialová křivka v různých bodech protíná barevné přímky, které znamenají vzdálenosti ohrožené výbuchem a je nezbytná evakuace osob. Tyto přímky vyšly z výpočtu dané události (viz tabulka 3).

Obrázek 18 Grafické zobrazení vyhodnocení následků exploze NVS (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)

Poslední vyhodnocení dané události pomocí softwaru TerEx je zobrazeno prostřednictvím mapového podkladu na obrázku 19. Na snímku jsou vidět vypočítané zóny dopadu exploze výbušného systému a je zřetelné, že nejvíce ohrožené by podle vzdáleností ohrožených výbuchem či jeho následky byly osoby pohybující se v těsné blízkosti epicentra výbuchu, tedy buď přímo na stadioně anebo zvenku v jeho okolí a silně by tlakovou vlnou byla poškozena jak statika ZS, tak i několik budov v okolí stadionu. Evakuace je zde nezbytná.

Obrázek 19 Vyhodnocení následků exploze NVS na mapě (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)

Značného poškození by kromě ZS, strojovny chladičného zařízení a skladištní haly dosáhly rodinné domy na ul. Svatopluka Čecha, které jsou v těsné blízkosti ZS od zadní strany a restaurace Burgr 's, Fresh Burger Bistro nacházející se na úrovni hlavního vchodu na ZS.

Všechny zmíněné budovy by mohly být ohroženy na staticce, ale větší pravděpodobnost je, že by u nich došlo k rozbití skleněných výplní oken a dveří anebo k poškození zdiva. Není ani úplně vyloučeno, že by výbuch kompletně poškodil chladicí systém ve strojovně a umožnil únik chladicího média (amoniaku) do ovzduší. Amoniak (neboli čpavek) slouží k chlazení ledové plochy a je to bezbarvá, vysoce toxická a dráždivá látka v plynném nebo kapalném skupenství a svým působením na lidský organismus může během vdechování způsobit vážné poškození dýchacích cest a plic, které může vést až k usmrcení. V případě úniku amoniaku ze strojovny ZS záleží vždy na tom, kolik kg amoniaku je obsaženo v chladicím zařízení. Při nepřímém chlazení, které je aplikováno na ZS v Hodoníně, by nemělo být v chladicím systému více než 1 200 kg amoniaku. Mapa dále poukazuje na modrý kruh znamenající bezpečnostní vzdálenost pro nekryté osoby, což lze chápat tak, že v této vzdálenosti by nemělo dojít k ohrožení osob tlakovou vlnou ani letícími střepy. Tato bezpečnostní vzdálenost je vyměřena délkou 481 metrů a lze ji charakterizovat jako doporučenou vzdálenost k evakuaci osob.

8.3 Simulace teroristického útoku za použití sarinu

Druhý scénář teroristického útoku na zimní stadion v Hodoníně nabídne útok s využitím chemické látky sarin. Sarin je bezbarvá a kapalná nervově paralytická látka, smrtelně nebezpečná, která proniká do těla nejrychleji dýcháním a poškozuje nervovou soustavu člověka. Teroristům jde v tomto případě o to, aby akce na nevelkém prostoru při vysoké koncentraci lidí přinesla co nejvíce obětí a značný mediální zájem.

8.3.1 Scénář události útoku sarinem

Scénář simulace útoku sarinem bude kromě způsobu provedení stejný jako u první simulace útoku výbušninou, popsaná v podkapitole 8.2.1. Půjde tedy o totožný hokejový zápas.

Dovnitř zimního stadionu se po zakoupení vstupenek dostali bez jakékoliv osobní kontroly čtyři muži s igelitovými taškami v ruce, které obsahovaly několik sáčků naplněných látkou sarin. Cílem teroristů bylo v nestřežené situaci a v co největším shluku lidí rozmístit a propíchnout sáčky v jeden okamžik tak, aby se kapalina rozlila po podlaze a oni stihli co nejrychleji opustit stadion. Vybrali si proto prostor uvnitř stadionu mezi hlavním vchodem a otevřeným vstupem k ledové ploše a tribunám (viz obrázek 20). V tomto prostoru se především o přestávkách mezi třetinami shromažďuje spousta lidí, neboť se zde kromě jiného nacházejí dva občerstvovací automaty, obchod se suvenýry anebo toalety. Hodně

návštěvníků využívá rovněž hlavní vchod k vykonání kuřácké potřeby nebo přechází po bočních schodech do vyšších míst na tribunách.

Obrázek 20 Prostor u hlavního vchodu vyhlédnutý k útoku sarinem (zdroj vlastní)

K teroristické akci došlo během přestávky mezi 1. a 2. třetinou hokejového zápasu. Ačkoliv prostor u hlavních dveří snímá stacionární kamera, pro teroristy neznamovala vůbec žádnou překážku, proč by svůj záměr nemohli splnit. Není známo kolik litrů sarinu bylo použito a ani jak kvalitní byla látka, ale hřebíkem bylo nenápadně v davu lidí propíchnuto celkem osm igelitových sáčků a unikající kapalina vytvořila louži o ploše 22 m². Sarin začal pomalým odpařováním do vzduchu velmi rychle působit na okolí a zatímco útočníci stačili hlavními dveřmi rychle utéct, návštěvníci pohybující se ve vnitřním prostoru ZS v okolí hlavního vchodu, schodů a automatů začali pociťovat silné bolesti hlavy, závratě, křeče, slzení a slinění, zúžení zornic a spousta z nich upadla do bezvědomí. Po okamžitém příjezdu složek IZS a chemické služby HZS Jihomoravského kraje začaly záchranné práce, toxický průzkum a evakuace osob.

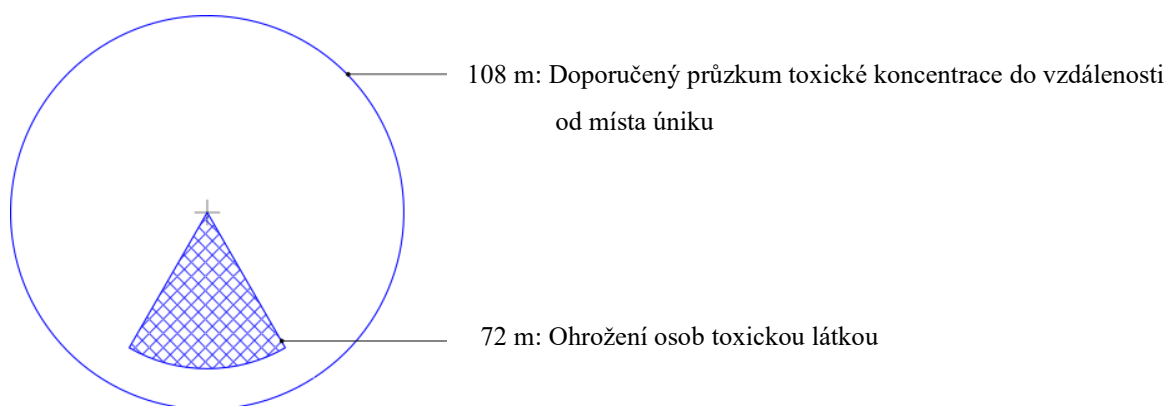
8.3.2 Vyhodnocení události útoku sarinem

Pro vyhodnocení této události byl v programu TerEx využit havarijní model PLUME – Pomalý odpar kapaliny z louže do oblaku. Byla zadána vstupní data s parametry a následně došlo k výpočtu a vyhodnocení události, které je vyobrazeno v tabulce 4.

Tabulka 4 Vstupní parametry a výpis výsledků (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)

Model	PLUME – Pomalý odpar kapaliny z louže do oblaku
Látka	Sarin
Teplota kapaliny v louži	20 °C
Plocha louže kapaliny	22 m ²
Rychlost větru v přízemní vrstvě	1 m/s
Doba vzniku a průběhu havárie	Večer
Typ atmosférické stálosti	Inverze – velmi stabilní
Ohrožení osob toxickou látkou	72 m [Koncentrace: 0,1 mg/m ³]
Doporučený průzkum toxické koncentrace do vzdálenosti od místa úniku	108 m [Koncentrace: 0,04 mg/m ³]
Hodnocená látka nemá při havarijním úniku exotermním projevy typu UVCE a Falsu Fire	

Z tabulky vyplývá, že ohrožení osob výpary sarinu je vymezeno prostorem 72 m od ohniska útoku po směru větru při koncentraci látky do ovzduší 0,1 mg/m³ a průzkum toxické koncentrace chemickou službou HZS by měl být proveden do vzdálenosti 108 m od ohniska při koncentraci látky do ovzduší 0,04 mg/m³. Poznámka v posledním řádku znamená, že sarin při úniku do ovzduší nevydává žádné teplo vyvolané vzdušnou rázovou vlnou a nedochází k efektu ohrožení osob plamennou zónou.

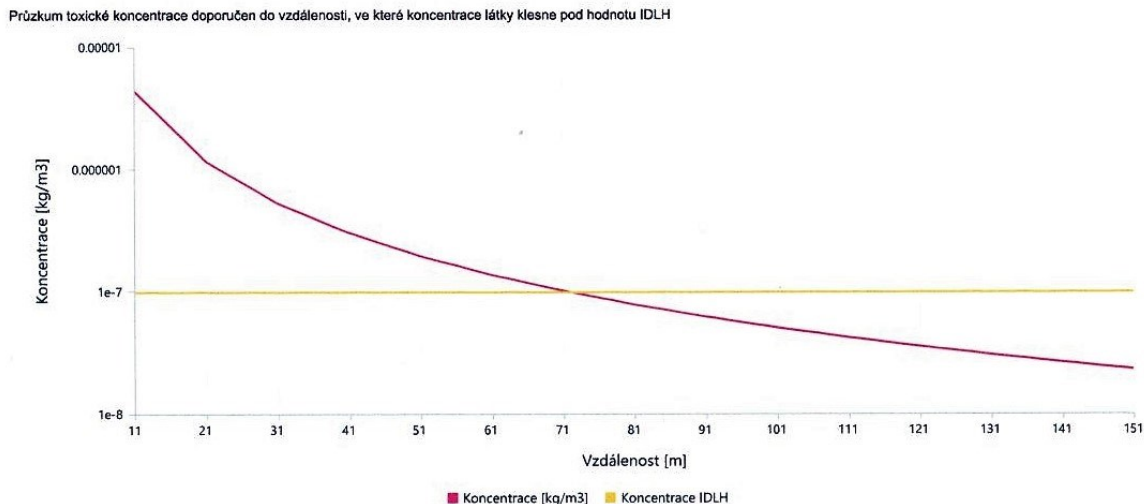
EVAKUACE DO VZDÁLENOSTI 72 m

Obrázek 21 Zóny dopadu odpařením sarinu do ovzduší (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)

Na obrázku 21 jsou vidět zóny ohrožení výpary sarinu vcházející z tabulky 4. Kruhová výšeč znamená prostor akutního ohrožení sarinem a v uvedené vzdálenosti je nutná evakuace osob.

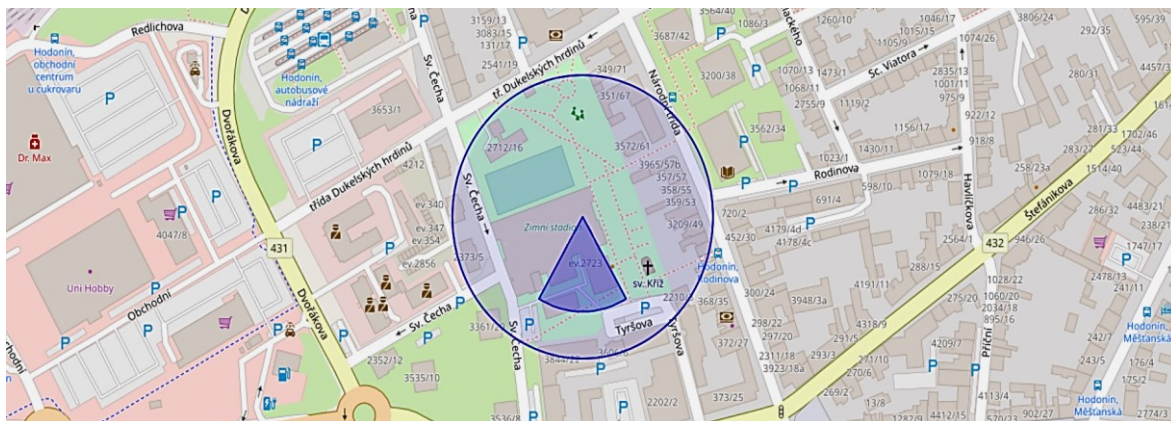
Snímek 22 znázorňuje grafické vyhodnocení události a vyjadřuje závislost koncentrace sarinu v ovzduší (fialová křivka) na vzdálenosti od epicentra úniku látky. Žlutá přímka

znamená koncentraci IDLH neboli koncentraci látky bezprostředně ohrožující životy a zdraví. Bod, ve kterém se protíná fialová křivka se žlutou přímkou, znamená vzdálenost určenou k nezbytné evakuaci osob vycházející z výpočtu uvedeného v tabulce 4.

Obrázek 22 Grafické vyhodnocení následků úniku sarinu (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)

Vyhodnocení události na mapovém podkladu (viz obrázek 23) ukazuje modrou kruhovou výseč jako sektor, který za předpokladu větru vanoucího ze severu je nezbytně nutný k evakuaci všech přítomných osob a modrý kruh znamenající hranici pro doporučený průzkum toxické koncentrace odpařeného sarinu.

Obrázek 23 Vyhodnocení následků úniku sarinu na mapě (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)

Z mapy lze vyčíst, že po vyklizení zimního stadionu by evakuace zasahovala až ke strojovně ZS, a kromě skladištní haly vedle strojovny by muselo být evakuováno veškeré osazenstvo restaurace Burger 's, Fresh Burger bistro. Doporučený průzkum toxikace odpařeného sarinu

by se kromě stadionu a těsného okolí týkal především rodinných domů na ul. Svatopluka Čecha, mateřské školy v parku vedle tenisového kurtu, kaple sv. Kříže, stejně tak obchodů nacházejících se poblíž parkoviště na ul. Tyršova. Koncentrace sarinu by velmi zasáhla rovněž celou řadu obchodů, bank, pojišťoven a dalších institucí vyskytujících se na hlavní Národní třídě v Hodoníně.

8.4 Celkové zhodnocení simulovaných útoků na zimní stadion

Dopady obou simulovaných teroristických útoků na zimní stadion v Hodoníně se mohou ve velké míře projevit v oblastech zdraví a života osob, lidské psychiky, životního prostředí nebo kritické infrastruktury. Nejedná se jen o útok výbušninou nebo látkou sarin, ale může jít i o jakýkoliv jiný útok na daný měkký cíl, ať už založením požáru, střelnou či chladnou zbraní anebo třeba špinavou bombou s následkem úniku amoniaku z chladicího zařízení.

Softwarový program TerEx prokázal své schopnosti a celkem přehledně vyhodnotil oba simulované útoky. U případu útoku výbušným systémem nastala po provedení akce panika a návštěvníci prchali ze stadionu kudy se dalo. Útok sarinem byl naopak nenápadný a lidé postupně odpařovali a omdlévali, dokud nepřišel varovný signál, že se na stadionu z určitého místa odpařuje z louže nebezpečná chemická látka. Zimní stadion není příliš zabezpečený a kontrolovatelný měkký cíl a najít jeho slabiny by pro rozumně smýšlejícího jedince neměl být žádný problém. V podstatě neexistují žádné detektory ani osobní kontroly před vstupem na stadion a kamerový systém, občas selhávající a nekvalitní, nemůže teroristům nijak výrazně bránit ke splnění svých cílů.

Zimní stadion, ať už v Hodoníně nebo kdekoliv jinde nebývá příliš oblíbeným terčem teroristů a lze se nad tím trochu podívat, protože z vlastních zkušeností autora práce se právě tento typ sportovního zařízení jeví díky ne zrovna dokonalému zabezpečení jako velmi reálná možnost provedení teroristického útoku.

9 VYHODNOCENÍ OHROŽENOSTI ZIMNÍHO STADIONU V HODONÍNĚ

Hlavním cílem diplomové práce je vyhodnocení ohroženosti vybraného měkkého cíle, v tomto případě zimního stadionu v Hodoníně. Pro realizaci tohoto cíle byla zvolena metoda „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“, která představuje stejnojmenný dokument z roku 2018 zpracovaný Ing. Kavalcem a JUDr. Vangelim, vydaný ministerstvem vnitra a navazující na metodiku „Základy ochrany měkkých cílů“ z roku 2016. Hlavním cílem dokumentu *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle* je představa, že měkké cíle v ČR budou použitím určitého myšlenkového procesu při jejich zabezpečování v rámci možností důkladně zpevněny. Stejně jako u mnoha metod analýzy rizik jsou i v této metodice převážně sledovány dvě skupiny hodnocení rizik, a to pravděpodobnost, že k události dojde a důsledek (dopad), jaký by možná událost způsobila.

9.1 Nastavení priorit ohroženosti

Nastavení priorit ohroženosti znamená první krok, který vede k sestavení seznamu konkrétních potenciálních způsobů útoku hrozící zimnímu stadionu. Podle metodiky vyhodnocení ohroženosti se priority odrážejí ve třech důležitých otázkách:

1. Co chci chránit?
2. Proti jakým zdrojům hrozeb chci své hodnoty chránit?
3. Jakým způsobem tyto jednotlivé zdroje hrozeb útočí?

V případě řešené problematiky lze odpovědět následovně:

1. Chci chránit život a zdraví lidí a také majetek,
2. Své hodnoty chci chránit proti zdrojům hrozeb jako např. teroristům, extremistům, násilníkům nebo neukázněným hokejovým fanouškům,
3. Tyto zdroje hrozeb útočí neočekávaně.

Odpovědi na tyto tři otázky pomohly sestavit seznam konkrétních způsobů útoku na zimní stadion, který je důležitou součástí bezpečnostního systému daného měkkého cíle.

9.2 Způsoby útoku na zimní stadion

Dalším krokem k vyhodnocení ohroženosti zimního stadionu je charakteristika jednotlivých způsobů útoku neboli rizika, která berou v úvahu závažnost útoku, dopady na zdraví, život a majetek, životní prostředí a okolí stadionu.

Autorem práce bylo vybráno 10 potenciálních způsobů útoku, které se pro daný měkký cíl zdají být nejrelevantnější.

1. Napadení chladnou zbraní (nože a další bodné, sečné a tupé zbraně),
2. Napadení střelnou zbraní (krátké a dlouhé zbraně),
3. Napadení beze zbraně (fyzické násilí),
4. Slovní napadení (urážky a jiná verbální agrese),
5. Žhářský útok (úmyslné zapálení objektu),
6. Anonymní oznámení o umístění bomby (telefonát o uložení bomby uvnitř objektu),
7. Sebevražedný útok výbušninou (odpálení výbušniny umístěné na těle útočníka),
8. Nástražný výbušný systém (výbušnina umístěná uvnitř objektu bez přítomnosti útočníka),
9. Výbušnina v autě (odpálení výbušniny uvnitř auta poblíž objektu nebo na parkovišti),
10. Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou (bojové chemické látky, CBRN zbraně).

Z uvedených způsobů útoku vyplývá, že umístění útoku může být kdekoliv uvnitř ZS, ale také v jeho těsné blízkosti, např. před hlavním vchodem, alternativními vchody, pokladnou, restaurací nebo na parkovišti. Načasování útoku se odvíjí od toho, kdy je stadion nejvíce zaplněn návštěvníky a v tomto případě je to v době konání hokejových zápasů A-týmu SHKM Baník Hodonín, které se hrají ve středu a sobotu od 18, resp. 17 hodin.

9.3 Určení pravděpodobnosti daného způsobu útoku

Podle metodiky vyhodnocení ohroženosti existují tři základní kritéria, jejímž posouzením lze stanovit pravděpodobnost, že k danému způsobu útoku na stadion dojde. Těmito kritérii pro daný způsob útoku jsou dostupnost jeho prostředků, jeho výskyt a jeho složitost provedení. Pravděpodobnost, že k útoku dojde se určuje podle bodovací škály uvedené v tabulkách pro daná kritéria, která se hodnotí body 1-7.

9.3.1 Hodnocení dostupnosti prostředků útoku

Prostředkem útoku se rozumí zbraň, kterou se podle § 118 trestního zákoníku zákona č. 40/2009 Sb. rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším. Je třeba zvážit, jakým způsobem se dá uvedená zbraň získat, tedy zda je volně dostupná, je na ni třeba povolení nebo ji lze získat neoprávněně. Důležité je rovněž zvážit, zda je použita pouze jedna zbraň anebo kombinace více zbraní, např. vozidlo a výbušnina a v neposlední řadě se

jedná o posouzení času dodání zbraně, tedy zda je nutné na ni déle čekat nebo je běžně dostupná.

Tabulka 5 Orientační bodovací škála dostupnosti zbraně (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Body	Dostupnost prostředků útoku (zbraně)
7	Beze zbraně
6	Běžně dostupná zbraň (např. nůž)
5	Více běžně dostupných zbraní; méně běžně dostupná zbraň (např. auto)
4	Zbraň na povolení, příp. více těchto zbraní (např. střelná zbraň)
3	Zbraň získatelná kriminální činností bez odborného zaškolení (např. černý trh)
2	Zbraň získatelná kriminální činností s potřebou odborného zaškolení s krátkou dobou trvání
1	Zbraň získatelná kriminální činností s potřebou odborného zaškolení s dlouhou dobou trvání

V tabulce 5 je vidět hodnotící stupnice dostupnosti zbraně, kdy hodnocení 1 znamená útok s nejhůře dostupnou zbraní a 7 útok se zbraní nejsnáze dostupnou, resp. žádnou.

9.3.2 Hodnocení výskytu daného způsobu útoku

Hodnocení kritéria výskytu určuje fakt, jak je daný způsob útoku pro útočníka nebo skupinu útočníků v dané lokalitě oblíbený podle času a zda se daný útok v ČR nebo blízkém zahraničí již stal či nikoliv. Blízkým zahraničí se rozumí Evropa a její nejbližší okolí.

Tabulka 6 Orientační bodovací škála výskytu daného způsobu útoku u daného útočníka (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Body	Výskyt daného způsobu útoku u daného útočníka
7	Vyskytl se v ČR již mnohokrát
6	Vyskytl se v blízkém zahraničí mnohokrát
5	Vyskytl se v ČR několikrát
4	Vyskytl se v blízkém zahraničí několikrát
3	Vyskytl se v ČR ojediněle
2	Vyskytl se v blízkém zahraničí ojediněle
1	Nikdy se nevyskytl v ČR ani v blízkém zahraničí

Tabulka 6 udává podle hodnotící stupnice odhad výskytu způsobu útoku, kdy hodnocení 1 znamená, že se žádný daný útok v ČR ani v blízkém zahraničí nikdy neodehrál a naopak 7 popisuje častější frekvenci daných útoků na území ČR.

9.3.3 Hodnocení složitosti provedení daného způsobu útoku

Posledním faktorem stanovující pravděpodobnost, že k danému způsobu útoku dojde je hodnocení jeho složitosti a náročnosti provedení (viz tabulka 7). Posuzuje se zde, zda je útok proveden jednotlivcem nebo skupinou a zda při jeho přípravě je vyžadována dlouhodobá či krátkodobá spolupráce. Rovněž je třeba zvážit, zda je daný objekt veřejně přístupné nebo nepřístupné místo.

Tabulka 7 Orientační bodovací škála složitosti provedení útoku (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Body	Složitost provedení daného způsobu útoku
7	Jednotlivec bez cizí pomoci; veřejně přístupné místo
6	Zapojení více osob; veřejně přístupné místo
5	Jednorázová spolupráce s místní kriminální skupinou; veřejně nepřístupné místo
4	Dlouhodobější spolupráce s kriminální skupinou; veřejně nepřístupné místo
3	Jednorázová spolupráce s místní teroristickou skupinou; veřejně nepřístupné místo
2	Místně koordinovaná akce se spoluprací s teroristickou skupinou; veřejně nepřístupné místo
1	Mezinárodně koordinovaná a dlouhodobě připravovaná akce teroristické skupiny; veřejně přístupné či nepřístupné místo

Z tabulky je zřejmé, že hodnocení 1 na bodovací škále znamená, že útok je nejsložitěji proveditelný a 7 zase pravý opak, že jej lze provést nejsnáze.

9.3.4 Celkové vyhodnocení pravděpodobnosti

Součtem hodnot dostupnosti zbraně, výskytu a složitosti provedení daného způsobu útoku vyjde celková pravděpodobnost daného útoku (viz tabulka 8), která se později použije k vyhodnocení celkové míry ohroženosti objektu. Čím je hodnota vyšší, tím je větší pravděpodobnost, že k danému útoku dojde.

Tabulka 8 Celková pravděpodobnost daného způsobu útoku (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Způsob útoku	Pravděpodobnost			Součet pravděpodobností
	Dostupnost	Výskyt	Složitost	
Napadení chladnou zbraní	6	3	7	16
Napadení střelnou zbraní	4	4	7	15
Napadení beze zbraně	7	7	7	21
Slovní napadení	7	7	7	21
Žhářský útok	7	3	7	17
Anonymní oznámení o umístění bomby	7	5	7	19
Sebevražedný útok výbušninou	1	2	1	4
Nástražný výbušný systém	3	2	1	6
Výbušnina v autě	3	2	1	6
Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou	1	2	1	4

Při získávání hodnot pravděpodobnosti byla posuzována lokalita a okolí zimního stadionu v Hodoníně, stejně tak bezpečnost města Hodonína.

Jak sám Ing. Kalvach, jeden z autorů metodiky *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle* ve svém příspěvku s názvem „Analýza ohroženosti měkkého cíle – kritický pohled“ přiznal, tabulka hodnocení celkové pravděpodobnosti se z několika důvodů ukázala relativně problematická. Jedním z hlavních důvodů je fakt, že hodnoty pravděpodobnosti dostupnosti zbraně a složitosti provedení útoku jsou v podstatě již nastaveny a platí pro celou ČR a všechny typy měkkých cílů. V této práci je analyzován zimní stadion v Hodoníně, což je veřejně přístupný objekt, který neklade útočnickům žádné překážky k provedení útoku. Hodnoty výše uvedených kritérií jsou de facto neměnné v porovnání s ostatními měkkými cíli. Individuálně se dá pracovat pouze s faktorem výskytu útoku, který autor metodiky vážil

koeficientem daným hodnotami dostupnosti a složitosti. Procentuální koeficient vychází z tabulky 8 a to součtem dostupnosti a složitosti u jednotlivých způsobů útoku. Po získání koeficientu se ten následně vynásobí hodnotou výskytu a získá se tak celková hodnota pravděpodobnosti daného způsobu útoku tak, která je zobrazena v tabulce 9.

Vzorec výpočtu:

$$\text{CELKOVÁ PRAVDĚPODOBNOST} = \text{KOEFIICIENT DOSTUPNOSTI A SLOŽITOSTI} \times \text{VÝSKYT}$$

Výpočet provedený na příkladu napadení chladnou zbraní:

6 (dostupnost) + 7 (složitost) = 13 bodů = 93 % maximálně možné hodnoty obou faktorů, která činí 14 bodů (7 + 7). Po zaokrouhlení je koeficient 0,9.

0,9 (koeficient) × 3 (výskyt) = 2,7. Celková hodnota pravděpodobnosti útoku je tedy 2,7 bodů.

Tabulka 9 Zjednodušená verze celkové pravděpodobnosti daného způsobu útoku pomocí koeficientu (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Způsob útoku	Koeficient dostupnosti a složitosti	Výskyt	Celková hodnota
Napadení chladnou zbraní	0,9	3	2,7
Napadení střelnou zbraní	0,8	4	3,2
Napadení beze zbraně	1,0	7	7
Slovní napadení	1,0	7	7
Žhářský útok	1,0	3	3
Anonymní oznámení o umístění bomby	1,0	5	5
Sebevražedný útok výbušninou	0,1	2	0,2
Nástražný výbušný systém	0,3	2	0,6
Výbušnina v autě	0,3	2	0,6
Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou	0,1	2	0,2

Tento způsob určení celkové pravděpodobnosti daného způsobu útoku se zdá být daleko jednodušší než způsob součtu pravděpodobností a autorem metodiky je doporučován. Platí zde stejná zásada, že čím vyšší je celková hodnota, tím větší je pravděpodobnost útoku.

9.4 Určení dopadu daného způsobu útoku

Stejně jako při určení pravděpodobnosti daného způsobu útoku tak i při určení jeho dopadu bude využita hodnotící stupnice 1-7 v tabulkovém provedení a součtem hodnot hlavních kritérií se docílí celkové hodnoty dopadu útoku. Hlavními faktory pro určení dopadu podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle jsou dopad na životy a zdraví, dopad na objekt, finanční dopad a dopad na přímo zasažené společenství. Dopad se v případě vyhodnocení ohroženosti chápe jako negativní dopad na měkký cíl (zimní stadion) způsobený daným útokem. Lze si všimnout, že na rozdíl od pravděpodobnosti, kde maximální hodnota 7 znamenala největší pravděpodobnost útoku, tedy útok běžný a snadno proveditelný jakýmkoliv jednotlivcem, u dopadu nejvyšší hodnota 7 znamená nejhůře možný dopad daného útoku s nemalými ztrátami.

9.4.1 Dopad na život a zdraví

Hodnocení faktoru dopadu na život a zdraví osob se odvíjí od toho, kolik lidí může být potenciální událostí zasaženo a jaké zdravotní následky může tato událost přinést. V tabulce 10 je znázorněno bodové hodnocení tohoto dopadu.

Tabulka 10 Orientační bodovací škála dopadu na život a zdraví (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Body	Dopad na život a zdraví
7	Vážná zranění více osob a úmrtí více osob
6	Vážná zranění více osob a úmrtí jednotlivců
5	Vážná zranění více osob
4	Vážná zranění jednotlivců
3	Lehká zranění více osob
2	Lehká zranění jednotlivců
1	Leknutí nebo šok, příp. drobná zranění

Hodnotící škála dopadu na život a zdraví vypovídá o tom, že hodnocení 1 znamená nepatrné zranění a 7 nejtěžší možné zranění více osob včetně úmrtí.

9.4.2 Dopad na objekt

Ve faktoru dopadu na objekt, příp. akci (viz tabulka 11) se vyhodnocují škody, které daný útok způsobí a účinky, při kterých bude objekt technicky vyřazen z provozu.

Tabulka 11 Orientační bodovací škála dopadu na objekt (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Body	Dopad na poškození objektu (akce)
7	Zničení objektu, příp. narušení statiky; zrušení plánované akce
6	Rozsáhlé omezení funkčnosti objektu; omezení možnosti pořádat akci
5	Omezení funkčnosti části objektu či části pořádané akce
4	Lokální omezení funkčnosti místnosti či části pořádané akce
3	Větší poškození objektu či narušení pořádané akce bez omezení funkčnosti
2	Menší poškození objektu či narušení pořádané akce bez omezení funkčnosti
1	Žádné či nepatrné poškození objektu či narušení pořádané akce

V případě dopadu na poškození objektu hodnocení 1 předpovídá zanedbatelný anebo žádný negativní dopad na objekt a 7 zničený objekt nebo zrušení celé akce.

9.4.3 Dopad na finance

Finanční dopad znamená z ekonomického hlediska finanční ztráty způsobené daným útokem na objekt, které mohou mít krátkodobé nebo dlouhodobé následky. Krátkodobý dopad znamená různé rekonstrukce nebo z nějakých důvodů krátkodobé omezení provozu daného objektu. Dlouhodobý dopad může být ovlivněn např. slabší návštěvností a tím pádem malým ziskem z prodeje vstupenek. V tabulce 12 jsou nastaveny částky finančního dopadu tak, aby odpovídaly zkoumanému měkkému cíli v této práci, tedy zimnímu stadionu v Hodoníně a je především zohledněna finanční náročnost na provoz stadionu.

Tabulka 12 Orientační bodovací škála dopadu na finance (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Body	Finanční dopad
7	Ekonomicky likvidační dopad
6	Dopad nad 5 000 000 Kč neřešitelný pojištěním
5	Dopad nad 1 000 000 Kč neřešitelný pojištěním
4	Dopad nad 100 000 Kč řešitelný pojištěním
3	Dopad v desetitisících Kč
2	Dopad do 10 000 Kč
1	Bez dopadu, příp. zanedbatelný dopad

Tabulka ukazuje, že nejmenší finanční ztráty vykazuje hodnocení 1 a naopak 7 představuje finančně likvidační dopad na objekt.

9.4.4 Dopad na fungování zasaženého společenství

Hodnocením dopadu na společnost se rozumí zasažení jednotlivých osob nebo skupin osob daným způsobem útoku. V případě zimního stadionu se jedná o zaměstnance, návštěvníky, pořadatele, pracovníky bezpečnostní agentury a další osoby v dané chvíli se na stadionu nacházející.

Tabulka 13 Orientační bodovací škála dopadu na fungování zasaženého společenství (vlastní zpracování podle metodiky *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle*)

Body	Dopad na fungování zasaženého společenství
7	Ukončení činnosti nebo účasti
6	Dočasné přerušení činnosti
5	Skutečné riziko ohrožení osob při účasti na dalších aktivitách
4	Všeobecná obava být ve společenství aktivní; větší omezení aktivit
3	Menší omezení aktivit
2	Mírný dopad na jednotlivce
1	Bez viditelného dopadu na společenství

V tabulce 13 je zobrazena hodnotící stupnice dopadu daného útoku na fungování společenství, kde hodnocení 1 znamená minimální dopad a 7 dopad, který může vést až k ukončení činnosti daného objektu.

9.4.5 Celkové vyhodnocení dopadu

Zbývá poslední fáze hodnocení dopadu útoku na daný objekt a tím je celková hodnota dopadu útoku, Postup bude stejný jako u vyhodnocení pravděpodobnosti, tedy součtem hodnot dopadu na život a zdraví, objekt, fungování společenství a finančního dopadu se získá celková míra dopadu daného způsobu útoku tak, jak je uvedeno v tabulce 14. Maximální hodnota je 28 a vyjadřuje nejhorší možný dopad.

Nicméně stejně jako v celkovém hodnocení pravděpodobnosti tak i v případě hodnocení dopadu našel autor metodiky *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle* Ing. Kalách ve svém příspěvku o kritickém pohledu určité nedostatky, především v kritériích stanovení hodnot pro dopad na finance a na společenství. Dopad je daleko hůře měřitelný, než je

pravděpodobnost. Nastavení hodnot u financí a společenství je obtížné odhadnout kvůli neznalosti financování daného objektu, finančních rezerv, pojištění, vlastnických vztahů anebo smluv s nájemníky. Proto autor metodiky i v tomto případě stanovil určitý koeficient vycházející se součtu dopadu na finance a dopadu na společenství. Výsledný procentuální koeficient by se následně vynásobil součtem dopadu na život a zdraví a dopadu na objekt a vyšla by celková hodnota dopadu daného útoku. Tento zjednodušený způsob vyhodnocení dopadu je vyobrazen v tabulce 15.

Tabulka 14 Celkový dopad daného způsobu útoku (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Způsob útoku	Dopad				Součet dopadu
	Život a zdraví	Objekt	Finance	Společenství	
Napadení chladnou zbraní	6	5	2	5	18
Napadení střelnou zbraní	7	6	3	6	22
Napadení beze zbraně	2	2	1	3	8
Slovní napadení	1	1	1	1	4
Žhářský útok	6	7	6	6	25
Anonymní oznámení o umístění bomby	1	1	2	3	7
Sebevražedný útok výbušninou	7	7	7	7	28
Nástražný výbušný systém	7	7	7	7	28
Výbušnina v autě	7	6	6	7	26
Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou	7	6	4	7	24

Vzorec výpočtu:

CELKOVÝ DOPAD = (DOPAD NA ŽIVOT A ZDRAVÍ + DOPAD NA OBJEKT) × KOEFICIENT FINANCÍ A SPOLEČENSTVÍ

Výpočet provedený na příkladu napadení chladnou zbraní:

2 (finance) + 5 (společenství) = 7 bodů = 50 % maximálně možné hodnoty obou faktorů, která činí 14 bodů (7 + 7). Koeficient je tedy 0,5.

[6 (život a zdraví) + 5 (objekt)] × 0,5 (koeficient) = 5,5. Celková hodnota dopadu útoku je tedy 5,5 bodů.

Tabulka 15 Zjednodušená verze celkového dopadu daného způsobu útoku pomocí koeficientu (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Způsob útoku	Koeficient financí a společenství	Dopad na život a zdraví	Dopad na objekt	Celková hodnota
Napadení chladnou zbraní	0,5	6	5	5,5
Napadení střelnou zbraní	0,6	7	6	7,8
Napadení beze zbraně	0,3	2	2	1,2
Slovní napadení	0,1	1	1	0,2
Žhářský útok	0,9	6	7	11,7
Anonymní oznámení o umístění bomby	0,4	1	1	0,8
Sebevražedný útok výbušninou	1,0	7	7	14
Nástražný výbušný systém	1,0	7	7	14
Výbušnina v autě	0,9	7	6	11,7
Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou	0,8	7	6	10,4

Nejvyšší možnou hodnotu daného útoku je hodnocení 14 znamenající dopad proveditelný daným způsobem útoku a přinášející nejhorší možné ohrožení. Čím nižší hodnota, tím je dopad útoku menší.

9.5 Vyhodnocení celkové míry ohroženosti

Celková míra ohroženosti daného objektu vychází z hodnot celkové pravděpodobnosti (viz tabulka 8) a dopadu (viz tabulka 14). Obě hodnoty se u každého způsobu útoku vynásobí a výsledné číslo znamená celkovou míru ohrožení (viz tabulka 16). Tato výsledná hodnota se dále použije k vyhodnocení způsobu útoku podle jeho lokalizace a podle jeho načasování.

Vzorec výpočtu:

$$\text{CELKOVÁ MÍRA OHROŽENOSTI} = \text{CELKOVÁ PRAVDĚPODOBNOST} \times \text{CELKOVÝ DOPAD}$$

Tabulka 16 Celková míra ohroženosti zimního stadionu v Hodoníně (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Způsob útoku	Součet pravděpodobnosti	Součet dopadu	Celková míra ohroženosti
Napadení chladnou zbraní	16	18	288
Napadení střelnou zbraní	15	22	330
Napadení beze zbraně	21	8	168
Slovní napadení	21	4	84
Žhářský útok	17	25	425
Anonymní oznámení o umístění bomby	19	7	133
Sebevražedný útok výbušninou	4	28	112
Nástražný výbušný systém	6	28	168
Výbušnina v autě	6	26	156
Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou	4	24	96

V tabulce je vidět, že největší možné ohrožení pro zimní stadion hrozí od žhářského útoku a nejmenší vychází od slovního napadení neboli verbální agrese. Čím je celková míra ohroženosti vyšší, tím je riziko pro objekt závažnější a útok pravděpodobnější. Zajímavostí je nízká míra ohroženosti od útoku chemickou látkou (druhá nejnižší), ale zde je důležité si uvědomit četnost a složitost daného útoku vykazující nízké hodnoty.

Autor metodiky vyhodnocení ohroženosti se ve svém kritickém příspěvku dále již nevěnuje celkové míře ohroženosti, ale pokud by se tak stalo, výsledné hodnoty vycházející z tabulek 9 a 15 by po součinu celkové pravděpodobnosti a dopadu vypadaly takto:

- Napadení chladnou zbraní...14,85,
- Napadení střelnou zbraní...24,96,
- Napadení beze zbraně...8,4,
- Slovní napadení...1,4,
- Žhářský útok...35,1,

- Anonymní oznámení o umístění bomby...4,
- Sebevražedný útok výbušninou...2,8,
- Nástražný výbušný systém...8,4,
- Výbušnina v autě...7,02,
- Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou...2,08.

Jak je vidět, tak i tohle vyhodnocení celkové míry ohrožení v porovnání s vyhodnocením v tabulce 16 ukazuje, že pro zimní stadion se jeví jako nejnebezpečnější útok žhářský útok a slovní napadení je naopak nejméně ohrožujícím způsobem útoku.

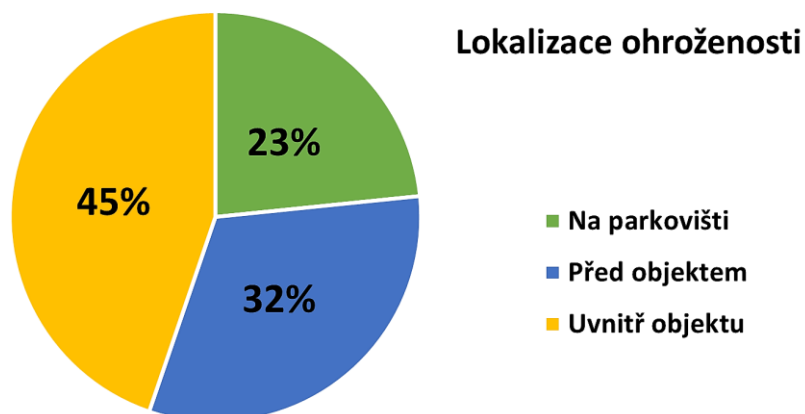
9.5.1 Vyhodnocení lokalizace daného způsobu útoku

Pomocí výsledných hodnot míry ohroženosti lze porovnat ohroženost na různých místech týkajících se zkoumaného objektu. V případě zimního stadionu se ohroženost může týkat lokality uvnitř stadionu, před stadionem (hlavním vchodem) a na parkovišti. Útok tedy nemusí hrozit jen uvnitř stadionu, ale velmi často k některým druhům útoku může dojít i v jeho okolí tak, jak je znázorněno v tabulce 17.

Tabulka 17 Lokalizace ohrožení zimního stadionu (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Způsob útoku	Lokalizace ohroženosti		
	Na parkovišti	Před objektem	Uvnitř objektu
Napadení chladnou zbraní	288	288	288
Napadení střelnou zbraní	330	330	330
Napadení beze zbraně	168	168	168
Slovní napadení	-	84	84
Žhářský útok	-	-	425
Anonymní oznámení o umístění bomby	-	133	133
Sebevražedný útok výbušninou	-	112	112
Nástražný výbušný systém	-	168	168
Výbušnina v autě	156	-	-
Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou	-	-	96
Součet	942	1 283	1 804

Podle očekávání jsou nejvíce ohroženým místem prostory uvnitř stadionu, kde se v době konání zápasu nachází nejvíc lidí a nejméně naopak parkoviště. Vychází se z toho, že zimní stadion v Hodoníně nemá své oficiální parkoviště a návštěvníci své vozy parkují na placených či neplacených parkovacích místech v jeho blízkosti. Některá parkovací místa jsou díky leteckému pohledu vidět na obrázku 8 v podkapitole 7.1.2. Pro lepší přehled jsou výsledné hodnoty lokalizace ohroženosti zobrazeny v grafu 2.

Graf 2 Porovnání ohroženosti zimního stadionu podle lokalizace (vlastní zpracování)

Grafické znázornění vyjádřené v procentech dává jasný přehled, na jakých místech může nejčastěji k útokům dojít a kam je nutno zaměřit maximální pozornost.

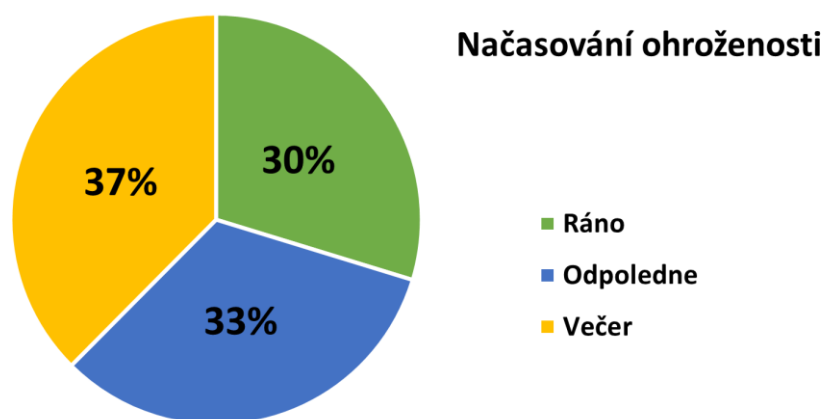
9.5.2 Vyhodnocení načasování daného způsobu útoku

Podobným způsobem jako lokalizaci útoku je možné řešit i načasování útoku. Pro toto vyhodnocení byly stanoveny tři denní fáze, ráno, odpoledne a večer. Je třeba si uvědomit, že zimní stadion v Hodoníně je během provozní doby (srpen–duben) zpravidla otevřen denně již od 6 hodin ráno a zavírá se často až kolem půlnoci. Návštěvnost je řízena podle rozvrhu ledové plochy, a kromě časů na úpravu ledové plochy není snad okamžiku, aby na stadioně nebyl ani jeden návštěvník. V ranních a dopoledních hodinách je ledová plocha využívána především školami, tréninky žákovských hokejových týmů a krasobruslením, odpoledne je obvykle věnováno tréninkům dorostu a o večerní čas se dělí mužský A-tým s B-týmem. V pozdních hodinách bývá ledová plocha propůjčena amatérským týmům z řad místních firem hrající si svoji vlastní ligu. Zápasové zatížení je pak rozloženo podle rozpisu daných lig, ale všechny mládežnické týmy odehrávají své zápasy v ranních a poledních hodinách a mužské pak v hodinách podvečerních. Nelze opomenout ani pravidelné víkendové bruslení veřejnosti. Útok lze tedy provést v jakoukoliv denní dobu, i když největší zaplněnost ZS je jednoznačně v podvečerní době konání zápasů A-týmu SHKM Baník Hodonín.

Tabulka 18 Míra ohrožení pro načasování daných útoků na zimní stadion (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)

Způsob útoku	Denní míra ohroženosti		
	Ráno	Odpoledne	Večer
Napadení chladnou zbraní	288	288	288
Napadení střelnou zbraní	330	330	330
Napadení beze zbraně	-	-	168
Slovní napadení	-	-	84
Žhářský útok	425	425	425
Anonymní oznámení o umístění bomby	133	133	133
Sebevražedný útok výbušninou	112	112	112
Nástražný výbušný systém	168	168	168
Výbušnina v autě	-	156	156
Útok chemickou nebo jinou nebezpečnou látkou	96	96	96
Součet	1 552	1 708	1 960

V tabulce 18 jsou znázorněny hodnoty míry ohroženosti pro tři denní fáze a nejohroženější dobou k provedení útoku jsou večerní hodiny. Jak již bylo zmíněno, kvůli hokejovým zápasům prvního mužstva, příp. jiným kulturním aktivitám, které se na zimním stadionu občas konají. Dokonalejší pohled na načasování ohroženosti nabízí graf 3.

Graf 3 Porovnání ohroženosti zimního stadionu podle načasování (vlastní zpracování)

Z grafu vyplývá, že hodnoty ohroženosti stadionu jsou si podle načasování velmi podobné a stadion je tedy vystaven možnostem útoku v kteroukoliv denní dobu.

9.6 Celkové zhodnocení ohroženosti zimního stadionu v Hodoníně

Pro vyhodnocení ohroženosti zimního stadionu v Hodoníně byla vybrána metoda *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle*, která se na základě zjištěných hodnot pravděpodobnosti a dopadu jednotlivých způsobů útoků na daný objekt zabývá celkovou mírou ohroženosti daného objektu a s tím spojenou ohroženost lokalizace a načasování jednotlivých útoků.

V práci byla pomocí této metodiky velmi podrobně zpracována analýza ohroženosti stadionu, a i když její autor v ní našel několik slabých míst, metodika poskytla velmi ucelený pohled na danou problematiku a vcelku přehledně stanovila a popsala hodnoty, které je třeba brát v potaz při návrhu systému bezpečnostního opatření, které bude vylíčeno v následující kapitole diplomové práce.

Co se týká jednotlivých zkoumaných hodnot ohroženosti zimního stadionu, byla zjištěna následující fakta. V oblasti pravděpodobnosti hrozí nejčastější útoky na stadion bez použití zbraně, tedy fyzickým násilím a verbální agresí. V oblasti dopadu jsou nejnebezpečnější sebevražedné útoky výbušninou a uložení bomby na stadioně formou nástražného výbušného systému. Celková míra ohroženosti ukázala, že žhářský útok je nejhorším možným rizikem pro stadion, nejrizikovějším místem k provedení útoku jsou prostory uvnitř stadionu a jako nejideálnější čas k provedení útoku se jeví večer. Všechna tato zjištění mohou pomoci správě zimního stadionu a stejně tak vedení města v důkladnějším zabezpečení objektu a zlepšení ochrany návštěvníků před potenciálními teroristickými a jinými násilnými útoky.

10 NÁVRHY OPATŘENÍ KE SNÍŽENÍ RIZIK OHROŽENOSTI ZIMNÍHO STADIONU V HODONÍNĚ

Jak již bylo v této práci několikrát zmíněno, díky popularitě ledního hokeje v ČR, zimní stadion patří mezi vysoce ohrožené měkké cíle a komplexně jej zabezpečit před možnými útoky je nemožné, stejně tak jako celou řadu dalších měkkých cílů. V podkapitole 7.4 bylo detailně popsáno zabezpečení zimního stadionu v Hodoníně včetně nedostatků s tím spojených. V této části práce bude navrženo několik opatření, jak se tyto nedostatky pokusit vyřešit. Stadion nebude nikdy stoprocentně zabezpečený, ale realizace patřičných návrhů může potenciálním násilným útokům v mnohém zabránit.

10.1 Řešení problematiky zabezpečení zimního stadionu

Pokud by se vycházelo z 10 navržených nejzávažnějších způsobů útoků na ZS, se kterými se pracovalo v metodice o vyhodnocení ohroženosti, u každého útoku by se daly najít určité kroky ke snížení jeho rizika, především ve vnitřních prostorách stadionu. Venkovní prostory kromě jedné otočné kamery nad hlavním vchodem jsou nikým nehlídané a útok může v podstatě přijít odkudkoliv a jakkoliv.

Nejdůležitějším faktorem k zajištění bezpečnosti osob na stadionu je fyzická ostraha. Ta bývá ovšem přítomna na ZS pouze v době konání podvečerních mistrovských zápasů, v jiných případech je stadion zcela nezabezpečen a od šesté hodiny ranní, kdy se stadion otevírá, může na něj vstoupit kdokoliv. Ve vstupní hale se nachází pouze vrátnice s jedním vrátným, který ale neprovádí žádné kontroly návštěvníků a slouží v podstatě jen jako vydavatel klíčů nebo tzv. ohlašovna požáru.

Nabízí se otázka, zda by nebylo vhodné zakoupit alespoň jeden průchozí rámový detektor kovů a nainstalovat jej zevnitř k hlavním dveřím. Takový rám není ovšem zrovna nejlevnější investice a potřebuje nepřetržitě minimálně jednu dohlížející osobu a tyto aspekty by mohly být pro vlastníka ZS, kterým je Město Hodonín, docela závažný problém. Hodonín nepatří mezi města, která by se mohla pyšnit bůhvíjakým nafouklým rozpočtem, jeho hlavní prioritou je dobře se starat o občany a nákup takového zařízení by nejspíš znamenal hluboký zásah do jejich pokladnice. Podle autora práce by to tak velký zásah rozhodně nebyl, ale je třeba si uvědomit, že i když stadion prošel určitou modernizací, ve městě se hraje jen třetí nejvyšší hokejová soutěž v republice a ta je pro město pravděpodobně zcela dostačující.

V době konání zápasů provádí fyzická ostraha, resp. pořadatelem najatí pracovníci bezpečnostní agentury kontrolu návštěvníků při vstupu na stadion. Návštěvník projde turniketem, bude mu natržena vstupenka a může v klidu zamířit do útrob stadionu. Žádná osobní kontrola, žádné použití ručních detektorů kovů. Tato věc byla prodiskutována s vedoucím ZS, který uvedl, že se o ručních detektorech skutečně začalo uvažovat a pokud nedojde k nějakému přehodnocení, detektory pro důkladnější kontrolu by mohly být k dispozici pořadatelům již od příští sezóny 2023/2024. Toto opatření je považováno za jedno z nejdůležitějších, neboť jak známo, na hokej chodí spousta lidí a přenést dovnitř jakoukoliv zbraň, schovanou kdekoliv, nemusí nikomu dělat žádné velké problémy.

Další velký nedostatek je vidět v počtu a rozmístění kamer. Když se nezapočítá venkovní otočná kamera, uvnitř ZS je jen jedna otočná ke snímání ledové plochy a pouze dvě stacionární, a to ke snímání chodby pod tribunami k sezení a vnitřních vchodových dveří. Je to rozhodně málo, což sám přiznal i vedoucí ZS a podle jeho sdělení se usilovně pracuje na větším kamerovém rozmístění. Jednoznačně chybí kamery u nouzových východů v rozích stadionu, kde se navíc nacházejí občerstvovací pulty, kamerami zcela nepokryté (viz schéma na obrázku 12 v podkapitole 7.4). Dále chybí kamera, která by zachycovala strojovnu chladicího zařízení (viz obrázek 24), ať už zevnitř nebo zvenku. Nebylo by ani na škodu strojovnu oplotit, neboť vede přímo na ulici a nachází v těsné blízkosti obydlené části města. I kvůli případnému úniku amoniaku do ovzduší je doporučeno strojovnu pomocí nainstalovaných kamer monitorovat.

Obrázek 24 Strojovna chladicího zařízení zimního stadionu v Hodoníně (zdroj vlastní)

Z pohledu diváka hokejového zápasu je stadion zabezpečen přímo úměrně jeho možnostem. Cesty vedoucí na tribuny jsou přehledné a dostatečně široké a ani průchod mezi tribunami není ničím výrazně omezen. Nouzových únikových cest je celkem sedm a nacházejí se po přední a zadní straně ZS (viz schéma na obrázku 12). Počet únikových východů je určitě dostačující, jsou dobře vidět (viz obrázek 25), ale mohly by být pro návštěvníky lépe piktograficky, s použitím větších symbolů, označeny. V případě požáru, úniku chemické látky, výbuchu bomby nebo útoku střelnou zbraní by neměl činit pro návštěvníky velký problém co nejdříve prostory stadionu opustit.

Obrázek 25 Jeden z nouzových východů zimního stadionu v Hodoníně (zdroj vlastní)

Neméně důležitým faktorem ovlivňujícím bezpečnost na stadioně je všímavost jeho návštěvníků. Jistě, každý se přišel bavit na hokej a sledovat dění na ledě, ale měly by být divákovi lhostejné například nervózní nebo jinak nestandardní projevy jiných diváků, příp. naprostý nezájem o hokejový zápas? Co kdyby tihle lidé měli s sebou skrytou výbušninu nebo střelnou zbraň a chystali se na teroristický útok? Tyto otázky mohou směřovat i na pořadatele hokejových zápasů, hokejový klub, resp. bezpečnostní službu. Včasnému odhalení neobvyklého chování diváků by mohlo pomoci proškolení pořadatelů s policejními psychology a bezpečnostními experty na danou problematiku. Pokud si diváci v průběhu zápasu všimnou nějakého neobvyklého chování jedinců nebo skupiny jedinců, naleznou nějaký podezřelý předmět, měli by ihned kontaktovat bezpečnostní službu nebo přímo PČR. Dalším navrhovaným opatřením je navýšení členů bezpečnostní služby na jednotlivých zápasech. Osm bezpečnostních pracovníků na jednom utkání včetně těch, kteří kontrolují

u hlavního vchodu vstupenky je rozhodně málo. Tyto pracovníky si najímá pořadatel, tedy klub SHKM Baník Hodonín, který je ve třetí nejvyšší hokejovou soutěže nováčkem, ale po vzoru jiných klubů anebo svých hodonínských předchůdců by měl počet členů bezpečnostní služby zvážit a navýšit. Během zápasu dochází k mnoha neukázněnostem diváků, verbálním útokům mezi jednotlivci nebo skupinami a novinkou nejsou ani různá fyzická napadení. Pracovníci ochranky se sice snaží těmto projevům chování v rámci svých možností zabránit, ale nejednou se stalo, že z jejich pohledu je lepší si některých věcí raději nevšímat. A tomuto by mělo pomoci zmíněné navýšení počtu bezpečnostních pracovníků.

Pokud se nehraje hokejový zápas a na zimním stadioně probíhají jen hokejové či krasobruslařské tréninky, bruslení škol nebo veřejnosti, zabezpečit stadion alespoň částečně proti případným teroristickým a jiným násilným útokům není možné. V závěrečném resumé stojí za připomínku jedno opatření, které se zdá být z pohledu autora práce nejefektivnější a využitelné po celou otevírací dobu ZS a tím je instalace alespoň jednoho průchozího rámového detektoru kovů.

10.2 Navrhované technické prostředky ke zlepšení zabezpečení zimního stadionu

Bezpochyby to, co pracovníkům bezpečnostní služby při kontrole návštěvníků hokejových zápasů nejvíce chybí, jsou ruční detektory kovů. Tento pomocník je v dnešní době při konání hromadných kulturních či sportovních akcí takřka nezbytný. Bohužel, na zimních stadionech v ČR se s ním lze setkat jen výjimečně, přitom je cenově relativně přijatelný. Nad vstupem na ZS v Hodoníně dohlíží u čtyř turniketů čtyři bezpečnostní pracovníci a každý z nich by jeden detektor mohl bez problémů využívat. Pokud to finanční situace hokejového klubu nedovolí, tak by důkladnější kontrolu návštěvníků mohly zvládnout i detektory dva. Cenová relace je různá a odvíjí se nejvíce od kvality zpracování a zvukových či provozních frekvencí. Na obrázku 26 je znázorněn vysoce kvalitní profesionální detektor kovu Garrett Super Wand pohybující se v hodnotě od 6 700 Kč za kus.

Obrázek 26 Ruční detektor Garrett Super Wand (M-LINK, 2023)

Dalším nezbytným technickým prostředkem jsou již zmiňované a autorem práce doporučené průchozí rámové detektory kovů, které jsou schopné velice pečlivě odhalit přinášené zbraně, výbušniny a další nebezpečné předměty. Hlavní vchod zimního stadionu v Hodoníně je složen ze dvou třídvéřových systémů (viz obrázek 20 v podkapitole 8.3.1), tedy celkově šesti dveří a v době, kdy se nehraje žádný zápas a stadion slouží pouze k tréninkům a školním aktivitám, tedy bez přítomnosti členů bezpečnostní agentury, by mohly být v provozu pouze jedny dveře s před nimi zevnitř nainstalovaným rámovým detektorem. V době zápasu by samozřejmě zůstaly otevřeny všechny dveře, preferovány by byly ruční detektory a rám by sloužil pouze k podrobnější prohlídce. Jak již bylo uvedeno, vše je otázka financí a přístupu klubu, resp. vlastníka stadionu, města Hodonína. Ceny rámových detektorů jsou opět různé, dají se pořídit za 50 000 Kč, ale i za 200 000 Kč. Na obrázku 27 lze spatřit další vysoce kvalitní výrobek od firmy Garrett, průchozí rámový detektor kovu Garrett Magnascanner PD 6500i, jehož pořizovací cena se pohybuje od 172 000 Kč za kus.

Obrázek 27 Detektor kovu Garrett Magnascanner PD 6500i – šedá verze (Garrett, 2023)

Posledním technickým opatřením vybízejícím ke zlepšení zabezpečení zimního stadionu v Hodoníně je kamerový systém. Bohužel, vnitřní prostory ZS nejsou úplně důkladně pokryty a nabízí se tedy možnost instalace alespoň čtyř stacionárních kamer, které by snímaly prostory v rozích stadionu, kde jsou umístěny občerstvovací stánky a nouzové

východy. Toto pokrytí by hodně pomohlo především PČR k odhalení unikajících pachatelů případných útoků, ale hlavně by zajistilo komplexní pokrytí vnitřních prostor stadionu, které byly doposud pokryty sotva z 50 %. Rozhodujícím faktorem jsou v tomto případě opět finance, ale jak už bylo sděleno, na vylepšení kamerového systému ve vnitřních prostorách ZS se pracuje. Složitější je otázka ohledně venkovního monitoringu strojovny chladicího zařízení. Nebylo doposud sděleno, zda je přijatelné instalovat otáčivou kameru monitorující dění v okolí strojovny či nikoliv. Přinejmenším stacionární kamera by mohla být rovněž umístěna zvenku nad zadním technickým vchodem, resp. východem, kde má svoje zázemí rolba na úpravu ledové plochy, hokejové branky a další technické vybavení stadionu. Přímou u zadního východu, v těsném sousedství obytné ul. Svatopluka Čecha, totiž během zápasů bývá zaparkován autobus hostujícího týmu a v případě jeho napadnutí či poškození rozhořčenými příznivci domácího týmu by jistě byl nějaký kamerový záznam pro policii velkým přínosem.

10.3 Celkové zhodnocení navržených opatření

Opatření navržená pro zimní stadion v Hodoníně v této kapitole se jeví jako velmi přínosná. Pochopitelně nesníží ohroženost stadionu na úplné minimum, ale pomohou k eliminaci podezřelých osob a předmětů, které mohou být nástrojem k případnému útoku. Nákupem doporučených technických prostředků se jednoznačně navýší nejen bezpečnost stadionu a jeho návštěvníků, ale také jeho zaměstnanců, kteří tráví na stadioně spoustu času a vystavují se tak většímu riziku možného útoku než kdokoliv jiný. Vlastník stadionu spolu s jeho provozovatelem by měli podle finančních možností zvážit nákup těchto zařízení, protože jednou ze základních lidských potřeb je cítit se v bezpečí.

Tato opatření nemusí být nutně navržena pouze pro daný objekt, ale lze je doporučit i pro další sportovní objekty a areály potýkající se s podobnými nedostatky a vlastně i pro většinu měkkých cílů s vysokou koncentrací osob.

ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývala problematikou terorismu a měkkých cílů, která v současném světě nabývá stále více na aktuálnosti a pro bezpečnostní experty znamená neustálou diskusi o tom, jak proti terorismu bojovat a chránit před jeho útoky měkké cíle a také hlavně sebe. Hlavním cílem práce bylo vyhodnocení ohroženosti zvoleného měkkého cíle před teroristickými a jinými násilnými útoky a následně navrhnout opatření k jeho snížení.

K dosažení hlavního cíle bylo podstatné splnit dílčí cíle obsažené převážně v teoretické části této práce. Po rešerších z odborných literárních zdrojů, právních prepisů a koncepčních materiálů byl představen význam terorismu a měkkých cílů, po kterém následovala kapitola zabývající se současnou problematikou ochrany obyvatelstva a měkkých cílů před případnými teroristickými útoky.

Praktická část se již věnovala konkrétnímu zkoumanému měkkému cíli, kterým byl vybrán zimní stadion v Hodoníně. Nejprve byl proveden stručný přehled teroristických útoků na významné sportovní události a po něm již následovala charakteristika vybraného zimního stadionu. Byly odhaleny nedostatky v jeho zabezpečení, které byly dále rozpracovány v metodách modelování a analýzy. Prostřednictvím softwarového programu TerEx byly provedeny dva simulované útoky na daný zimní stadion včetně vyhodnocení útoků. Následně byla podle metodiky ministerstva vnitra „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ provedena analýza rizik daného zimního stadionu a určena opatření k zajištění větší bezpečnosti na stadioně. Bylo vybráno deset nezávažnějších možných způsobů útoků na zimní stadion a byla vypočítána celková pravděpodobnost a celkový dopad daného útoku na zimní stadion. Součtem pravděpodobností a dopadů byla vyhodnocena celková míra ohroženosti stadionu, která ukázala, že největší nebezpečí hrozí od žhářského útoku, napadení střelnou zbraní a napadení chladnou zbraní. Všechna tato rizika mají společné to, že stadion není příliš dobře zabezpečen proti vnášení zakázaných a nebezpečných předmětů do objektu. Byla navržena opatření k minimalizaci těchto rizik a bude záležet jen na vedení stadionu, jak bude schopno se těmto problémům věnovat.

Diplomová práce v podstatě předkládá určitý návod i pro jiné zimní stadiony či sportovní zařízení a doporučuje jim jakým způsobem zjistit jejich ohroženost, na co si dát největší pozor a jak případné nedostatky odstranit nebo alespoň snížit na přijatelnou úroveň. Bezpečnost je vždy na prvním místě a v tomto ohledu byl hlavní cíl i dílčí cíle práce splněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADAMOVIÁ, Karolina, 2001. *Politologický slovník*. Praha: C.H. Beck. Beckovy odborné slovníky. ISBN 80-7179-469-4.

Aktuálně, 2020. *Teroristické útoky v Evropě po roce 2000* [online]. Atlas.cz 1999-2023 © Economica,a.s. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z:

<https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce-2000/r~00a5aa6af2fc11e591da0025900fea04/>

APELTAUER, Tomáš et al., 2019. *Ochrana měkkých cílů*. Praha: Leges. ISBN 978-80-7502-427-5.

BARTA, Jiří a Tomáš LUDÍK, 2012. TerEx – modelování a simulace. In: *Univerzita obrany* [online]. [cit. 2023-03-10]. Dostupné z:

https://moodle.unob.cz/pluginfile.php/26278/mod_resource/content/1/Studijni_pomucka_TerEx.pdf

Blesk, 2016. *ONLINE Masakr v Mnichově: Střelec (18) zabil 9 lidí včetně 14letých dětí* [online]. © 2001-2023 Copyright CZECH NEWS CENTER a.s. [cit. 2023-01-24].

Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/408563/online-masakr-v-mnichove-strelec-18-zabil-9-lidi-vcetne-14letych-deti.html>.

Blesk, 2019. *ONLINE: Masakr v ostravské nemocnici. Střelba má 7. obět. Zemřela těžce zraněná žena* [online]. © 2001-2023 Copyright CZECH NEWS CENTER a.s. [cit. 2023-01-24]. Dostupné z:

<https://www.blesk.cz/clanek/regiony-ostrava/628405/online-masakr-v-ostravske-nemocnici-strelba-ma-7-obet-zemrela-tezce-zranena-zena.html>.

BRENDLOVÁ, Michaela, 2017. Manuál pro zajištění ochrany míst s velkou koncentrací osob proti protiprávnímu jednání. In: *Ochrana & Bezpečnost* [online]. [cit. 2022-12-19].

Dostupné z: http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2017_C/2017_OaB_C_02_brendlova.pdf.

BRZYBOHATÝ, Marian, 1999. *Terorismus I*. Praha: Police history. ISBN 80-902670-1-7.

Council of Europe, 2023. *Counter-terrorism* [online]. © Council of Europe 2023 [cit. 2023-02-06]. Dostupné z: <https://www.coe.int/en/web/counter-terrorism>.

ČESKO, 1998. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2022-12-11]. Dostupné také z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>.

ČESKO, 2000. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2022-12-09]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.

ČESKO, 2000. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2022-12-09]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.

ČESKO, 2009. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

Český rozhlas, 2016. *Bezpečnostní rada jednala o protiteroristickém balíčku* [online]. © 1997-2023 Český rozhlas [cit. 2023-02-05]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/bezpecnostni-rada-statu-jednala-o-protiteroristickem-balicku-6231885>.

Český rozhlas, 2017. *Jak zastavit útočící osamělé vlky* [online]. © 1997-2023 Český rozhlas [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/jak-zastavit-utocici-osamele-vlky-6519980>.

ČIHÁK, Miloslav, 2020. Jsou čeští policisté připraveni na zákrok proti aktivnímu střelci? In: *Bezpečnostní teorie a praxe* [online]. [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: <https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2020/09/Jsou-cesti-policiste-pripraveni-na-zakrok.pdf>

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2019. Posuzování nebezpečnosti osamělých vlků. In: *Bezpečnostní teorie a praxe* [online]. [cit. 2022-12-09]. Dostupné z: <https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2020/01/Posuzov%C3%A1n%C3%AD-nebezpe%C4%8Dnosti-%E2%80%9Eosam%C4%9B%C3%BDch-vlk%C5%AF%E2%80%9C.pdf>.

ČTK, 2022. *Vůdce Islámského státu je po smrti, oznámil mluvčí. V čele skupiny stál od jara* [online]. Copyright © VLTAVA LABE MEDIA a.s. [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sвета/islamsky-stat-vudce-20221130.html.

ČT24, 2017. *Před dvěma roky zasáhl Paříž teror. Francie na znamení smutku utichla* [online]. © Česká televize 1996-2021 [cit. 2023-01-26]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2302537-pred-dvema-roky-zasahl-pariz-teror-francie-na-znameni-smutku-utichla>.

ČT24, 2020. *Terorismus chemickou zbraní. Před 25 lety sekta Óm šinrikjó zaútočila v tokijském metru* [online]. © Česká televize 1996-2021 [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3063928-terorismus-chemickou-zbrani-pred-25-lety-sekta-om-sinrikjo-zautocila-v-tokijskem-metru>.

ČT24, 2021. *Při střelbě v ruské Kazani zemřelo devět lidí, útočník byl zadržen* [online]. © Česká televize 1996-2021 [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3310099-pri-strelbe-ve-skole-v-ruske-kazani-zemrelo-zrejme-sedm-lidi>.

ČT24, 2022. *Střelba zní americkými školami často. V nejhorších masakrech zemřely desítky lidí* [online]. © Česká televize 1996-2021 [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3493916-strelba-zni-americkymi-skolami-casto-v-nejhorsich-masakrech-zemrely-desitky-lidi>.

EICHLER, Jan, 2007. *Terorismus a války na počátku 21. století*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-1317-8.

EICHLER, Jan, 2010. *Terorismus a války v době globalizace*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-1790-9.

EICHLER, Jan, 2013. Globální terorismus jako vážná hrozba pro civilní obyvatelstvo. In: *The Science for Population Protection* [online]. [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/14/106.pdf>.

EICHLER, Jan, 2016. *Evropská bezpečnost 25 let po skončení studené války*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE. ISBN 978-80-245-2171-8.

Europol, 2022. European Union Terrorism Situation and Trend report 2022 (TE-SAT). In: *European Union Agency for Law Enforcement Cooperation* [online]. [cit. 2022-12-11]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/tesat-report>.

Evropský parlament, 2018. *Jak zastavit terorismus: opatření EU* [online]. © 2023 Evropský parlament [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/security/20180316STO99922/jak-zastavit-teroristy-opatreni-eu>.

Evropský parlament, 2021. *Terorismus v EU v číslech: počty útoků, obětí a zatčení v roce 2020* [online]. © 2023 Evropský parlament [cit. 2023-01-21]. Dostupné z:

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20210628STO07262/terorismus-v-eu-pocty-utoku-obeti-a-zatceni-v-roce-2020>

FAGEL, Michael J. a Jennifer L. HESTERMAN, ed., 2017. *Soft Targets and Crisis Management: What Emergency Planners and Security Professionals Need To Know*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group. ISBN 978-1-4987-5632-7.

FOLTIN, Pavel a David ŘEHÁK, 2005. Důvody realizace a formy terorismu. In: *Obrana a strategie* [online]. [cit. 2023-01-19]. Dostupné z:

<https://www.obranaastrategie.cz/filemanager/files/6291.pdf>.

FILIPEC, Ondřej, 2017. *Fenomén terorismu: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-5040-7.

GÁFRIKOVÁ, Eliška, 2021. *Mohutný výbuch, zmatek a zakrvácená těla. Olympiádu v Atlantě poznamenal teror* [online]. Copyright © VLTAVA LABE MEDIA a.s. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sveta/utok-olympiada-atlanta-bomba-vyroci.html.

GÁFRIKOVÁ, Eliška a Iveta NÁDVORNÍKOVÁ, 2022. *Krvavé útoky na školách v ČR: osmnáct smrtelných ran i náhodná oběť nemocné ženy* [online]. Copyright © VLTAVA LABE MEDIA a.s. [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/krimi/utoky-na-ucitele-historie-prehled.html>.

Garrett, 2023. Detektor kovu Garrett Magnascanner PD 6500io-šedá verze. In: *Traco International* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.garrett.cz/detektor-kovu-garrett-magnascanner-pd-6500i-seda-verze-ean1168424.php>.

HESTERMAN, Jennifer L., 2015. *Soft Targets Hardening: Protecting People from Attack*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group. ISBN 978-1-4822-54421-2.

HRUBÁ, Světlana, 2022. *Kyberterorismus – bezpečnostní rizika* [online]. Brno [cit. 2023-02-01]. Bakalářská práce. AMBIS vysoká škola, a.s. Katedra bezpečnosti a práva. Dostupné z: <https://is.ambis.cz/th/tkon0/?lang=en;id=58567>.

iDnes, 2015. *V nákupním centru Westgate vraždili teroristi. Po dvou letech otevře* [online]. © 1999-2023 MAFRA, a.s. [cit. 2023-01-26]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/kena-otevreni-nakupni-centrum-westagate.A150714_185059_zahranicni_bse.

iDnes, 2019. *Krásnou zemi zničil terorismus, zájem turistů o Srí Lanku prudce klesá* [online]. © 1999-2023 MAFRA, a.s. [cit. 2023-01-24]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/cestovani/kolem-sveta/sri-lanka-turismus-teroristicky-utok.A190704_100923_kolem-sveta_hig.

iDnes, 2020. *Střelec z novozélandských mešit dostal za vraždu 51 lidí doživotí* [online]. © 1999-2023 MAFRA, a.s. [cit. 2023-01-24]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/tarrant-christchurch-dozivoti-mesita.A200827_055517_zahranicni_bur.

iDnes, 2022. *V Česku stále chybí systém ochrany měkkých cílů před terorismem, zjistil NKÚ* [online]. © 1999-2023 MAFRA, a.s. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ochrana-mekkych-cilu-nku-system-cesko.A220711_081058_domaci_ihav.

iRozhlas, 2017. *Připomeňme si největší teroristické útoky, spáchané v posledních třech letech v Evropě* [online]. © 1997-2023 Český rozhlas [cit. 2023-01-24]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/pripomente-si-nejvetsi-teroristicke-utoky-spachane-v-poslednich-trech-letech-v_1708172145_per.

iRozhlas, 2018. *Přes 820 mrtvých., 59 let existence. Baskická separatistická organizace ETA ohlásila svůj konec* [online]. © 1997-2023 Český rozhlas [cit. 2023-01-20]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/eta-baskicko-a-jeho-svoboda-rozpusteni_1805021607_pj.

iRozhlas, 2020. *Teror ve jménu revoluce. Před půl stoletím vznikla Frakce Rudé armády, na svědomí má desítky mrtvých* [online]. © 1997-2023 Český rozhlas [cit. 2023-01-18].

Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/historie/raf-frakce-rude-armady-vyroci-archiv_2005141603_mtk.

JEMELKA, Petr, 2012. *Terorista si za útoky na Bali odsedí 20 let* [online]. Atlas.cz 1999-2023 © Economia, a.s. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z:

<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/terorista-si-za-utoky-na-bali-odsedi-20-let/r~i:article:749418/>.

JUNA, Petr, 2022. *Útoky hackerů na nemocnice sílí. Umírají kvůli nim lidé* [online].

Copyright © Seznam Zprávy, a.s. [cit. 2023-01-25]. Dostupné z:

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-utoky-hackeru-na-nemocnice-sili-umiraji-kvuli-nim-lide-217153>.

- KALVACH, Zdeněk et al., 2016. Základy ochrany měkkých cílů – metodika. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-12-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>.
- KALVACH, Zdeněk a Benedikt VANGELI, 2018. Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-12-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/soubor/vyhodnoceni-ohrozenosti-mekkeho-cile.aspx>.
- KANTA, Anna, 2022. *Špinavá bomba: Jak je náročná na výrobu a jaké škody může napáchat* [online]. © 2001-2023 Copyright CZECH NEWS CENTER a.s. [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/zahranicni/spinava-bomba-jak-je-narocna-na-vyrodu-a-jake-skody-muze-napachat-1394205>.
- KEPEL, Gilles, 2017. *Terror In France: The Rise of Jihad in the West*. Princeton University Press. ISBN 978-0-691-17484-6.
- KOTKOVÁ, Dora et al., 2021. *Hromadné společenské a kulturní akce a jejich ochrana*. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky. ISBN 978-80-7678-058-3.
- KRAINER, Eduard, 2008. *Sportovní událost jako možný cíl teroristického útoku* [online]. Brno [cit. 2023-02-13]. Diplomová práce. Masarykova univerzita Brno. Fakulta sportovních studií. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/zqz2e/diplomova_prace.pdf.
- KROPÁČEK, Jiří, 2015. Přehledně: Nejtragičtější útoky střelců v Česku [online]. Atlas.cz 1999-2023 © Economia, a.s. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/pripady-strelby-v-cesku-s-vice-obetmi/r~f9fbb2d8bc3b11e4b6d20025900fea04/>
- KRULÍK, Oldřich, Ivan Mašek a Otakar J. MIKA, 2008. *Fenomén současného terorismu*. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická. ISBN 978-80-214-3600-8.
- KRUPKA, Jaroslav, 2019. *Nejhorší útoky v nemocnicích: teror v Rusku byl popravou, v USA stříleli lékaři* [online]. Copyright © VLTAVA LABE MEDIA a.s. [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sveta/terorismus-strelba-utok-rukojmi-nemocnice-samil-basajev-rusko-francie-policie.html.
- KRUPKA, Jaroslav, 2021. *Co je Talibán? Hnutí dvou tváří. Prosazuje šariú a zavádí až středověké tresty* [online]. Copyright © VLTAVA LABE MEDIA a.s. [cit. 2023-01-19]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sveta/taliban-afghanistan.html.

Lidovky, 2016. *Nejkrvavější útok od stažení Američanů. IS v Bagdádu zabil přes 200 lidí* [online]. © 2023 MAFRA, a.s. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z:

https://www.lidovky.cz/svet/nejkrvavejsi-utok-od-stazeni-americanu-is-v-bagdadu-zabil-pres-200-lidi.A160704_102249_ln_zahranici_msl.

Mapy.cz, 2023. *Poloha zimního stadionu v Hodoníně* [online]. © Seznam.cz, a.s., 2023 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z:

<https://mapy.cz/zakladni?l=0&x=17.1233574&y=48.8520115&z=17&base=ophoto>

MAREŠ, Miroslav, 2005. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií. ISBN 80-903333-8-9.

Massachusetts Emergency Management Agency et al., 2014. After Action Report for the Response to the 2013 Boston Marathon Bombings. In: *U.S. Department of Health & Human Services* [online]. [cit. 2023-02-17]. Dostupné z:

https://www.policinginstitute.org/wp-content/uploads/2015/05/after-action-report-for-the-response-to-the-2013-boston-marathon-bombings_0.pdf

MRÁZKOVÁ, Lucia, 2019. *Hodnotenie bezpečnosti mäkkých cieľov*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7454-862-8.

MV ČR, 2009. *Typologie terorismu* [online]. © 2023 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2023-01-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>.

MV ČR, 2010. *Co je extremismus* [online]. © 2022 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2022-12-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>.

MV ČR 2010. Strategie boje proti terorismu na léta 2010-2012. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/nap-2010-pdf.aspx>.

MV ČR 2013. Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/3-nap-2013-material-pdf.aspx>.

MV ČR, 2016. Audit národní bezpečnosti. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-12-17]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/soubor/audit-narodni-bezpecnosti.aspx>.

MV ČR, 2016. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-12-09]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>.

MV ČR, 2016. ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“ [online]. © 2022 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zverejneni-ceske-technicke-normy-csn-73-4400-prevence-kriminality-rizeni-bezpecnosti-pri-planovani-realizaci-a-uzivani-skol-a-skolskych-zarizeni.aspx>.

MV ČR, 2017. Bezpečnostní standardy pro pořadatele sportovních, kulturních a společenských akcí. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/soubor/brozura-bezpecnostni-standardy-pro-poradatele-sportovnich-kulturnich-a-spolecenskych-akci.aspx>.

MV ČR, 2017. Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-12-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilu-pro-2017-2020-pdf.aspx>.

MV-GŘ HZS ČR, 2021. Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030. In: *Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru české republiky* [online]. [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/koncepce-oob-2025-2030-pdf.aspx>.

MZ ČR, 2020. *Hybridní hrozby* [online]. © 2023 Ministerstvo zdravotnictví České republiky [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/hybridni-hrozby/>.

MZV ČR, 2015. Bezpečnostní strategie České republiky 2015. In: *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>.

M-LINK, 2023. *Detektor kovu Garrett Super Wand* [online]. Copyright © 2011-2023 M-LINK [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.m-link.cz/kategorie/detektory-a-vyhledavace/detektory-kovu/garrett-detektory/detektor-kovu-garrett-super-wand/>.

Novinky, 2019. *Za teroristický útok na vlaky dostal důchodce čtyři roky vězení* [online]. Copyright © 2003-2023 Borgis a.s. [cit. 2023-01-25]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-za-teroristicky-utok-na-vlaky-dostal- Duchodce-ctyri-roky-vezeni-40267632>.

NKÚ, 2022. *V ČR stále chybí komplexní systém ochrany měkkých cílů před teroristickými útoky* [online]. © 2023 Nejvyšší kontrolní úřad [cit. 2023-02-05]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/v-cr-stale-chybi-komplexni-system-ochrany-mekkych-cilu-pred-teroristickymi-utoky-id12651/>.

Policista, 2008. *Nástražné výbušné systémy* [online]. © 2023 [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/nastrazne-vybusne-systemy-408/>.

Rada Evropské unie, 2005. Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu. In: *Evropská unie* [online]. [cit. 2022-12-17]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/eu/strategie/strategie-evropske-unie-pro-boj-proti-terorismu?typ=download>.

REEVE, Simon, 2006. *Jeden den v září. Mnichov: vyličení masakru na mnichovských olympijských hrách v roce 1972, politického zákulisí a tajné odvetné akce*. Praha: Argo. ISBN 80-7203-753-6.

ŘEHÁK, David, Pavel FOLTIN a Richard STOJAR, 2008. *Vybrané aspekty soudobého terorismu*. Ministerstvo obrany České republiky – AVIS. ISBN 978-80-7278-443-1.

Security magazín, 2022. *Konference Ochrana měkkých cílů 2022 se zabývala stále aktuálními hrozbami*. Security media, s.r.o. ISSN 1210-8723.

SHKM Hodonín, 2023. *Ceny vstupného a permanentek pro sezonu 2022-23* [online]. © 2023 eSports.cz, s.r.o. [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.shkmhodonin.cz/zobraz.asp?t=vstupenky>

SHKM Hodonín, 2023. *Historie stadionu* [online]. © 2023 eSports.cz, s.r.o. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.shkmhodonin.cz/zobraz.asp?t=historie-stadionu>.

SHKM Hodonín, 2023. *Základní informace o ZS* [online] © 2023 eSports.cz, s.r.o. [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.shkmhodonin.cz/zobraz.asp?t=stadion-info>.

SMETANA, Marek a Radomír ŠČUREK, 2010. Terorismus. In: *Ostravská univerzita v Ostravě* [online]. [cit. 2023-01-16]. Dostupné z: <https://www.fbi.vsb.cz/export/sites/fbi/060/.content/galerie-souboru/studijni-materialy/Terrorismus.pdf>

SMOLÍK, Josef, 2011. Šílení střelci: uvedení do problematiky. In: *Bezpečnostní teorie a praxe* [online]. [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/679-sileni-strelci-uvvedeni-do-problematiky>

SMOLÍK, Josef, 2020. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránků stávají vlci*. V Brně: Mendelova univerzita. ISBN 978-80-7509-723-1.

Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2018. *Sociologická encyklopedie* [online]. © [cit. 2022-12-09]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Agrese>.

Správa sítě, 2022. *Co je kyberterorismus* [online]. © 2022 Aira GROUP s.r.o. [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <https://www.sprava-site.eu/kyberterorismus/>.

STRMISKA, Maxmilián, 1994. Politický terorismus: otázky jeho vymezení. In: *Politologický časopis* [online]. [cit. 2023-01-13]. Dostupné z: <https://www.politologickycasopis.cz/userfiles/file/1994/2/1994-2-3-Strmiska-Politicky%20terorismus.pdf>

SUCHÁNEK, Pavel, 2015. Bezpečnostní aspekty pořádání velkých sportovních akcí. In: *Ochrana & Bezpečnost* [online]. [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2015_B/2015_B_03_suchanek.pdf.

Šokující planeta, 2016. *Teroristické organizace - 1.díl (IRA)* [online]. Šokující Planeta © 2016 [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: <https://www.sokujiciplaneta.cz/historie/sub-terroristicke-organizace---dil-ira>.

ŠTERNOVÁ, Tereza a Dora KOTKOVÁ, 2021. Vývoj násilných a teroristických útoků na dopravní cíle v Evropské unii a Rusku v letech 2014-2019. In: *Bezpečnostní prostředí a bezpečnostní politika* [online]. [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/43/379.pdf>.

TEZA Hodonín, 2018. *Zimní stadion* [online]. Copyright © 2018-TEZA [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://www.teza-hodonin.cz/zimni-stadion/>.

Ústav mezinárodních vztahů Praha, 2016. Padesát odstínů terorismu? In: *Centrum mezinárodního práva* [online]. [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: https://www.dokumenty-iiir.cz/ILR/Reflexe_2.pdf.

VEGRICHTOVÁ, Barbora, 2019. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2031-4.

ZÁHOŘÍK, Jan, 2018. *Boko Haram* [online]. © Encyklopedie migrace [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.encyclopediaofmigration.org/boko-haram/>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BIS	Bezpečnostní informační služba
BRS	Bezpečnostní rada státu
CBRN	(Chemical, Biological, Radiological, Nuclear) Chemické, biologické, radiologické a nukleární látky nebo zbraně
ČR	Česká republika
ČSN	Česká státní norma
ČTK	Česká tisková kancelář
ETA	(Euskadi Ta Askatasuna) Baskicko a jeho svoboda
EU	Evropská unie
FBI	(Federal Bureau of the Investigation) Federální úřad pro vyšetřování
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
HC	(Hockey Club) Hokejový klub
HZS	Hasičský záchranný sbor
IDLH	(Immediately Dangerous to Life and Health) Bezprostředně nebezpečné pro život a zdraví
IRA	Irská republikánská armáda
ISIS	Islámský stát Iráku a Sýrie
IZS	Integrovaný záchranný systém
LGBT	(Lesbians, Gays, Bisexuals, Transgenders) Lesby, gayové, bisexuálové a transgender osoby
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MZV ČR	Ministerstvo zahraničních věcí České republiky
NATO	(North Atlantic Treaty Organization) Sevroatlantická aliance
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NVS	Nástražný výbušný systém
OSINT	(Open Source Intelligent) Zpravodajství z otevřených zdrojů

OSN	Organizace spojených národů
PČR	Policie České republiky
RAF	(Rote Armee Fraktion) Frakce Rudé armády
SHK	Sportovní hokejový klub
SHKM	Sportovní hokejový klub mládeže
URNA	Útvar rychlého nasazení
USA	(United States of America) Spojené státy americké
VIP	(Very Important Person) Velmi důležitá osoba
ZHN	Zbraně hromadného ničení
ZS	Zimní stadion

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Americký tisk o událostech z 11. září 2001 den poté (zdroj vlastní)	30
Obrázek 2 Nábožensky motivovaný/džihádistický terorismus v zemích EU v letech 2014–2020 (Evropský parlament, 2021)	32
Obrázek 3 Dělení měkkých cílů z hlediska doby trvání (Apeltauer et al., 2019).....	34
Obrázek 4 Dělení fyzické bezpečnosti (Apeltauer et al., 2019)	51
Obrázek 5 Pohled na letiště ve Fürstenfeldbrucku za úsvitu po boji (Reeve, 2006)	57
Obrázek 6 Letecký pohled na zimní stadion Václava Nedomanského v Hodoníně (TEZA Hodonín, 2018)	59
Obrázek 7 Plánek zimního stadionu v Hodoníně (SHKM Hodonín, 2023a).....	61
Obrázek 8 Poloha zimního stadionu v Hodoníně (Mapy.cz, 2023).....	62
Obrázek 9 Čelní pohled na zimní stadion v Hodoníně (zdroj vlastní).....	63
Obrázek 10 Návštěvní řád zimního stadionu v Hodoníně (zdroj vlastní).....	66
Obrázek 11 Ledová plocha zimního stadionu v Hodoníně během bruslení (zdroj vlastní).66	
Obrázek 12 Schéma opuštění zimního stadionu diváky (zdroj vlastní).....	68
Obrázek 13 Schéma opuštění zimního stadionu ze suterénu (zdroj vlastní)	68
Obrázek 14 Bezpečnostní služba u vstupu na zimní stadion v Hodoníně (zdroj vlastní)....	69
Obrázek 15 Poslední domácí zápas v základní části v Hodoníně v sezóně 2022/2023 mezi týmy SHKM Baník Hodonín a HC Slezan Opava (zdroj vlastní)	70
Obrázek 16 Odpadkový koš na chodbě pod tribunami, kam byla umístěna jedna z trhavin (zdroj vlastní).....	72
Obrázek 17 Zóny dopadu exploze NVS (vlastní zpracování podle softwaru TerEx).....	73
Obrázek 18 Grafické zobrazení vyhodnocení následků exploze NVS (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)	74
Obrázek 19 Vyhodnocení následků exploze NVS na mapě (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)	74
Obrázek 20 Prostor u hlavního vchodu vyhlédnutý k útoku sarinem (zdroj vlastní)	76
Obrázek 21 Zóny dopadu odpařením sarinu do ovzduší (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)	77
Obrázek 22 Grafické vyhodnocení následků úniku sarinu (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)	78
Obrázek 23 Vyhodnocení následků úniku sarinu na mapě (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)	78
Obrázek 24 Strojovna chladicího zařízení zimního stadionu v Hodoníně (zdroj vlastní)..	97
Obrázek 25 Jeden z nouzových východů zimního stadionu v Hodoníně (zdroj vlastní)....	98
Obrázek 26 Ruční detektor Garrett Super Wand (M-LINK, 2023).....	99
Obrázek 27 Detektor kovu Garrett Magnascanner PD 6500i – šedá verze (Garrett, 2023)	100

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Základní informace o zimním stadionu (SHKM Hodonín, 2023c).....	60
Tabulka 2 Návštěvnost domácích zápasů SHKM Baník Hodonín v sezóně 2022/2023 v základní části II. české hokejové ligy skupiny Východ (vlastní zpracování).....	65
Tabulka 3 Vstupní parametry a výpis výsledků (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)	73
Tabulka 4 Vstupní parametry a výpis výsledků (vlastní zpracování podle softwaru TerEx)	77
Tabulka 5 Orientační bodovací škála dostupnosti zbraně (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	82
Tabulka 6 Orientační bodovací škála výskytu daného způsobu útoku u daného útočníka(vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	82
Tabulka 7 Orientační bodovací škála složitosti provedení útoku (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	83
Tabulka 8 Celková pravděpodobnost daného způsobu útoku (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	84
Tabulka 9 Zjednodušená verze celkové pravděpodobnosti daného způsobu útoku pomocí koeficientu (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	85
Tabulka 10 Orientační bodovací škála dopadu na život a zdraví (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	86
Tabulka 11 Orientační bodovací škála dopadu na objekt (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	87
Tabulka 12 Orientační bodovací škála dopadu na finance (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	87
Tabulka 13 Orientační bodovací škála dopadu na fungování zasaženého společenství (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle).....	88
Tabulka 14 Celkový dopad daného způsobu útoku (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	89
Tabulka 15 Zjednodušená verze celkového dopadu daného způsobu útoku pomocí koeficientu (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	90
Tabulka 16 Celková míra ohroženosti zimního stadionu v Hodoníně (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	91
Tabulka 17 Lokalizace ohrožení zimního stadionu (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	92
Tabulka 18 Míra ohrožení pro načasování daných útoků na zimní stadion (vlastní zpracování podle metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle)	94

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Útoky na měkké cíle v zemích EU a Rusku v letech 2014–2019 (vlastní zpracování podle Šternová, Kotková, 2021)	37
Graf 2 Porovnání ohroženosti zimního stadionu podle lokalizace (vlastní zpracování)	93
Graf 3 Porovnání ohroženosti zimního stadionu podle načasování (vlastní zpracování)....	94

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Schéma zimního stadionu v Hodoníně

Příloha P II: Návštěvní a provozní řád zimního stadionu v Hodoníně

Příloha P III: Požární evakuační plán zimního stadionu v Hodoníně

PŘÍLOHA P II: NÁVŠTĚVNÍ A PROVOZNÍ ŘÁD ZIMNÍHO STADIONU V HODONÍNĚ

Návštěvní řád zimního stadionu TEZA Hodonín

Provozní řád slouží k dodržování předpisů příslušných orgánů státní správy o zajištění pořádku, bezpečnosti a ochrany zdraví návštěvníků zimního stadionu TEZA Hodonín. Návštěvníci jsou povinni v době provozu ZS provozní řád bezpodmínečně dodržovat.

Článek 1.

VSTUP DO PROSTOR ZS

- 1.1 Vstup do prostor ZS je povolen veřejnosti a všem dalším uživatelům pouze v době provozu. Při pořádání sportovních či kulturních akcí je vstup do objektu ZS povolen pouze na zakoupenou platnou vstupenku pro pořádanou akci. Dále je povolen vstup na jiné platné povolení vydané vedoucím ZS po dohodě s pořadatelem akce. Výjimku tvoří vstup činovníků zajišťujících průběh pořádané akce, za což odpovídá pořadatel příslušné akce.
- 1.2 Provoz ZS je vyhrazen především pro tréninky, sportovní utkání, bruslení veřejnosti a škol. Dále pak pro pořádání společenských, kulturních a jiných akcí, jejichž uspořádání charakter ZS umožňuje a to vždy na základě smlouvy mezi příspěvkovou organizací TEZA Hodonín a pořadatelem akce.
- 1.3 Doba provozu hrací plochy je pro veřejnost a ostatní uživatele oznamována rozvrhem využití hrací plochy ve vývěsních skřínkách ZS a na internetových stránkách www.teza-hodonin.cz.
- 1.4 Ceny za pronájem hrací plochy jsou stanoveny ceníkem schváleným Radou města Hodonína. Vstupenky na veřejné bruslení jsou prodávány v pokladnách ZS. Způsob úhrady od ostatních uživatelů hrací plochy se provádí na základě dohody mezi nimi a příspěvkovou organizací TEZA Hodonín. Ceny při pořádání společenských, kulturních a jiných akcí se stanovují smluvně. Vstupné při sportovních společenských, kulturních a jiných akcích si stanovují příslušní pořadatelé.
- 1.5 Za ztracené nebo nepoužité vstupenky se náhrada neposkytuje.
- 1.6 Dětem mladším 10 let je vstup do prostor ZS mimo dobu veřejného bruslení povolen pouze v doprovodu dospělé osoby.
- 1.7 Při bruslení škol je za účastníky bruslení zodpovědný příslušný pedagogický pracovník nebo školou k tomu určený dozor.
- 1.8 Při veřejném bruslení je věcí rodičů nebo pečovatele, jakým způsobem si u dětí mladších 10 let dohled při tomto bruslení zajistí.
- 1.9 Při ostatních akcích na ZS pořádaných a to jak na hrací ploše, tak společenských, kulturních a jiných akcích, je za účastníky zodpovědný pořadatel příslušné akce.
- 1.10 Návštěvníci ZS jsou povinni se podrobit pokynům pořadatelů akcí a pokynům provozních pracovníků ZS.

Článek 2.

VYLOUČENÍ ZE VSTUPU DO PROSTOR ZS

- 2.1 Ze vstupu do ZS se vyloučí všechny osoby pod vlivem alkoholu nebo drog.
- 2.2 Zakazuje se vstup s otevřeným ohněm i s předměty, které ohrožují bezpečnost návštěvníků ZS.
- 2.3 Vyloučeny z dalšího pobytu na ZS budou osoby, které prokazatelně ruší pořádek, ohrožují zdraví sportovců nebo ostatních návštěvníků. Vyloučeny budou i osoby za nesportovní chování.
- 2.4 Vyloučeny budou rovněž osoby, které ničí nebo manipulují s technickým zařízením ZS.

Článek 3.

PROVOZNÍ POKYNY

- 3.1 Každý návštěvník je povinen šetřit zařízení ZS.
- 3.2 Návštěvníci všech sportovních a společenských akcí musí ukázněně postupovat na svá místa a po skončení je i stejným způsobem opouštět. Zakazuje se shromažďování ve vchodech a východech ze ZS.
- 3.3 Uživatelé i návštěvníci ZS jsou povinni dodržovat pořádek ve všech prostorech ZS a dodržovat pokyny provozovatele.
- 3.4 Přísně se zakazuje házení různých předmětů na hrací plochu ZS.
- 3.5 Vodění psů nebo jiných zvířat do prostor ZS není dovoleno. Taktéž není dovoleno v prostorech ZS mimo hrací plochy používání kolečkových bruslí a plati zákaz vstupu s jízdním kolem.
- 3.6 První pomoc se poskytuje v označeném prostoru ZS (ošetřovna).
- 3.7 Návštěvníci a uživatelé ZS jsou povinni v případě potřeby používat sociální zařízení. Zakazuje se znečišťování těchto prostor. Jejich úklid bude proveden na náklad provinivšího se.
- 3.8 Za věci uložené mimo uzamčené šatnové skřínky vedení ZS neručí.
- 3.9 Bruslení veřejnosti je k dispozici pouze šatna na obuv, kterou obsluhují zaměstnanci ZS. Pro sportovce v době tréninku nebo utkání jsou přidělovány šatny po dohodě s vedoucím ZS.
- 3.10 Doba bruslení pro veřejnost je předem vymezena. Po ohlášení ukončení bruslení musí brusleci veřejnost uvolnit ihned hrací plochu, přezutí se a opustit prostory ZS.
- 3.11 Při bruslení veřejnosti je nutno na hrací ploše jezdit ukázněně a přiměřenou rychlostí a neochrožovat brusleci. Všechny hry při bruslení jsou zakázány. Brusleci musí mít rukavice. Na hrací plochu je vstup povolen pouze určenými vchody, nikoliv přelézáním přes mantinel.
- 3.12 V době bruslení je vstup na hrací plochu bez bruslí zakázán. Osoby takto zjištěné budou vykázány ze ZS.
- 3.13 Nalezené předměty se odevzdávají na vrátnici ZS nebo pořadatel, který zajistí jejich úschovu a zveřejní nález rozhlasek ZS.
- 3.14 Za škody, poranění nebo úrazy způsobené vlastní neopatrností nebo nedodržováním provozního řádu, jakož i pokynů odpovědných pracovníků nenese pořadatel akce žádnou odpovědnost.
- 3.15 Ve všech prostorech ZS je přísný zákaz kouření.

Článek 4.

VŠEOBECNÉ POKYNY

- 4.1 Na osoby, které poškodí nebo ničí zařízení ZS nebo ohroží ostatní, jsou návštěvníci povinni upozornit pořadatele nebo provozní pracovníky ZS, resp. Městskou policii nebo Policii ČR.
- 4.2 Tento provozní řád je závazný pro všechny návštěvníky ZS a platí ode dne vyhlášení.
- 4.3 Za poškození zařízení ZS bude po pachateli požadována úhrada v plné výši zjištěné škody

Jan Prčík
vedoucí zimního stadionu TEZA Hodonín

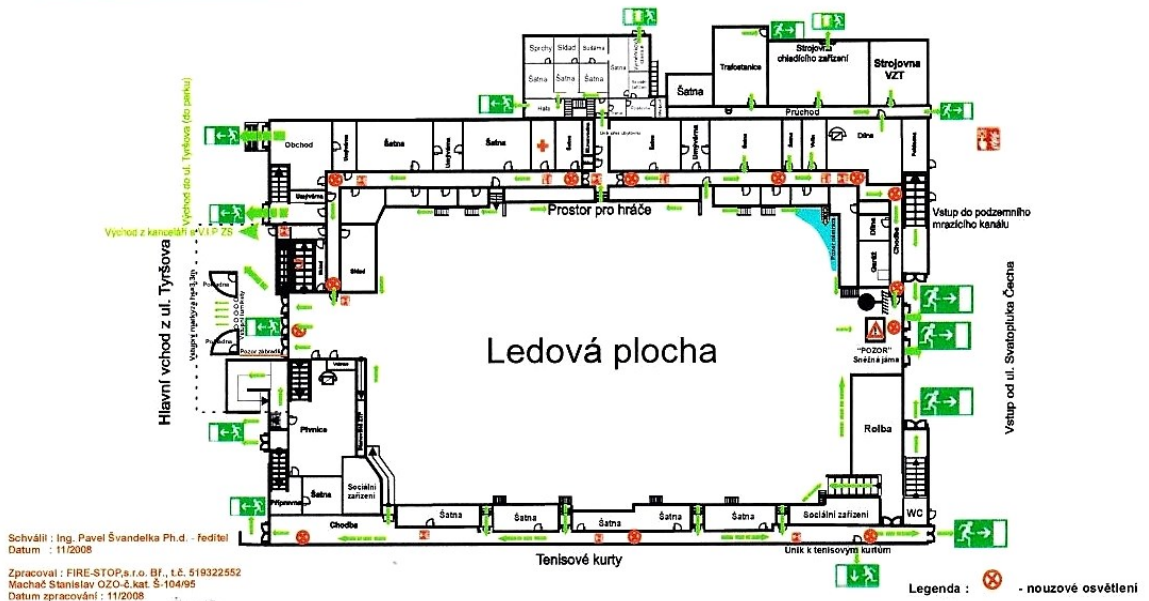

PŘÍLOHA P III: POŽÁRNÍ EVAKUAČNÍ PLÁN ZIMNÍHO STADIONU V HODONÍNĚ

	HASIČI	150
	LÉKAŘSKÁ ZACHRANNA SLUŽBA	155
	POLICIE	158

TEZA Hodonín, Tyršova 10, IČ : 66609984
Hala Zimního stadionu Hodonín

Požární evakuační plán - přízemí

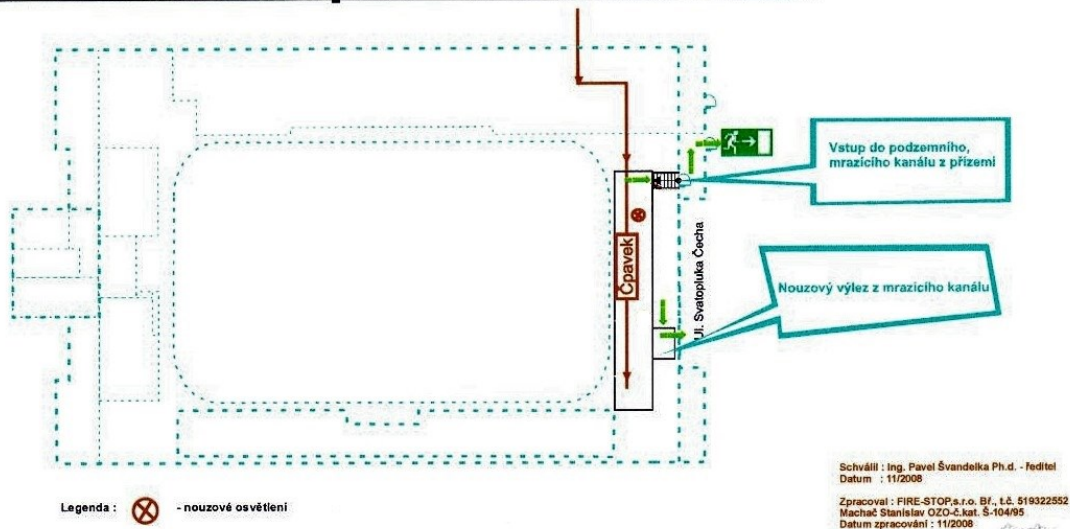

Požární evakuační plán přízemí (zdroj vlastní)

TEZA Hodonín, Tyršova 10, IČ : 66609984
Hala Zimního stadionu Hodonín

	HASIČI	150
	LÉKAŘSKÁ ZACHRANNA SLUŽBA	155
	POLICIE	158

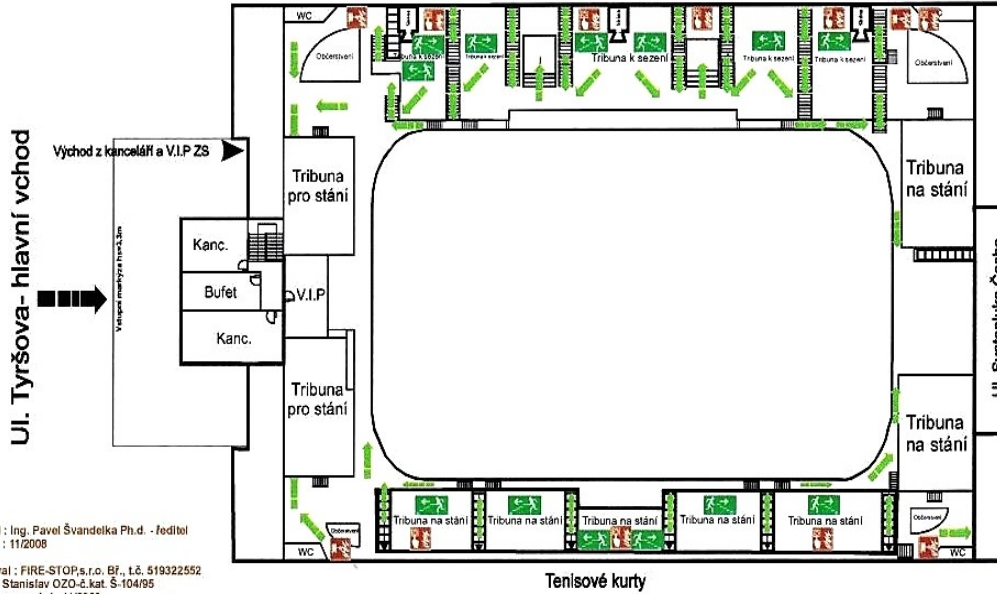
Požární evakuační plán - 1.PP- mrazící kanál

Požární evakuační plán strojovny (zdroj vlastní)

	HASIČI	☎ 150
	LÉKÁŘSKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA	☎ 155
	POLICIE	☎ 158

Požární evakuační plán - tribuny

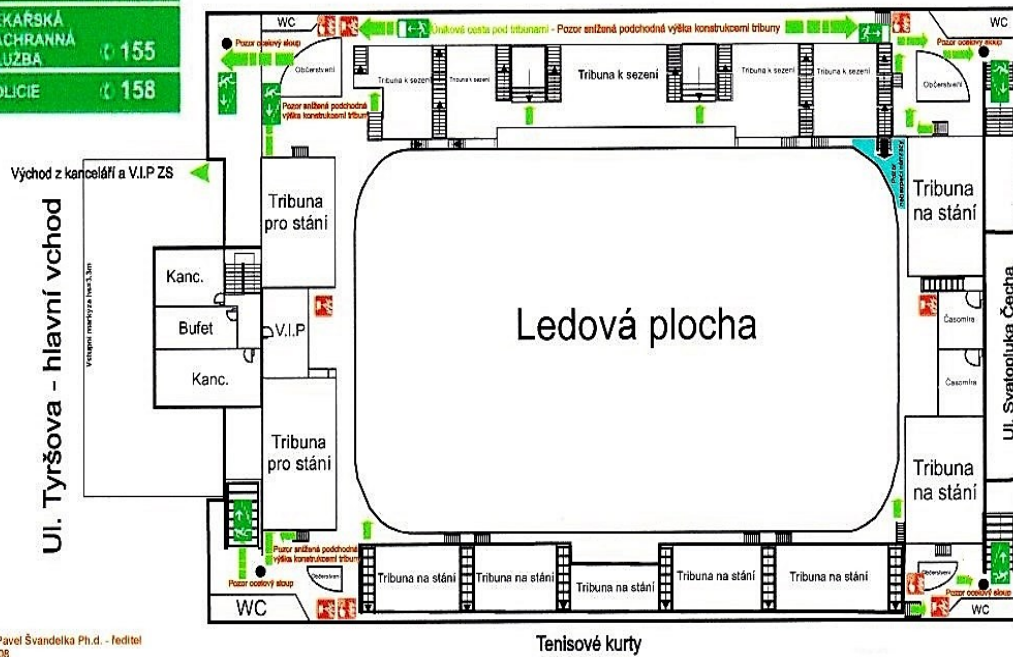

Schválil : Ing. Pavel Švandelka Ph.d. - ředitel
Datum : 11/2008

Zpracoval : FIRE-STOP, s.r.o. Bř., t.č. 519322552
Machač Stanislav OZO-č.kat. S-104/95
Datum zpracování : 11/2008

Požární evakuační plán - 2.NP

	HASIČI	☎ 150
	LÉKÁŘSKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA	☎ 155
	POLICIE	☎ 158

Schválil : Ing. Pavel Švandelka Ph.d. - ředitel
Datum : 11/2008

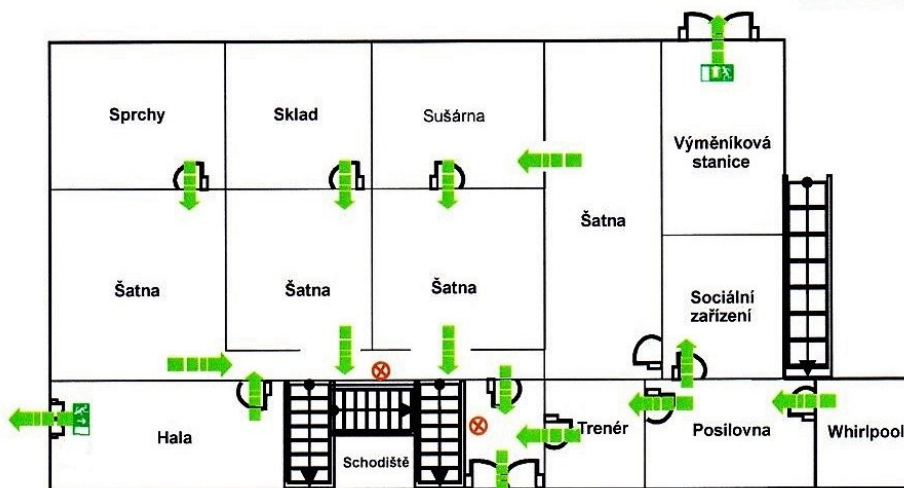
Zpracoval : FIRE-STOP, s.r.o. Bř., t.č. 519322552
Machač Stanislav OZO-č.kat. S-104/95
Datum zpracování : 11/2008

Požární evakuační plán tribun (zdroj vlastní)

TEZA Hodonín, Tyršova 10, IČ : 66609984
Hala Zimního stadionu Hodonín

	HASIČI	☎ 150
	LÉKAŘSKÁ ZACHRANNA SLUŽBA	☎ 155
	POLICIE	☎ 158

Požární evakuační plán - Ubytovna - přízemí

Schválil : Ing. Pavel Švandelka Ph.d. - ředitel
 Datum : 11/2008
 Zpracoval : FIRE-STOP s.r.o. Bř., t.č. 519322552
 Machač Stanislav OZO-č.kat. Š-104/95
 Datum zpracování : 11/2008

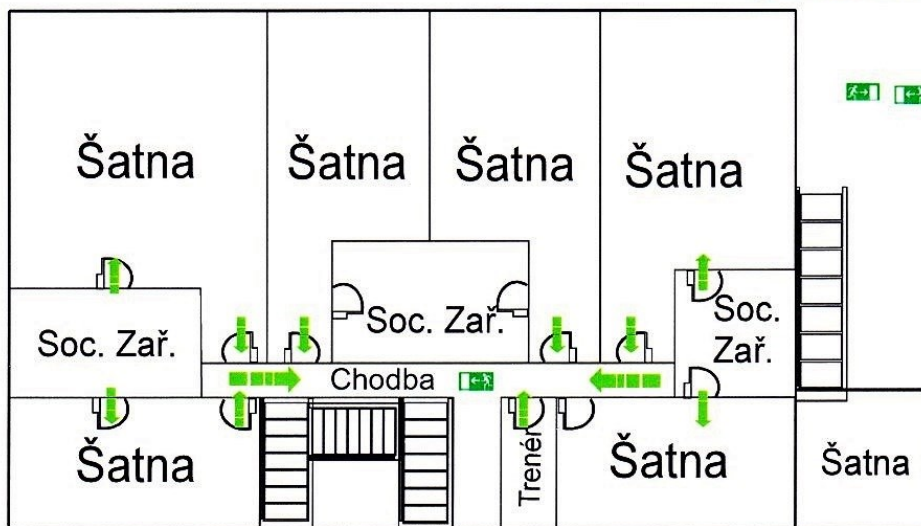
Únik do haly ZS z ubytovny

Legenda : - nouzové osvětlení

TEZA Hodonín, Tyršova 10, IČ : 66609984
Hala Zimního stadionu Hodonín

	HASIČI	☎ 150
	LÉKAŘSKÁ ZACHRANNA SLUŽBA	☎ 155
	POLICIE	☎ 158

Požární evakuační plán - Ubytovna 1. patro

Schválil : Ing. Pavel Švandelka Ph.d. - ředitel
 Datum : 11/2008
 Zpracoval : FIRE-STOP s.r.o. Bř., t.č. 519322552
 Machač Stanislav OZO-č.kat. Š-104/95
 Datum zpracování : 11/2008

Požární evakuační plán ubytovny (zdroj vlastní)